

แผนพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอ

พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐

(ฉบับทบทวน ปี ๒๕๖๘)

สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองยโสธร

จังหวัดยโสธร

กรมส่งเสริมการเกษตร

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

คำนำ

แผนพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอฉบับนี้ จัดทำขึ้นตามกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรของอำเภอ เป็นการรวบรวมแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบลทุกตำบล โดยการจัดเวทีชุมชนในระดับหมู่บ้านและตำบล ภายใต้หลักการที่ว่าชุมชนมีส่วนร่วมคิดวิเคราะห์ และตัดสินใจในการกำหนดแผนพัฒนาพื้นที่ด้วยตนเอง ภายใต้ข้อมูลพื้นฐานของชุมชน

การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอ เป็นการบูรณาการแผนของแต่ละตำบล ในอำเภอเมืองยโสธรรวมไว้ด้วยกัน เพื่อบอกทิศทางแนวทางในการพัฒนาการเกษตรในภาพรวมระดับอำเภอ ให้มีการขับเคลื่อนแผนงานไปได้อย่างถูกต้อง และสามารถเชื่อมโยงกับแหล่งงบประมาณในพื้นที่ได้อย่างชัดเจน

ดังนั้น เพื่อให้การขับเคลื่อนแผนพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงได้จัดทำโครงการและกิจกรรมต่างๆ ตามแผนพัฒนาการเกษตรของตำบล ซึ่งปรากฏอยู่ในเอกสารฉบับนี้ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะเป็นประโยชน์และใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอได้เป็นอย่างดี ต่อไป

สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองยโสธร

สิงหาคม ๒๕๖๘

สารบัญ

	หน้า
บทที่ ๑ ข้อมูลสภาพทั่วไป	
๑. ที่ตั้ง อาณาเขต ขอบเขตการปกครอง	๑
๑.๑ ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่	๑
๑.๒ อาณาเขต	๒
๑.๓ การแบ่งเขตการปกครอง	๒
๒. ลักษณะภูมิประเทศ (Topographic)	๔
๒.๑ สภาพพื้นที่ภูเขา ป่าไม้ ที่ราบสูง ที่ราบลุ่ม	๔
๒.๒ สภาพพื้นที่ ความลาดชัน	๕
๒.๓ ลักษณะดิน กลุ่มชุดดิน	๕
๓. สภาพภูมิอากาศ	๑๔
๓.๑ สภาพภูมิอากาศ	๑๔
๓.๒ ฤดูกาล	๑๔
๓.๓ ปริมาณน้ำฝน	๑๔
๓.๔ อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์	๑๔
๔. เส้นทางคมนาคม	๑๕
๔.๑ เส้นทางคมนาคมระหว่างตำบล	๑๕
๔.๒ ถนนหลวงเชื่อมระหว่างภาค/จังหวัด/อำเภอ	๑๕
๕. แหล่งน้ำและระบบชลประทาน	๑๖
๕.๑ แหล่งน้ำธรรมชาติ	๑๖
๕.๒ แหล่งน้ำที่สร้างขึ้นที่สำคัญ	๑๖
๖. สภาพเศรษฐกิจและสังคม	๑๗
๖.๑ โครงสร้างทางเศรษฐกิจที่สำคัญ	๑๗
๖.๒ ผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดยโสธร	๑๘
๖.๓ จำนวนครัวเรือน	๑๙
๖.๔ การศึกษา	๒๐
๖.๕ สาธารณสุข	๒๑
๖.๖ ประเพณีวัฒนธรรม	๒๑
๗. การใช้ประโยชน์ที่ดิน (Land Use)	๒๒
๘. ข้อมูลการด้านเกษตรที่สำคัญ/พืชเศรษฐกิจที่สำคัญ	๒๓
๙. องค์กร/สถาบันต่างๆ	๒๕
บทที่ ๒ การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของอำเภอ	
๑. ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์พื้นที่อำเภอ	๒๖
๑.๑ เกษตรกรและองค์กรเกษตรกร	๒๖
๑.๒ ศักยภาพพื้นที่/ทรัพยากรการเกษตร	๕๑

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
๑.๓ สินค้าเอกลักษณ์ประจำถิ่น/สินค้า GI	๕๕
๑.๔ สินค้าเกษตรที่สำคัญ	๕๕
๑.๔.๑ ชนิดสินค้าข้าว	๕๕
๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม	๕๕
๒) ปริมาณการผลิต	๖๐
๓) สถานการณ์การใช้เทคโนโลยีการผลิต	๖๑
๔) ปฏิทินการเพาะปลูก	๖๒
๕) ต้นทุนการผลิต	๖๒
๖) สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด	๖๒
๗) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่	๖๓
๑.๔.๒ ชนิดสินค้ามันสำปะหลัง	๖๔
๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม	๖๔
๒) ปริมาณการผลิต	๖๘
๓) สถานการณ์การใช้เทคโนโลยีการผลิต	๖๙
๔) ปฏิทินการเพาะปลูก	๗๐
๕) ต้นทุนการผลิต	๗๑
๖) สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด	๗๑
๗) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่	๗๒
๑.๔.๓ ชนิดสินค้ายางพารา	๗๓
๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม	๗๓
๒) ปริมาณการผลิต	๘๗
๓) สถานการณ์การใช้เทคโนโลยีการผลิต	๘๙
๔) ปฏิทินการเพาะปลูก	๘๐
๕) ต้นทุนการผลิต	๘๐
๖) สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด	๘๒
๗) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่	๘๓
๒. ประเด็นปัญหา สภาพปัญหาแนวทางการแก้ปัญหา	๘๔
๓. การจัดทำ TOWS Matrix	๘๕
บทที่ ๓ ทิศทาง/แนวทางการพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอ	
๑. แนวทางการพัฒนา	๘๙
๑.๑ พัฒนาการผลิตรายสินค้า(พืช/ปศุสัตว์/ประมง)	๘๙
๑.๒ พัฒนาเกษตรกร/กลุ่ม/องค์กร	๘๙
๓.๓ พัฒนาพื้นที่และทรัพยากรการเกษตร	๙๐
๒. สรุปรุโครงการและงบประมาณตามแผนพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอ	๙๑
ภาคผนวก	
บรรณานุกรม	

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ ๑ แสดงการแบ่งเขตการปกครองจำแนกรายตำบล อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร	๓
ตารางที่ ๒ แสดงผลิตภัณฑ์ของจังหวัดยโสธร จำแนกตามสาขาการผลิต พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๔	๑๘
ตารางที่ ๓ แสดงจำนวนประชากร ครั้วเรือน และครั้วเรือนเกษตรกร อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร	๑๙
ตารางที่ ๔ แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร	๒๒
ตารางที่ ๕ แสดงพื้นที่ปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร	๒๓
ตารางที่ ๖ แสดงสถาบันเกษตรกร อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร	๒๕
ตารางที่ ๗ แสดงหัวหน้าครั้วเรือนจำแนกตามอายุ อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร	๒๖
ตารางที่ ๘ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพเกษตรกร อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร	๒๗
ตารางที่ ๙ แสดงลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกร อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร	๒๗
ตารางที่ ๑๐ แสดงลักษณะประเภทเอกสารสิทธิ์ อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร	๒๘
ตารางที่ ๑๑ แสดงจำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกร อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร	๒๙
ตารางที่ ๑๒ แสดงจำนวนแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร	๓๐
ตารางที่ ๑๓ แสดงข้อมูลอาสาสมัครเกษตรกรอำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร	๓๑
ตารางที่ ๑๔ แสดงข้อมูลปราชญ์ชาวบ้านอำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร	๓๒
ตารางที่ ๑๕ ศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร	๓๔
ตารางที่ ๑๖ แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่ข้าว อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร	๔๐
ตารางที่ ๑๗ แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่ยางพารา อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร	๔๔
ตารางที่ ๑๘ แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่พริก อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร	๔๗
ตารางที่ ๒๙ แสดงข้อมูลกลุ่มแปลงใหญ่ อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร	๕๐
ตารางที่ ๒๐ แสดงทรัพยากรดินอำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร จังหวัดยโสธร	๕๑
ตารางที่ ๒๑ แสดงเขตความเหมาะสม(พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร	๕๕
ตารางที่ ๒๒ แสดงพื้นที่ปลูกข้าว อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร	๕๖
ตารางที่ ๒๓ แสดงพื้นที่ปลูกข้าวตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร	๕๘
ตารางที่ ๒๔ แสดงปริมาณการปลูกข้าว อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร	๕๙
ตารางที่ ๒๕ แสดงต้นทุนการผลิตข้าว ปี ๒๕๖๕ อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร	๖๒
ตารางที่ ๒๖ แสดง Smart Farmer ต้นแบบในด้านการผลิตข้าว อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร	๖๓
ตารางที่ ๒๗ แสดงเขตความเหมาะสม(พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกมันสำปะหลัง อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร	๖๔
ตารางที่ ๒๘ แสดงพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร	๖๕
ตารางที่ ๒๙ แสดงพื้นที่ปลูกมันสำปะหลังตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร	๖๗
ตารางที่ ๓๐ แสดงปริมาณการปลูกมันสำปะหลัง อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร	๖๘
ตารางที่ ๓๑ แสดงต้นทุนการผลิตมันสำปะหลังต่อไร่ ปี ๒๕๖๕ อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร	๗๑
ตารางที่ ๓๒ แสดงแหล่งรับซื้อมันสำปะหลังอำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร	๗๒
ตารางที่ ๓๔ แสดง Smart Farmer ต้นแบบ/ Smart Farmer อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร	๗๒
ตารางที่ ๓๕ แสดงเขตความเหมาะสม(พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกยางพารา อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร	๗๓
ตารางที่ ๓๖ แสดงพื้นที่ปลูกยางพารา อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร	๗๕

สารบัญตาราง(ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ ๓๖ แสดงพื้นที่ปลูกยางพาราตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร	๓๖
ตารางที่ ๓๘ แสดงปริมาณการปลูกยางพารา อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร	๓๘
ตารางที่ ๓๘ แสดงต้นทุนการผลิตยางพาราต่อไร่ ปี ๒๕๖๕ อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร	๘๐
ตารางที่ ๓๙ แสดงเกษตรกรต้นแบบด้านการผลิตยางพารา อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร	๘๓
ตารางที่ ๔๐ แสดงประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข	๘๔
ตารางที่ ๔๑ แสดงการวิเคราะห์ TOWS Matrix ข้าว อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร	๘๕
ตารางที่ ๔๒ แสดงการวิเคราะห์ TOWS Matrix ยางพารา อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร	๘๖
ตารางที่ ๔๓ การวิเคราะห์ TOWS Matrix มันสำปะหลัง อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร	๘๗
ตารางที่ ๔๔ ตารางสรุปโครงการและงบประมาณตามแผนพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอ	๙๑
ตารางที่ ๔๕ แผนการดำเนินกิจกรรมโครงการการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดินและความต้องการของข้าว	๙๖
ตารางที่ ๔๖ แผนการดำเนินกิจกรรมโครงการการผลิตสารชีวภัณฑ์เพื่อใช้ป้องกันและกำจัดโรค แมลงศัตรูข้าว	๙๘
ตารางที่ ๔๗ แผนการดำเนินกิจกรรมโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตมันสำปะหลัง	๑๐๑
ตารางที่ ๔๘ แผนการดำเนินกิจกรรมโครงการกองทุนเมล็ดพันธุ์ข้าวพันธุ์ดี	๑๐๓
ตารางที่ ๔๙ แผนการดำเนินกิจกรรมโครงการนาแปลงใหญ่	๑๐๔
ตารางที่ ๕๐ แผนการดำเนินกิจกรรมโครงการการกลุ่มยุวเกษตรกร	๑๐๗
ตารางที่ ๕๑ แผนการดำเนินกิจกรรมโครงการส่งเสริมและพัฒนากลุ่มวิสาหกิจชุมชน	๑๐๘
ตารางที่ ๕๒ แผนการดำเนินกิจกรรมโครงการส่งเสริมการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทข้าว	๑๑๐
ตารางที่ ๕๓ แผนการดำเนินกิจกรรมโครงการส่งเสริมการปลูกพืชผสม	๑๑๒
ตารางที่ ๕๔ แผนการดำเนินกิจกรรมโครงการส่งเสริมการปลูกพืชกลังนา	๑๑๓
ตารางที่ ๕๕ แผนการดำเนินกิจกรรมโครงการขับเคลื่อนการณรงค์การหยุดเผาในพื้นที่ทางการเกษตร	๑๑๔
ตารางที่ ๕๖ แผนการดำเนินกิจกรรมโครงการขับเคลื่อนการส่งเสริม การเกษตรด้วย BCG Model แบบบูรณาการเชิงพื้นที่	๑๑๖
ตารางที่ ๕๗ แผนการดำเนินกิจกรรมโครงการขับเคลื่อนการเกษตรระดับหมู่บ้านสู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง	๑๑๗
ตารางที่ ๖๘ แผนการดำเนินกิจกรรมโครงการส่งเสริมและพัฒนากลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่	๑๑๙
ตารางที่ ๕๙ แผนการดำเนินกิจกรรมโครงการฝึกอบรมหลักสูตรหมอพืชชุมชน	๑๒๑

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ ๑ แสดงที่ตั้งและอาณาเขตของอำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร	๑
ภาพที่ ๒ แสดงขอบเขตการปกครองอำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร	๓
ภาพที่ ๓ แสดงพื้นที่ป่าไม้ อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร	๔
ภาพที่ ๔ แสดงลักษณะภูมิประเทศ อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร	๕
ภาพที่ ๕ แสดงข้อมูลแผนที่กลุ่มชุดดินในอำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร	๑๓
ภาพที่ ๖ แสดงปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยเดือนมกราคม-กรกฎาคม ปี ๒๕๖๘	๑๔
ภาพที่ ๗ แสดงอุณหภูมิเฉลี่ยเดือนมกราคม-กรกฎาคม ปี ๒๕๖๘	๑๕
ภาพที่ ๘ แสดงเส้นทางการคมนาคมอำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร	๑๖
ภาพที่ ๙ แสดงที่ตั้งโครงการชลประทาน ส่งน้ำและบำรุงรักษา อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร	๑๗
ภาพที่ ๑๐ แสดงภาวะรายได้-หนี้สินในภาคการเกษตรรายตำบล ของเกษตรกรอำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร	๑๗
ภาพที่ ๑๑ แสดงจำนวนประชากร คราวเรือน และครัวเรือนเกษตรกร อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร	๑๙
ภาพที่ ๑๒ แสดงแผนที่การใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร	๒๓
ภาพที่ ๑๓ แสดงแผนที่การใช้ประโยชน์ที่ดินในการปลูกพืชเศรษฐกิจ อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร	๒๔
ภาพที่ ๑๔ แสดงหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกรจำแนกตามอายุ อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร	๒๖
ภาพที่ ๑๕ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพ อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร	๒๗
ภาพที่ ๑๖ แสดงลักษณะการถือครองที่ดิน อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร	๒๘
ภาพที่ ๑๗ แสดงลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกร อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร	๒๘
ภาพที่ ๑๘ แสดงที่ตั้งศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร และเครือข่าย อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร	๓๖
ภาพที่ ๑๙ แสดงพื้นที่ทรัพยากรดินอำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร	๕๑
ภาพที่ ๒๐ แสดงพื้นที่ทรัพยากรดินอำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร	๕๒
ภาพที่ ๒๑ แสดงแหล่งน้ำใต้ดินอำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร	๕๓
ภาพที่ ๒๒ แสดงแหล่งน้ำใต้ดินอำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร	๕๓
ภาพที่ ๒๓ แสดงแหล่งน้ำผิวดินอำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร	๕๔
ภาพที่ ๒๔ แสดงแหล่งน้ำผิวดินอำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร	๕๔
ภาพที่ ๒๕ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร	๕๖
ภาพที่ ๒๖ แสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับปลูกข้าว อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร	๕๖
ภาพที่ ๒๗ แสดงพื้นที่ปลูกข้าว(พื้นที่ปลูกจริง) อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร	๕๗
ภาพที่ ๒๘ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูก ข้าวตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร	๕๘
ภาพที่ ๒๙ แสดงพื้นที่ปลูกข้าวตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร	๕๙
ภาพที่ ๓๐ กราฟแสดงปริมาณการปลูกข้าว อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร	๖๐
ภาพที่ ๓๑ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกข้าวในอำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร	๖๑
ภาพที่ ๓๒ แสดงวิธีการตลาดอำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร	๖๒
ภาพที่ ๓๓ แสดงแหล่งรับซื้อข้าว อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร	๖๓
ภาพที่ ๓๔ แผนที่แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกมันสำปะหลัง อำเภอเมืองยโสธร	๖๕

สารบัญภาพ(ต่อ)

	หน้า
ภาพที่ ๓๕ แสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับปลุกมันสำปะหลัง อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร	๖๕
ภาพที่ ๓๖ แสดงพื้นที่ปลุกมันสำปะหลัง (พื้นที่ปลูกจริง) อำเภอเมืองยโสธร	๖๖
ภาพที่ ๓๗ แสดงพื้นที่ปลุกมันสำปะหลังตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอเมืองยโสธร	๖๗
ภาพที่ ๓๘ แสดงร้อยละพื้นที่ปลุกมันสำปะหลังตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอเมืองยโสธร	๖๘
ภาพที่ ๓๙ แผนภูมิแสดงปริมาณการปลุกมันสำปะหลัง อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร	๖๙
ภาพที่ ๔๐ แสดงปฏิทินการเพาะปลุกมันสำปะหลัง ในอำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร	๗๑
ภาพที่ ๔๑ แสดงวิธีการตลาดมันสำปะหลัง ของอำเภอเมืองยโสธร	๗๑
ภาพที่ ๔๒ แสดงพื้นที่ปลุกมันสำปะหลังตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอเมืองยโสธร	๗๔
ภาพที่ ๓๔ แสดงร้อยละพื้นที่ปลูกยางพาราตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอเมืองยโสธร	๗๔
ภาพที่ ๔๔ แสดงพื้นที่ยางพารา (พื้นที่ปลูกจริง) อำเภอเมืองยโสธร	๗๕
ภาพที่ ๔๕ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกยางพาราตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร	๗๗
ภาพที่ ๔๖ แสดงร้อยละพื้นที่ปลูกยางพาราตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร	๗๗
ภาพที่ ๔๗ แสดงปริมาณการปลูกยางพารา อำเภอเมืองยโสธร	๗๘
ภาพที่ ๔๘ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกยางพารา ในอำเภอเมืองยโสธร	๘๐
ภาพที่ ๔๙ แสดงราคาขายพาราแต่ละประเภท	๘๒
ภาพที่ ๕๐ แสดงวิธีการตลาดยางพาราของอำเภอเมืองยโสธร	๘๒
ภาพที่ ๕๑ แสดงที่ตั้งแหล่งรับซื้อยางแผ่น อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร	๘๓

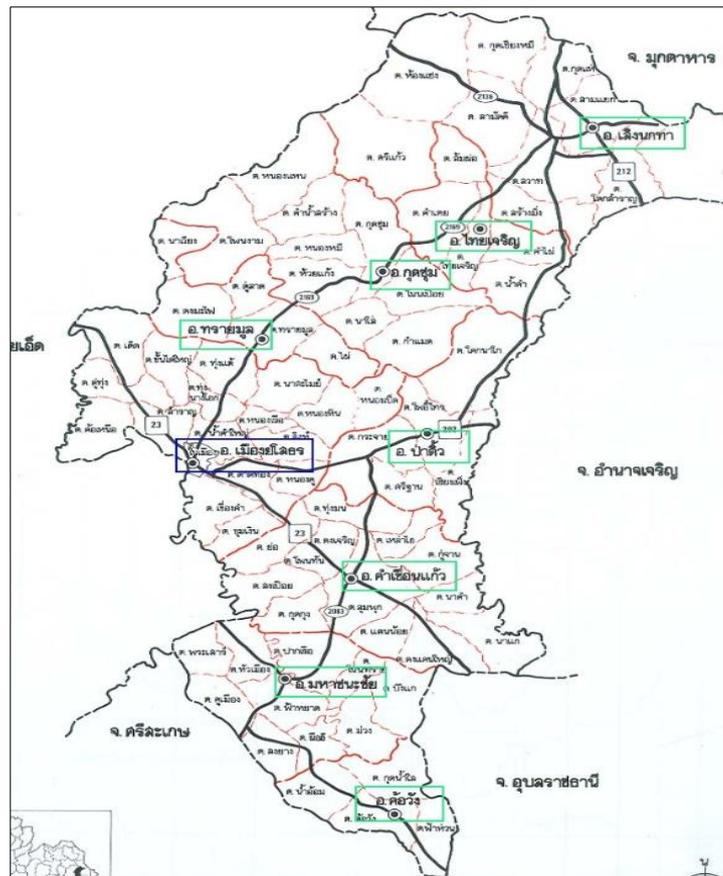
บทที่ ๑

ข้อมูลสภาพทั่วไป

๑. ที่ตั้ง อาณาเขต ขอบเขตการปกครอง

๑.๑ ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่

อำเภอเมืองยโสธร เดิมเป็นอำเภอยโสธรขึ้นกับจังหวัดอุบลราชธานี ตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ.๒๔๕๔ ต่อมาได้รับการยกฐานะขึ้นเป็นจังหวัดยโสธร ตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๗๐ ลงวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๕ จึงได้เปลี่ยนเป็นอำเภอเมืองยโสธร ตั้งแต่วันที่ ๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ เป็นต้นมา ที่ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือ ของกรุงเทพมหานคร ระยะทางประมาณ ๕๓๑ กิโลเมตร มีเนื้อที่ ประมาณ ๕๗๘.๒๐ ตารางกิโลเมตร หรือ ๓๖๑,๓๗๘.๕๐ ไร่ เป็นเนื้อที่เกษตรกรรม ร้อยละ ๗๕.๘๑ ประมาณ ๒๗๓,๙๘๕ ไร่

ภาพที่ ๑ แสดงที่ตั้งและอาณาเขตของ อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร
(ที่มา: <http://www.yasothon.go.th/> ,๒๕๖๖)

๑.๒ อาณาเขต

อำเภอเมืองยโสธร มีอาณาเขตติดต่อกับอำเภอต่างๆ ดังนี้

ทิศเหนือ	มีอาณาเขตติดต่อกับ	อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด, อำเภอทรายมูล และอำเภอกุดชุม
ทิศใต้	มีอาณาเขตติดต่อกับ	อำเภอคำเขื่อนแก้ว และอำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด
ทิศตะวันออก	มีอาณาเขตติดต่อกับ	อำเภอป่าติ้ว และอำเภอคำเขื่อนแก้ว จังหวัดยโสธร
ทิศตะวันตก	มีอาณาเขตติดต่อกับ	อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด

๑.๓ การแบ่งเขตการปกครอง

อำเภอเมืองยโสธร แบ่งเขตการปกครอง ดังนี้

เขตการปกครองตามพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ แบ่งออกเป็น ๑๗ ตำบล ๑๙๐ หมู่บ้าน ได้แก่ ตำบลค้อเหนือ ตำบลน้ำคำใหญ่ ตำบลตาดทอง ตำบลนาสะไมย์ ตำบลเชียงคำ ตำบลเดิด ตำบลตู่ม ตำบลทุ่งแต้ ตำบลชั้นไผ่ใหญ่ ตำบลทุ่งนางโกล ตำบลสิงห์ ตำบลสำราญ ตำบลหนองเรือ ตำบลหนองหิน ตำบลชุมเงิน ตำบลหนองเป็ด และตำบลหนองคู

เขตการปกครองท้องถิ่นมีดังนี้

๑) เทศบาล ๕ แห่ง ได้แก่

๑. เทศบาลตำบลเดิด
๒. เทศบาลตำบลตาดทอง
๓. เทศบาลตำบลสำราญ
๔. เทศบาลตำบลน้ำคำใหญ่
๕. เทศบาลตำบลทุ่งแต้

๒) องค์การบริหารส่วนตำบล ๑๒ แห่ง ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลค้อเหนือ องค์การบริหารส่วนตำบลนาสะไมย์ องค์การบริหารส่วนตำบลเชียงคำ องค์การบริหารส่วนตำบลตู่ม องค์การบริหารส่วนตำบลชั้นไผ่ใหญ่ องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งนางโกล องค์การบริหารส่วนตำบลสิงห์ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองเรือ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหิน องค์การบริหารส่วนตำบลชุมเงิน องค์การบริหารส่วนตำบลหนองเป็ด และองค์การบริหารส่วนตำบลหนองคู

ทุ่งนางโอก	๑๕,๘๔๘	✓		๙	๙
เดียด	๓๘,๘๖๑		✓	๑๗	๑๗
ทุ่งแต่	๒๖,๔๙๓		✓	๑๐	๑๐

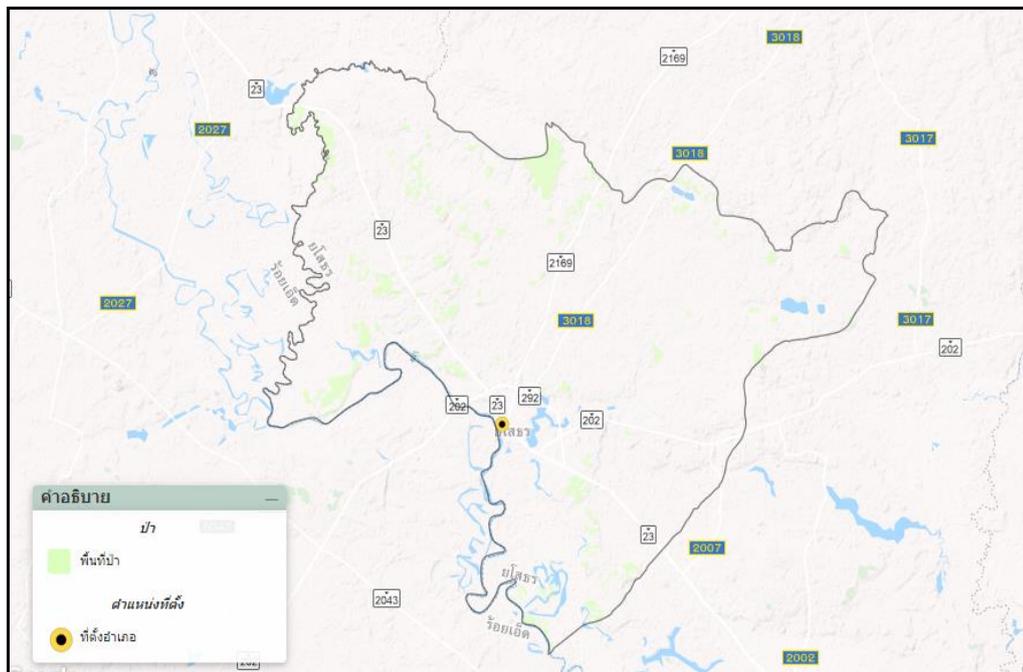
(ที่มา: ระบบแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก,พ.ศ. ๒๕๖๖)

๒. ลักษณะภูมิประเทศ (Topographic)

๒.๑ สภาพพื้นที่ภูเขา ป่าไม้ ที่ราบสูง ที่ราบลุ่ม

สภาพพื้นที่ป่าส่วนใหญ่เป็นป่าเต็งรัง และป่าดงดิบแล้ง เป็นที่ราบสูง และมีพื้นที่ราบเรียบหรือราบเรียบสลับกับลักษณะพื้นที่แบบลูกคลื่นลอนลาดถึงลอนชัน สภาพที่เป็นลุ่มน้ำขังหรือหนองบึงอยู่ทั่วไป อำเภอมืองยโสธร มีพื้นที่ป่าไม้ ประมาณ ๒๖,๐๔๗ ไร่ ดังนี้

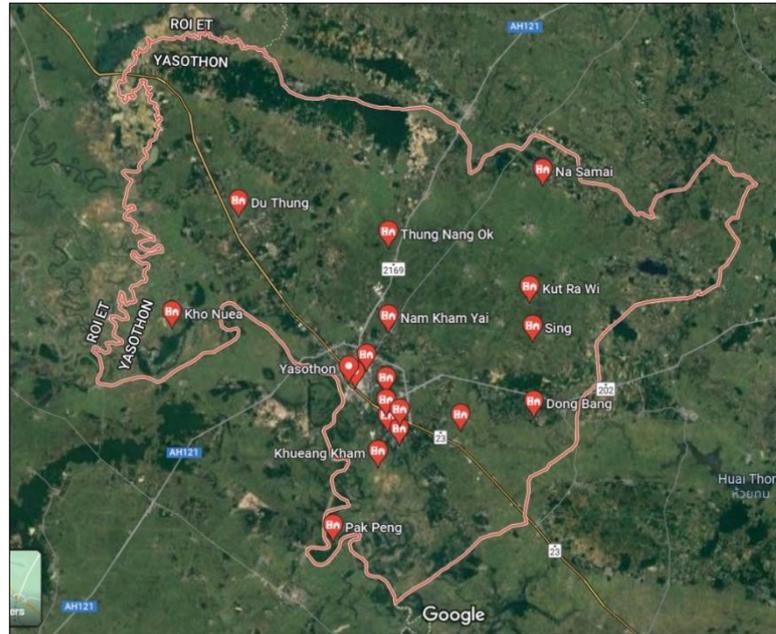
๑. ป่าดงมะไฟ
๒. ป่าบ้านชั้นไต้ใหญ่และป่าบ้านเชียงหวาง
๓. ป่าตำบลเดียด
๔. ป่าทรายมูลและป่าทุ่งแต่
๕. ป่าห้วยแสนลึกและหนองหิน
๖. ป่าบ้านนาดี
๗. ป่าห้วยป่อ

ภาพที่ ๓ แสดงพื้นที่ป่าไม้ อำเภอมืองยโสธร จังหวัดยโสธร
(ที่มา : ระบบแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก,๒๕๖๖)

๒.๒ สภาพพื้นที่ ความลาดชัน

สภาพพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบสูง และมีพื้นที่ราบเรียบหรือราบเรียบสลับกับลักษณะพื้นที่แบบลูกคลื่นลอนลาดถึงลอนชัน สภาพที่เป็นลุ่มน้ำขังหรือหนองบึงอยู่ทั่วไป มีความสูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ ๑๒๕-๑๕๐ เมตร มีความลาดชันน้อยกว่า ๑-๕ % และมีลักษณะเป็นที่ราบลุ่ม สลับซับซ้อนของสันดินริมน้ำเป็นแนวแคบๆ ไปตามแม่น้ำชี ซึ่งจะพบสภาพที่เป็นลุ่มน้ำขังหรือหนองบึงอยู่ทั่วไป

ภาพที่ ๔ แสดงลักษณะภูมิประเทศ อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร
(ที่มา : www.google.com, ๒๕๖๖)

๒.๓ ลักษณะดิน กลุ่มชุดดิน

ข้อมูลกลุ่มชุดดินในอำเภอเมืองยโสธร มีทั้งสิ้น ๑๖ กลุ่มชุดดิน ดังนี้ กลุ่มชุดดินที่ ๒, ๓, ๔, ๖, ๑๗, ๑๘, ๒๑, ๒๒, ๒๔, ๓๓, ๓๕, ๓๖, ๓๘, ๔๐, ๔๑ และกลุ่มชุดดินที่ ๔๔ และยังพบว่ายังมีลักษณะดินที่เป็นปัญหาหลักต่อการทำการเกษตร ดังนี้

กลุ่มชุดดินที่ ๒

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินเหนียวลึกมาก ดินเป็นกรดจัด อาจพบจุดสีเหลืองฟางข้าวของสารประกอบกำมะถัน ลึกกว่า ๑๐๐ ซม. จากผิวดิน การระบายน้ำเลว ความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง

สมบัติของดิน : เป็นกลุ่มชุดดินที่เกิดจากวัสดุต้นกำเนิดพวกตะกอนผสมของตะกอนลำนํ้าและตะกอนลำนํ้าทะเล แล้วพัฒนาในสภาพน้ำกร่อย พบในบริเวณที่ราบชายฝั่งทะเลหรือที่ราบลุ่มภาคกลาง ดินมีการระบายน้ำเลว ดินมีสีเทาหรือสีน้ำตาล มีจุดประสีน้ำตาล เหลืองหรือแดงปะปนตลอดชั้นดิน ปฏิริยาตินเป็นกรดจัดมากถึงกรดปานกลาง

ปัญหา : เป็นดินกรดจัดมาก มีศักยภาพก่อให้เกิดความเป็นกรดของดินเพิ่มขึ้นในดินล่าง ทำให้เกิดการตรึงธาตุอาหารและปลดปล่อยสารที่เป็นพิษต่อพืช โครงสร้างดินแน่นทึบ ดินแห้งแข็งและแตกกระแหง น้ำท่วมขังในฤดูฝน

แนวทางจัดการ :

ข้าว - ไถพรวนขณะที่ดินมีความชื้นเหมาะสม ลดและควบคุมความเป็นกรดโดยใช้วัสดุปูน ไถกลบตอซัง ไถกลบปุ๋ยพืชสด ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ

พืชผักผลไม้ - ยกร่องกว้าง ๖-๘ เมตร คันน้ำกว้าง ๑.๐-๑.๕ เมตร ลึก ๐.๕-๑.๐ เมตร มีคันดินอัดแน่นล้อมรอบ หว่านวัสดุปูน ๕๐๐ กิโลกรัมต่อไร่ ปรับปรุงด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตันต่อไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ

กลุ่มชุดดินที่ ๓

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินเหนียวลึกมากที่เกิดจากตะกอนน้ำกร่อย อาจพบชั้นดินเลนของตะกอนน้ำทะเลที่ไม่มีศักยภาพก่อให้เกิดเป็นดินกรดกำมะถันภายในความลึก ๑๕๐ ซม. จากผิวดิน ปฏิกริยาดินเป็นกลางถึงเป็นด่าง การระบายน้ำเร็ว ความอุดมสมบูรณ์ปานกลางถึงสูง

ปัญหา : โครงสร้างแน่นทึบ ดินแห้งแข็งและแตกกระแหง ทำให้ไถพรวนยาก บางพื้นที่อาจพบชั้นดินเลนที่มีเกลือสะสมอยู่ในดินล่าง และน้ำท่วมขังในฤดูฝน ทำความเสียหายกับพืชที่ไม่ชอบน้ำ

แนวทางจัดการ :

ข้าว - ไถพรวนขณะที่ดินมีความชื้นที่เหมาะสม ไถกลบตอซัง ปล่อยไว้ ๓-๔ สัปดาห์ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หว่านโสนอัฟริกันหรือโสนอินเดีย ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบเมื่ออายุ ๕๐-๗๐ วัน ปล่อยทิ้งไว้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำหรือปุ๋ยเคมีสูตร ๑๖-๒๐-๐ ใส่ปุ๋ยแต่งหน้าหลังปักดำ ๓๕-๔๐ วัน พัฒนาแหล่งน้ำไว้ใช้ในช่วงที่ข้าวขาดน้ำหรือทำนาครั้งที่ ๒ หรือใช้ปลูกพืชไร่หรือพืชผักหลังเก็บเกี่ยวข้าว โดยทำร่องแบบเตี้ย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๑-๒ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ

พืชผักหรือไม้ผล - ยกร่องกว้าง ๖-๘ เมตร คันน้ำกว้าง ๑.๐-๑.๕ เมตร ลึก ๐.๕-๑.๐ เมตร หรือถึงชั้นดินเลน ร่องแปลงปลูกอยู่สูงจากระดับน้ำที่เคยท่วมหรือมีคันดินอัดแน่นล้อมรอบ ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๑-๒ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ หรือขุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๑๕-๒๕ กิโลกรัม/หลุม ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

กลุ่มชุดดินที่ ๔

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินเหนียวลึกมากที่เกิดจากตะกอนลำน้ำที่มีอายุน้อย ปฏิกริยาดินเป็นกลางถึงเป็นด่าง การระบายน้ำค่อนข้างเร็ว ความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง

ปัญหา : โครงสร้างแน่นทึบ ดินแห้งแข็งและแตกกระแหง ทำให้ไถพรวนยาก ขาดแคลนน้ำ และน้ำท่วมขังในฤดูฝน ทำความเสียหายกับพืชที่ไม่ชอบน้ำ

แนวทางจัดการ :

ข้าว - ไถพรวนขณะที่ดินมีความชื้นที่เหมาะสม ไถกลบตอซัง ปล่อยไว้ ๓-๔ สัปดาห์ หรือ ไถกลบพืชปุ๋ยสด (หว่านโสนอัฟริกันหรือโสนอินเดีย ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบเมื่ออายุ ๕๐-๗๐ วัน ปล่อยทิ้งไว้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำหรือปุ๋ยเคมีสูตร ๑๖-๒๐-๐ ใส่ปุ๋ยแต่งหน้าหลังปักดำ ๓๕-๔๐ วัน พัฒนาแหล่งน้ำไว้ใช้ในช่วงที่ข้าวขาดน้ำหรือทำนาครั้งที่ ๒ หรือใช้ปลูกพืชไร่หรือพืชผักหลังเก็บเกี่ยวข้าว โดยทำร่องแบบเตี้ย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๑-๒ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ

พืชไร่ พืชผัก หรือไม้ผล - ยกร่องกว้าง ๖-๘ เมตร คูน้ำกว้าง ๑.๐-๑.๕ เมตร ลึก ๐.๕-๑.๐ เมตร ร่องแปลงปลูกอยู่สูงจากระดับน้ำที่เคยท่วม ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๑-๒ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ หรือขุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๑๕-๒๕ กิโลกรัม/หลุม ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำ และจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

กลุ่มชุดดินที่ ๖

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินเหนียวลึกมากที่เกิดจากตะกอนลำนํ้า ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึง เป็นกรดจัด การระบายน้ำเลวถึงค่อนข้างเลว ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

ปัญหา : ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ บางพื้นที่ดินเป็นกรดจัดมาก ขาดแคลนน้ำ และน้ำท่วมขังใน ฤดูฝน ทำความเสียหายกับพืชที่ไม่ชอบน้ำ

แนวทางการจัดการ :

ข้าว - ไถพรวนขณะที่ดินมีความชื้นที่เหมาะสม ไถกลบตอซัง ปล่อยให้ ๓-๔ สัปดาห์ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หว่านใส่อัฟริกันหรือใส่อินเดียน ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบเมื่ออายุ ๕๐-๗๐ วัน ปล่อยให้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำหรือปุ๋ยเคมีสูตร ๑๖-๒๐-๐ ใส่ปุ๋ยแต่งหน้าหลัง ปักดำ ๓๕-๔๐ วัน ในพื้นที่ที่เป็นกรดจัดมาก ใช้วัสดุปูน ๒๐๐-๓๐๐ กิโลกรัม/ไร่ เพื่อเพิ่มความเป็น ประโยชน์ของธาตุอาหารในดิน พัฒนาแหล่งน้ำไว้ใช้ในช่วงที่ข้าวขาดน้ำหรือทำนาครั้งที่ ๒ หรือใช้ปลูก พืชไร่ หรือพืชผักหลังเก็บเกี่ยวข้าว โดยทำร่องแบบเตี้ย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๑-๒ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ

พืชผัก หรือไม้ผล - ไถพรวนขณะที่ดินมีความชื้นที่เหมาะสม ไถกลบตอซัง ปล่อยให้ ๓-๔ สัปดาห์ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หว่านใส่อัฟริกันหรือใส่อินเดียน ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบเมื่อ อายุ ๕๐-๗๐ วัน ปล่อยให้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำหรือปุ๋ยเคมีสูตร ๑๖-๒๐-๐ ใส่ ปุ๋ยแต่งหน้าหลังปักดำ ๓๕-๔๐ วัน ในพื้นที่ที่เป็นกรดจัดมาก ใช้วัสดุปูน ๒๐๐-๓๐๐ กิโลกรัม/ไร่ เพื่อ เพิ่มความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหารในดิน พัฒนาแหล่งน้ำไว้ใช้ในช่วงที่ข้าวขาดน้ำหรือทำนาครั้งที่ ๒ หรือใช้ปลูกพืชไร่หรือพืชผักหลังเก็บเกี่ยวข้าว โดยทำร่องแบบเตี้ย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ย คอก ๑-๒ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ

กลุ่มชุดดินที่ ๑๗

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินร่วนหยาบที่เกิดจากตะกอนลำนํ้า มีชั้นที่บในความลึก ๑๐๐ ซม. จาก ผิวดินปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมาก ถึงเป็นด่างเล็กน้อย การระบายน้ำค่อนข้างเลว ความอุดมสมบูรณ์ ของดินต่ำ

สมบัติของดิน : เป็นกลุ่มชุดดินที่มีต้นกำเนิดจากวัตถุพวกตะกอนลำนํ้า

ปัญหา : ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ บางพื้นที่ดินเป็นกรดจัดมาก ขาดแคลนนํ้านาน และน้ำท่วมขัง ในฤดูฝน ทำความเสียหายกับพืชที่ไม่ชอบน้ำ

แนวทางการจัดการ :

ข้าว - ในพื้นที่ที่เป็นกรดจัดมาก หว่านวัสดุปูน ๒๐๐-๓๐๐ กิโลกรัม/ไร่ เพื่อ เพิ่ม ความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหารในดิน ไถกลบตอซัง ปล่อยให้ ๓-๔ สัปดาห์ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (ใส่อัฟริกัน หรือใส่อินเดียน ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบเมื่ออายุ ๕๐-๗๐ วัน ปล่อยให้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำหรือปุ๋ยเคมีสูตร ๑๖-๑๖-๘ ใส่ปุ๋ยแต่งหน้าหลังปักดำ ๓๕-๔๕ วัน พัฒนา

แหล่งน้ำไว้ใช้ในกรณีที่ข้าวขาดน้ำหรือใช้ทำนาครั้งที่ ๒ หรือปลูกพืชไร่ พืชผักหรือพืชตระกูลถั่วหลังเก็บเกี่ยวข้าว โดยทำร่องแบบเตี้ย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ

พืชไร่ พืชผัก หรือไม้ผล - ยกร่องกว้าง ๖-๘ เมตร คุ้งน้ำกว้าง ๑.๐-๑.๕ เมตร ลึก ๐.๕-๑.๐ เมตร และมีคันดินอัดแน่นล้อมรอบ ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ หรือขุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๐-๓๕ กิโลกรัม/หลุม ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต มีการใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ เพื่อเพิ่มความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหารในดิน ควรมีการใช้วัสดุปุ๋ย ๒๐๐-๓๐๐ กิโลกรัม/ไร่ พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

กลุ่มชุดดินที่ ๑๘

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินร่วนละเอียดลึกมากที่เกิดจากตะกอนลำนํ้า ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมาก การระบายน้ำเลวถึงค่อนข้างเลว ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

ปัญหา : ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ บางพื้นที่ขาดแคลนนํ้านาน และนํ้าท่วมขังในฤดูฝน ทำความเสียหายกับพืชที่ไม่ชอบนํ้า

แนวทางการจัดการ :

ข้าว - ไกลบตอซัง ปล่อยให้ทิ้งไว้ ๓-๔ สัปดาห์ หรือไกลบพืชปุ๋ยสด (หวานโสนอัฟริกัน หรือ โสนอินเดีย ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ ไกลบเมื่ออายุ ๕๐-๗๐ วัน ปล่อยให้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำหรือปุ๋ยเคมีสูตร ๑๖-๑๖-๘ ใส่ปุ๋ยแต่งหน้าหลังปักดำ ๓๕-๔๕ วัน พัฒนาแหล่งน้ำไว้ใช้ในกรณีที่ข้าวขาดน้ำหรือใช้ทำนาครั้งที่ ๒ หรือปลูกพืชไร่ พืชผักหรือพืชตระกูลถั่วหลังเก็บเกี่ยวข้าว โดยทำร่องแบบเตี้ย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ

พืชไร่ พืชผัก หรือไม้ผล - ยกร่องกว้าง ๖-๘ เมตร คุ้งน้ำกว้าง ๑.๐-๑.๕ เมตร ลึก ๐.๕-๑.๐ เมตร และมีคันดินอัดแน่นล้อมรอบ เพื่อป้องกันนํ้าท่วมขัง ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ หรือขุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๐-๓๕ กิโลกรัม/หลุม ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต มีการใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

กลุ่มชุดดินที่ ๒๒

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินร่วนหยาบลึกมากที่เกิดจากตะกอนลำนํ้าเนื้อหยาบ ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดถึงเป็นกลาง การระบายน้ำเลวถึงค่อนข้างเลว ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

ปัญหา : เนื้อดินค่อนข้างเป็นทราย ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ขาดแคลนนํ้านาน และนํ้าท่วมขังในฤดูฝน ทำความเสียหายกับพืชที่ไม่ชอบนํ้า

แนวทางการจัดการ :

ข้าว - ไกลบตอซัง ปล่อยให้ทิ้งไว้ ๓-๔ สัปดาห์ หรือไกลบพืชปุ๋ยสด โสนอัฟริกัน หรือโสนอินเดีย ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ ไกลบเมื่ออายุ ๕๐-๗๐ วัน ปล่อยให้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำหรือปุ๋ยเคมีสูตร ๑๖-๑๖-๘ ใส่ปุ๋ยแต่งหน้าหลังปักดำ ๓๕-๔๕ วัน พัฒนาแหล่งน้ำไว้ใช้

ในช่วงที่ข้าวขาดน้ำหรือใช้ทำนาครั้งที่ ๒ หรือปลูกพืชไร่ พืชผักหรือพืชตระกูลถั่วหลังเก็บเกี่ยวข้าว โดยทำร่องแบบเตี้ย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ พืชไร่ พืชผัก หรือไม้ผล - ยกร่องกว้าง ๖-๘ เมตร คูน้ำกว้าง ๑.๐-๑.๕ เมตร ลึก ๐.๕-๑.๐ เมตร และมีคันดินอัดแน่นล้อมรอบ ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ หรือชุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๐-๓๕ กิโลกรัม/หลุม ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำชลประทานและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

กลุ่มชุดดินที่ ๒๔

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินทรายสีมากเกิดจากตะกอนลำน้ำที่มีเนื้อดินเป็นดินทรายหนา ปฏิกริยาดินเป็นกรด การระบายน้ำค่อนข้างเร็วถึงดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

ปัญหา : เนื้อดินเป็นทรายจัด มีความสามารถในการอุ้มน้ำต่ำ พืชมักแสดงอาการขาดน้ำในช่วงฝนทิ้ง มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ และมีน้ำท่วมขังในฤดูฝน ทำความเสียหายกับพืชที่ไม่ชอบน้ำ

แนวทางจัดการ :

ข้าว - ไถกลบตอซัง ปล่อยไว้ ๓-๔ สัปดาห์ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสดรวมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำหรือปุ๋ยเคมีสูตร ๑๖-๑๖-๘ (หว่านโสนอัฟริกันหรือโสนอินเดีย ๖-๘ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบเมื่ออายุ ๕๐-๗๐ วัน ปล่อยไว้ ๑-๒ สัปดาห์) พัฒนาแหล่งน้ำชลประทานไว้ใช้ในช่วงที่ข้าวขาดน้ำ หรือใช้ปลูกพืชไร่ พืชผักหรือพืชตระกูลถั่วหลังเก็บเกี่ยวข้าว โดยทำร่องแบบเตี้ย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๓-๔ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ

พืชผัก หรือไม้ผล - ยกร่องกว้าง ๖-๘ เมตร คูน้ำกว้าง ๑.๐-๑.๕ เมตร ลึก ๐.๕-๑.๐ เมตร และมีคันดินอัดแน่นล้อมรอบ เพื่อป้องกันน้ำท่วมขัง ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๓-๔ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ หรือชุดหลุมปลูกขนาด ๗๕x๗๕x๗๕ ซม. พร้อมปรับปรุงหลุมปลูกด้วยอินทรีย์วัตถุ ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมี ๒๕-๕๐ กิโลกรัม/หลุม ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

กลุ่มชุดดินที่ ๓๓

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินทรายแป้งละเอียดหรือดินร่วนละเอียดสีมากที่เกิดจากตะกอนแม่น้ำหรือตะกอนน้ำพารูปพัด ปฏิกริยาดินเป็นกรดเล็กน้อยถึงปานกลาง การระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง

ปัญหา : ดินกลุ่มนี้ไม่ค่อยมีปัญหาในการใช้ประโยชน์ แต่อาจขาดแคลนน้ำในระยะที่ฝนทิ้งช่วงนาน บางพื้นที่อาจพบชั้นดานแข็งที่เกิดจากการเกษตรกรรม

แนวทางจัดการ :

พืชไร่หรือพืชผัก - ไถพรวนขณะที่ดินมีความชื้นที่เหมาะสมและที่ความแตกต่างกันในแต่ละปี เพื่อทำลายชั้นดานและป้องกันการเกิดชั้นดาน จัดระบบการปลูกพืชหมุนเวียนให้มีการปลูกพืชบำรุงดินอยู่ด้วย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หว่านเมล็ดถั่วพรี ๘-๑๐ กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพุ่ม ๖-๘ กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบระยะออกดอก ปล่อยไว้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ มีวัสดุคลุมดิน หรือทำแนวรั้ว

หญ้าแฝก มีการใช้ปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำตามชนิดพืชที่ปลูก เพื่อรักษาความสามารถในการผลิตของดินไว้ไม่ให้เสื่อมโทรมลง พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

ไม้ผล - ขุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๐-๓๕ กิโลกรัม/หลุม มีวัสดุคลุมดิน ปลูกพืชคลุมดิน ปลูกพืชแซม ทำแนวรั้วหรือฐานหญ้าแฝกเฉพาะต้น ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก เพื่อรักษาความสามารถในการผลิตของดินไว้ไม่ให้เสื่อมโทรมลงพัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในพื้นที่ปลูก

กลุ่มชุดดินที่ ๓๕

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินร่วนละเอียดลึกถึงลึกมากที่เกิดจากตะกอนลำน้ำหรือวัตถุต้นกำเนิดดินเนื้อหยาบ ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมาก การระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

ปัญหา : กลุ่มดินร่วนละเอียดลึกถึงลึกมากที่เกิดจากตะกอนลำน้ำหรือวัตถุต้นกำเนิดดินเนื้อหยาบ ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมาก การระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

แนวทางการจัดการ :

ไม้ผล - เลือกพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบ ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หว่านเมล็ดถั่วพรี ๘-๑๐ กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพุ่ม ๖-๘ กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบระยะออกดอก ปล่อยให้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ มีวัสดุคลุมดิน ปลูกพืชหมุนเวียน หรือปลูกพืชสลับเป็นแถบ พัฒนาแหล่งน้ำและระบบการให้น้ำในแปลงปลูก พื้นที่ที่เป็นกรดจัดมาก ควรใช้วัสดุปูน ๒๐๐-๓๐๐ กิโลกรัม/ไร่

พืชไร่ พืชผัก หรือไม้ผล - เลือกพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบ ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หว่านเมล็ดถั่วพรี ๘-๑๐ กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพุ่ม ๖-๘ กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบระยะออกดอก ปล่อยให้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ มีวัสดุคลุมดิน ปลูกพืชหมุนเวียน หรือปลูกพืชสลับเป็นแถบ พัฒนาแหล่งน้ำและระบบการให้น้ำในแปลงปลูก พื้นที่ที่เป็นกรดจัดมาก ควรใช้วัสดุปูน ๒๐๐-๓๐๐ กิโลกรัม/ไร่

กลุ่มชุดดินที่ ๓๖

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินร่วนละเอียดลึกถึงลึกมากที่เกิดจากตะกอนลำน้ำหรือวัตถุต้นกำเนิดดินเนื้อหยาบ ปฏิกริยาดินกลางหรือเป็นด่าง การระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ต่ำถึงปานกลาง

ปัญหา : การมีเนื้อดินค่อนข้างเป็นทราย ซึ่งทำให้ดินอุ้มน้ำได้น้อย พืชอาจขาดแคลนน้ำได้ ในช่วงฝนทิ้งเป็นระยะเวลานานๆ สำหรับบริเวณที่มีความลาดชันสูง อาจมีปัญหาเรื่องการชะล้างพังทลายเกิดขึ้น

แนวทางการจัดการ :

ไม้ผล - ขุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๐-๓๕ กิโลกรัม/หลุม ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น ทำขั้นบันได คันดิน ปลูกพืชคลุมดิน ปลูกพืชแซม วัสดุคลุมดิน ทำแนวรั้วหรือทำฐานหญ้าแฝกเฉพาะต้น ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

พืชไร่ พืชผัก - เลือกพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบ ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ หรือโกลบพืชปุ๋ยสด (หวานเมล็ดถั่วพรี ๘-๑๐ กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพุ่ม ๖-๘ กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ โกลบระยะออกดอก ปล่อยไว้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ มีวัสดุคลุมดิน ปลูกพืชหมุนเวียน หรือปลูกพืชสลับเป็นแถบ พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

กลุ่มชุดดินที่ ๓๘

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินร่วนหยาบลึกมากที่เกิดจากตะกอนริมแม่น้ำ มีปฏิกิริยาดินเป็นกรดเล็กน้อยถึงเป็นกลางการระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง

ปัญหา : เนื้อดินค่อนข้างเป็นทราย ขาดแคลนน้ำในระยะที่ฝนทิ้งช่วงนาน บางพื้นที่อาจมีน้ำท่วมขัง หรือไหลบ่าท่วมขังอย่างฉับพลันในระยะที่มีฝนตกหนัก

แนวทางการจัดการ :

ไม้ผล - เลือกพื้นที่ที่ไม่เสี่ยงต่อการท่วมขังของน้ำ ขุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๐-๓๕ กิโลกรัม/หลุม มีวัสดุคลุมดิน ปลูกพืชคลุมดิน ปลูกพืชแซม ทำแนวรั้วหรือทำฐานหญ้าแฝกเฉพาะต้น ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก จัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

พืชไร่ พืชผัก - จัดระบบการปลูกพืชหมุนเวียนให้มีการปลูกพืชบำรุงดินอยู่ด้วย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ หรือโกลบพืชปุ๋ยสด (หวานเมล็ดถั่วพรี ๘-๑๐ กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพุ่ม ๖-๘ กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ โกลบระยะออกดอก ปล่อยไว้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ มีวัสดุคลุมดิน ทำแนวรั้วหรือทำฐานหญ้าแฝกเฉพาะต้น มีการใช้ปุ๋ยเคมีตามชนิดพืชที่ปลูก เพื่อรักษาความสามารถในการผลิตของดินไว้ไม่ให้เสื่อมโทรมลง จัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

กลุ่มชุดดินที่ ๔๐

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินร่วนหยาบลึกถึงลึกมากที่เกิดจากตะกอนลำน้ำหรือวัตถุต้นกำเนิดเนื้อหยาบ ปฏิกิริยาดินเป็นกรดจัดหรือเป็นกลาง การระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

ปัญหา : ดินปนทราย ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ขาดแคลนน้ำ ในพื้นที่ที่มีความลาดชัน ดินง่ายต่อการถูกชะล้างพังทลายสูญเสียหน้าดิน

แนวทางการจัดการ :

ไม้ผล - ขุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๐-๓๕ กิโลกรัม/หลุม ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น ทำขั้นบันได คันดิน ปลูกพืชคลุมดิน ปลูกพืชแซม วัสดุคลุมดิน ทำแนวรั้วหรือทำฐานหญ้าแฝกเฉพาะต้น ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

พืชไร่ พืชผัก - เลือกพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบ ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ หรือโกลบพืชปุ๋ยสด (หวานเมล็ดถั่วพรี ๘-๑๐ กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพุ่ม ๖-๘ กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ โกลบระยะออกดอก ปล่อยไว้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ย

อินทรีย์น้ำ มีวัสดุคลุมดิน ปลุกพืชหมุนเวียน หรือปลุกพืชสลับเป็นแถบ พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

กลุ่มชุดดินที่ ๔๑

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินทรายหนาปานกลาง ที่เกิดจากตะกอนลำน้ำหรือตะกอนเนื้อหยาบ ทั่วยุบนชั้นดินที่มีเนื้อดินเป็นดินร่วนปนดินเหนียว หรือดินร่วนเหนียวปนทรายแป้ง ปฏิกริยาดินเป็นกรดเล็กน้อยถึงเป็นกลาง การระบายน้ำดี อยู่บนชั้นดินที่มีการระบายน้ำดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

ปัญหา : ดินทรายหนาปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ขาดแคลนน้ำนาน ในระยะที่ฝนตกหนักจะมีน้ำขังหรือเกิดการชะล้างพังทลายสูญเสียหน้าดิน เกิดเป็นร่องทั่วไปในแปลงปลูก

แนวทางจัดการ :

ไม้ผล - ขุดหลุมปลูกขนาด ๗๕x๗๕x๗๕ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๕-๕๐ กิโลกรัม/หลุม ทำร่องระบายน้ำระหว่างแถวปลูก เพื่อป้องกันน้ำขังบริเวณรากพืช ปลุกพืชคลุมดิน วัสดุคลุมดิน หรือปลุกพืชแซม ทำแนวรั้วหรือทำฐานหญ้าแฝกเฉพาะต้น พัฒนาแหล่งน้ำและระบบการให้น้ำในแปลงปลูก ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

พืชไร่ พืชผัก - จัดระบบการปลุกพืชหมุนเวียนตลอดทั้งปี ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๓-๔ ตัน/ไร่ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หวานเมล็ดถั่วพรี ๑๐-๑๒ กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพุ่ม ๘-๑๐ กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง ๖-๘ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบระยะออกดอก ปล่อยให้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ มีวัสดุคลุมดินหรือปลุกพืชสลับเป็นแถบ พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก ในพื้นที่ต่ำควรทำร่องหรือทางระบายน้ำ เพื่อป้องกันน้ำขังบริเวณรากพืช

กลุ่มชุดดินที่ ๔๔

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินตื้นถึงกึ่งกรวด หรือเศษหินปนลูกรังหนามาก ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมาก การระบายน้ำดี ความอุดมสมบูรณ์ ต่ำ

สมบัติของดิน : เป็นกลุ่มชุดดินที่เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดพวกตะกอนลำน้ำ หรือการสลายตัวผุพังอยู่กับที่ และการสลายตัวผุพังแบบเคลื่อนที่ พบบริเวณพื้นที่ดอน สภาพพื้นที่เป็นลูกคลื่นจนถึงเนินเขา เป็นดินตื้นมาก การระบายน้ำดี เนื้อดินเป็นดินเหนียวปนกรวดปนลูกรัง สีดินเป็นสีน้ำตาล สีเหลือง หือสีแดง

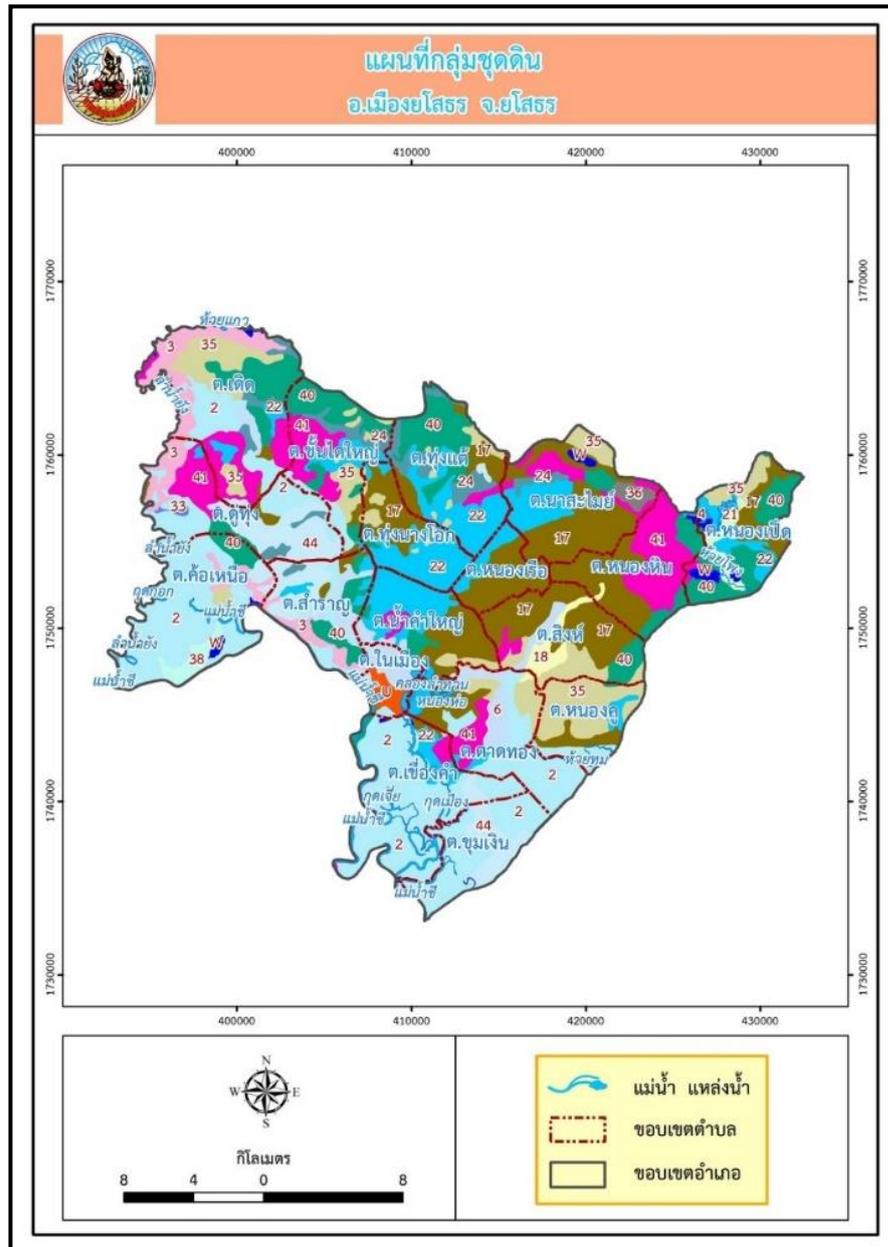
ปัญหา : เป็นดินตื้นถึงกึ่งกรวด หรือเศษหินปนลูกรังหนามาก มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ บริเวณที่มีความลาดชันสูงจะมีปัญหาเกี่ยวกับการชะล้างพังทลายของหน้าดินได้ง่าย

แนวทางจัดการ :

พืชผักผลไม้ - ขุดหลุมปลูกขนาด ๗๕x๗๕x๗๕ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยหน้าดินร่วมกับปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๕-๕๐ กิโลกรัมต่อหลุม มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่นการสร้างคันดินทำขั้นบันได ปลุกพืชคลุมดิน

พืชไร่หรือพืชผัก - เลือกพื้นที่ที่มีหน้าดินหนาและมีสภาพที่ค่อนข้างราบเรียบ

จัดระบบปลูกพืชหมุนเวียนตลอดทั้งปี และปลูกพืชบำรุงดินร่วมด้วย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๓-๔ ตันต่อไร่ หรือไกลบปุ๋ยพืชสดระยะออกดอก เช่น ปอเทือง ถั่วพรี้าเป็นต้น มีมาตรการอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น การไถพรวนตามแนวระดับ การใช้วัสดุคลุมดิน เป็นต้น

ภาพที่ ๕ แสดงข้อมูลแผนที่กลุ่มชุดดินในอำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร (ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน, ๒๕๖๕)

๓. สภาพภูมิอากาศ

๓.๑ ภูมิอากาศ

สภาพภูมิอากาศโดยทั่วไปจัดอยู่ในลักษณะภูมิอากาศแบบมรสุมเขตร้อน (Tropical monsoon climate)

๓.๒ ฤดูกาล

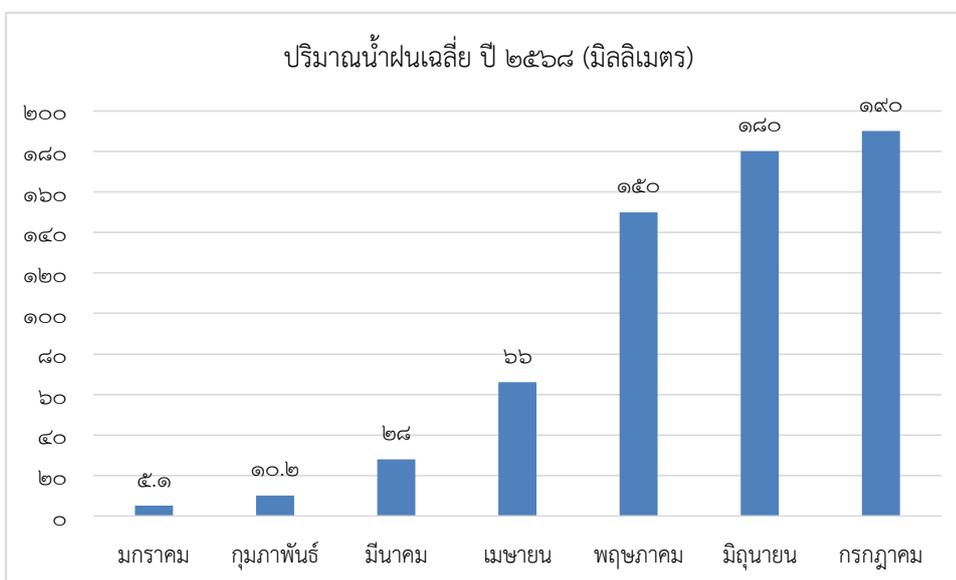
อำเภอเมืองยโสธร แบ่งได้ ๓ ฤดู คือ ฤดูร้อนจะเริ่มตั้งแต่เดือนมีนาคมถึงเดือนเมษายน จะมีอากาศร้อนและอบอ้าว ฤดูฝนจะเริ่มตั้งแต่เดือนพฤษภาคมถึงเดือนตุลาคม โดยได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้พัดพานำให้มีอากาศชุ่มชื้นและฝนตก มีลักษณะร้อนและไม่มีลมและมีดคริม ฤดูแล้งมีลักษณะ อบอุ่นและมีเมฆบางส่วน และ ร้อน ตลอดปี ในระยะเวลาหนึ่งปี และฤดูหนาวจะเริ่มตั้งแต่เดือนพฤศจิกายนถึงเดือน กุมภาพันธ์ โดยได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือทำให้มีอากาศหนาวเย็นและแห้ง ฤดูฝน

๓.๓ ปริมาณน้ำฝน (มกราคม-กรกฎาคม ๒๕๖๘)

- ช่วง เดือนมกราคม – มีนาคม อยู่ในฤดูแล้งหรือฝนเบาบาง ปริมาณฝนน้อย (< ๓๐ มม./เดือน)
- เริ่มเข้าสู่ฤดูฝนตั้งแต่ เดือนเมษายน เป็นต้นไป โดย พฤษภาคม เป็นจุดเริ่มต้นของฝนที่เพิ่มขึ้น

ชัดเจน

- เดือนมิถุนายน – กรกฎาคม เป็นช่วงฝนชุก ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยสูงสุด

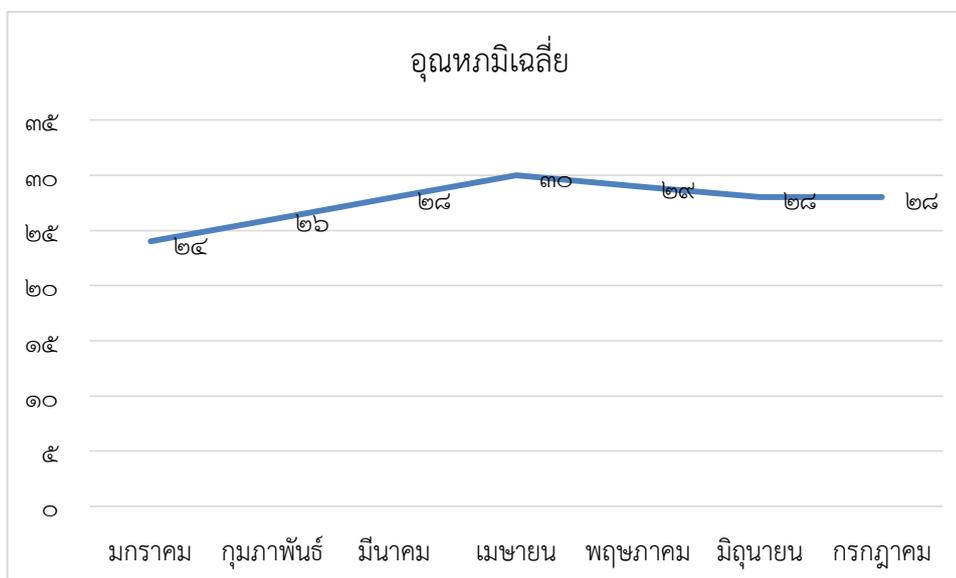
ภาพที่ ๖ แสดงปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยเดือนมกราคม-กรกฎาคม ปี ๒๕๖๘

(ที่มา: <https://th.weatherspark.com>, สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๘)

๓.๔ อุณหภูมิ

- เดือนที่อุณหภูมิต่ำที่สุด คือ มกราคม โดยมีอุณหภูมิเฉลี่ยประมาณ ๒๔ °C
- เดือนที่อุณหภูมิสูงที่สุด คือ เมษายน โดยมีอุณหภูมิเฉลี่ยประมาณ ๓๐ °C

โดยอุณหภูมิเฉลี่ยโดยรวมสำหรับช่วง มกราคม-กรกฎาคม ๒๕๖๘ ประมาณ ๒๗ °C

ภาพที่ ๗ แสดงอุณหภูมิเฉลี่ย เดือนมกราคม-กรกฎาคม ปี ๒๕๖๘
(ที่มา: <https://weatherspark.com>, สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๘)

๔. เส้นทางคมนาคม

๔.๑ เส้นทางคมนาคมระหว่างตำบล

ถนนสายหลักที่เชื่อมต่อระหว่างตำบลต่างๆ ในอำเภอเมืองยโสธร ได้แก่ ถนนที่เชื่อมต่อระหว่างตำบลในเมืองยโสธรกับตำบลอื่นๆ เช่น ถนนแจ้งสนิท ถนนวิสุทธิรังษี ถนนเทศบาลพัฒนา และถนนอื่นๆ ที่เชื่อมต่อกับตำบลต่างๆ เช่น ตำบลสำราญ ตำบลหนองเป็ด ตำบลหนองเรือ ตำบลนาสะไมย์ เป็นต้น

๔.๒ ถนนหลวงเชื่อมระหว่างภาค/จังหวัด/อำเภอ

ทางหลวงแผ่นดิน

๑) ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๒๓ (ถนนแจ้งสนิท) เป็นเส้นทางหลักที่เชื่อมต่อจังหวัดยโสธรกับจังหวัดร้อยเอ็ด และจังหวัดอุบลราชธานี

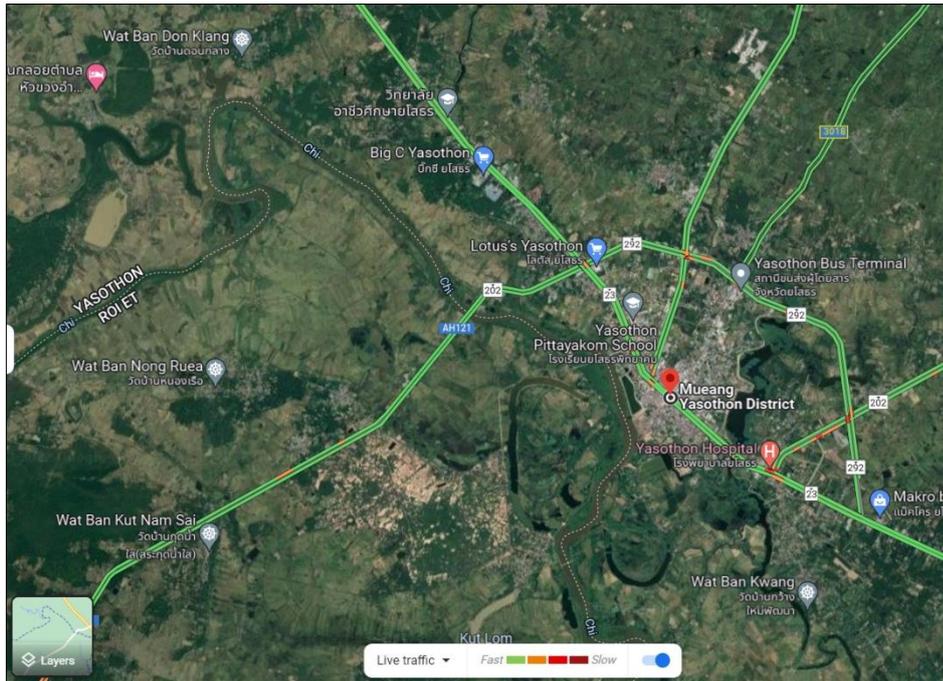
๒) ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๒๐๒ (ถนนชยางกูร) เป็นเส้นทางที่เชื่อมต่อจังหวัดยโสธรกับจังหวัดชัยภูมิ และจังหวัดอำนาจเจริญ

ทางหลวงจังหวัด

๑) ทางหลวงจังหวัดหมายเลข ๒๐๘๓ เชื่อมต่ออำเภอเมืองยโสธรกับอำเภอเลิงนกทา

๒) ทางหลวงจังหวัดหมายเลข ๒๑๖๙ เชื่อมต่ออำเภอเมืองยโสธรกับอำเภอไทยเจริญ

๓) ทางหลวงจังหวัดหมายเลข ๒๐๔๓ เชื่อมต่ออำเภอเมืองยโสธรกับอำเภอป่าติ้ว

ภาพที่ ๘ แสดงเส้นทางการคมนาคมอำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร
(ที่มา: www.google.com.๒๕๖๕)

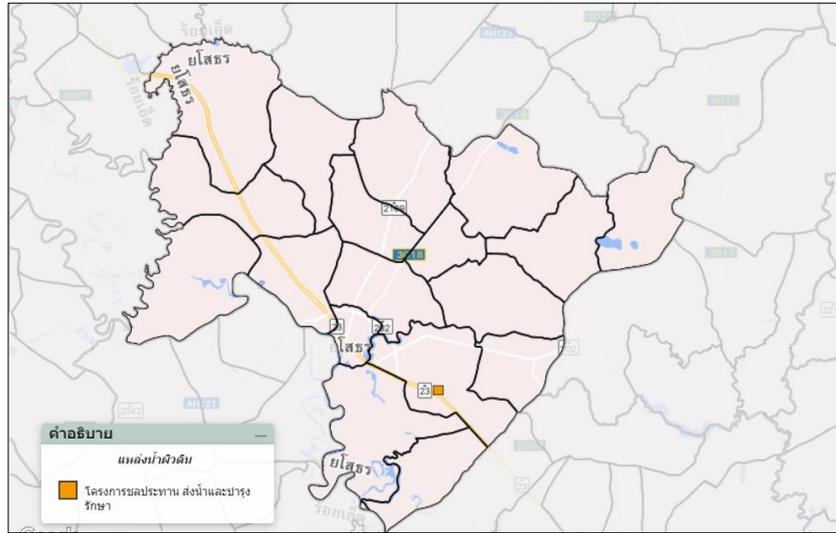
๕. แหล่งน้ำและระบบชลประทาน

๕.๑ แหล่งน้ำธรรมชาติ

ทรัพยากรน้ำ อำเภอเมืองยโสธร นอกจากอาศัยน้ำฝนในการอุปโภคบริโภคและใช้ในการทำเกษตรกรรมแล้วยังมีแหล่งน้ำที่สำคัญ คือ ลำน้ำชีเป็นแม่น้ำสายสำคัญไหลผ่านตลอดทั้งปี นอกจากนี้ยังมีลำน้ำสายอื่นๆ อีก อาทิ ลำน้ำยัง ลำน้ำทวน ลำน้ำโพง

๕.๒ แหล่งน้ำที่สร้างขึ้นที่สำคัญ

เภอเมืองยโสธรมีอ่างเก็บน้ำหลายอ่าง ดังนี้ อ่างเก็บน้ำหนองอึ่ง อ่างเก็บน้ำห้วยแกว อ่างเก็บน้ำกุดสีแก้ว อ่างเก็บน้ำร่องหิน อ่างเก็บน้ำห้วยชันนาค อ่างเก็บน้ำกุดน้ำจั้น อ่างเก็บน้ำกุดจับ อ่างเก็บน้ำบึงสามเพียว อ่างเก็บน้ำหนองร่องเปลือย อ่างเก็บน้ำหนองสร้างเที่ยง อ่างเก็บน้ำบ้านเดิด อ่างเก็บน้ำบ้านโนนจำปา อ่างเก็บน้ำห้วยชันนาค อ่างเก็บน้ำฝายลำห้วยทวน อ่างเก็บน้ำห้วยแหวดดำแดง อ่างเก็บน้ำกุดสีแก้ว อ่างเก็บน้ำกุดน้ำจั้น อ่างเก็บน้ำฝายใหญ่ อ่างเก็บน้ำร่องหิน อ่างเก็บน้ำบึงผือฮี และอ่างเก็บน้ำห้วยผา และมีโครงการชลประทานจังหวัด ๑ แห่ง ได้แก่ โครงการชลประทายโสธร ตั้งอยู่ที่ ถ.อรุณประเสริฐ เลขที่ ๒๖๘ หมู่ ๑๐ บ.กิโลสาม ต.ตาตทอง อ.เมืองยโสธร

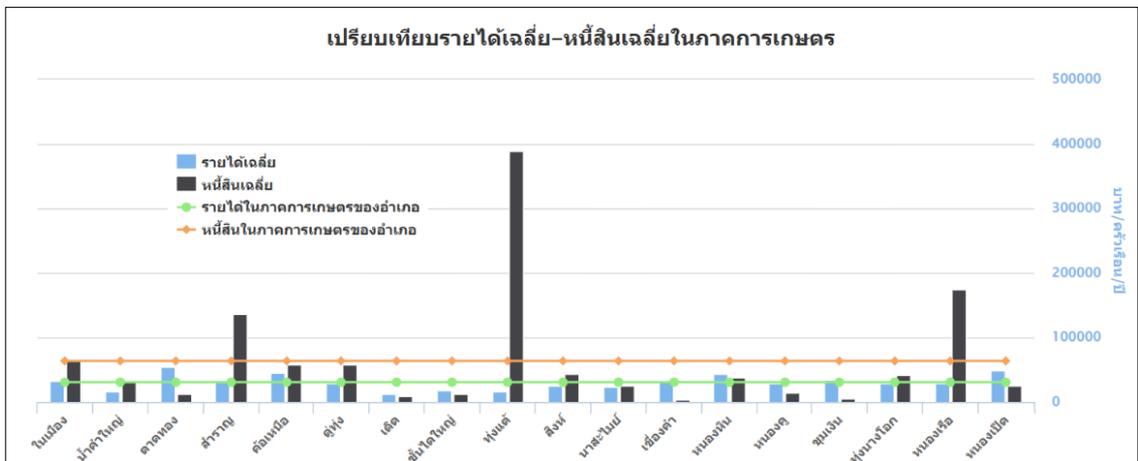

ภาพที่ ๙ แสดงที่ตั้งโครงการชลประทาน ส่งน้ำและบำรุงรักษา อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร (ที่มา : ระบบแผนที่การเกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก, พ.ศ.๒๕๖๖)

๖. สภาพเศรษฐกิจและสังคม

๖.๑ โครงสร้างทางเศรษฐกิจที่สำคัญ

สภาพพื้นฐานทางเศรษฐกิจอำเภอเมืองยโสธร ส่วนใหญ่พบวาเกษตรกรมีการประกอบอาชีพด้านการเกษตรที่มีความหลากหลายอาชีพ โดยประชากรประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก คิดเป็นร้อยละ ๘๙.๙๔ ของครัวเรือนเกษตรกรทั้งหมด พื้นที่ทำการเกษตรบางส่วนอยู่ในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ซึ่งปัจจุบันประชากรมีสิทธิในการครอบครองที่ดินมากขึ้น เนื่องจากภาครัฐได้เริ่มดำเนินการมอบสิทธิครอบครองที่ดินมากขึ้น โดย ปี ๒๕๖๘ เกษตรกรมีพื้นที่ถือครองทางการเกษตรที่เป็นเจ้าของ ร้อยละ ๖๗.๙๘ ซึ่งลดลงจากปี ๒๕๖๕ ที่มีพื้นที่ถือครองทางการเกษตรที่เป็นเจ้าของ ร้อยละ ๖๙.๔๖ เกษตรกรส่วนใหญ่ที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ได้แก่ ทำนา ทำไร่ ทำสวน เพนตน บางสวนประกอบอาชีพจักสานจากไม้ไผ่ ค่าขาย ไร่จาง พืชที่เกษตรกรปลูกเป็นอาชีพหลัก ได้แก่ ข้าวนาบ ข้าวนาปรัง มันสำปะหลัง ไม้ผล ไม้เศรษฐกิจ ได้แก่ ยางพารา ด้านการปศุสัตว์ สวนใหญ่จะเลี้ยงโค กระบือ สุกร เป็ด และไก่ โดยในปี พ.ศ.๒๕๖๘ พบว่าครัวเรือนเกษตรกรมีรายได้ในภาคการเกษตรเฉลี่ยอยู่ที่ ๓๑,๓๘๔.๐๐บาท/ครัวเรือน/ต่อปี

ภาพที่ ๑๐ แสดงภาวะรายได้-หนี้สินในภาคการเกษตรรายตำบล ของเกษตรกรอำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร (ที่มา: ระบบทะเบียนเกษตรกร,พ.ศ.๒๕๖๘)

๖.๒ ผลิตรัฐการณ์มวลรวมของจังหวัดยโสธร

ผลิตรัฐการณ์มวลรวมของจังหวัดยโสธร (GPP) ในปี ๒๕๖๒ มีมูลค่า ๒๘,๓๘๓ ล้านบาท ในปี ๒๕๖๓ มีมูลค่า ๓๐,๖๕๐ ล้านบาท และในปี ๒๕๖๔ มีมูลค่า ๓๑,๗๕๒ ล้านบาท

ตารางที่ ๒ แสดงผลิตรัฐการณ์ของจังหวัดยโสธร จำแนกตามสาขาการผลิต พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๔

สาขาการผลิต	มูลค่า (ล้านบาท)					
	พ.ศ. ๒๕๕๙	พ.ศ. ๒๕๖๐	พ.ศ. ๒๕๖๑	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔
ภาคเกษตร	๖,๙๒๘	๖,๘๗๓	๗,๖๘๘	๖,๗๗๘	๘,๓๒๘	๘,๐๐๙
เกษตรกรรม การป่าไม้ และการประมง	๖,๙๒๘	๖,๘๗๓	๗,๖๘๘	๖,๗๗๘	๘,๓๒๘	๘,๐๐๙
ภาคนอกการเกษตร	๑๙,๕๐๔	๑๙,๙๐๔	๒๐,๔๐๗	๒๑,๖๐๕	๒๒,๓๒๒	๒๓,๗๔๓
ภาคอุตสาหกรรม	๒,๖๖๙	๒,๘๐๐	๒,๙๗๗	๓,๑๑๖	๓,๕๙๒	๔,๒๕๘
การทำเหมืองแร่และเหมืองหิน	๑๓๙	๑๔๖	๑๔๕	๑๖๑	๑๖๔	๑๙๓
การผลิตอุตสาหกรรม	๒,๕๓๐	๒,๖๕๔	๒,๘๓๒	๒,๙๕๕	๓,๔๒๘	๔,๐๖๕
ไฟฟ้า ก๊าซ ไอน้ำ และระบบปรับอากาศ	๓๕๒	๓๖๗	๓๓๑	๓๖๖	๔๐๑	๔๔๑
การจัดหาน้ำ การจัดการ และการบำบัดน้ำเสียของเสีย	๗๒	๘๑	๙๔	๙๔	๑๓๗	๑๖๑
ภาคบริการ	๑๖,๘๓๕	๑๗,๑๐๓	๑๗,๔๓๑	๑๘,๔๘๙	๑๘,๗๓๐	๑๙,๔๘๔
การก่อสร้าง	๑,๒๘๔	๑,๑๗๔	๘๕๙	๑,๔๗๗	๑,๔๔๙	๑,๕๙๘
การขายส่ง การขายปลีก การซ่อมยานยนต์ และจักรยานยนต์	๓,๑๕๗	๓,๒๕๓	๓,๕๔๘	๓,๖๑๖	๓,๘๕๙	๓,๖๕๐
การขนส่ง และสถานที่เก็บสินค้า	๖๓๙	๖๖๖	๖๙๓	๗๘๘	๖๙๕	๘๐๐
ที่พักแรมและบริการด้านอาหาร	๗๙	๙๖	๑๐๙	๑๒๐	๗๓	๕๖
ข้อมูลข่าวสารและการสื่อสาร	๒๕๔	๒๙๒	๓๑๐	๓๘๗	๓๘๔	๓๙๓
กิจกรรมทางการเงินและการประกันภัย	๒,๕๐๙	๒,๕๗๙	๒,๗๒๔	๒,๗๓๓	๒,๗๔๒	๒,๘๗๖
กิจกรรมอสังหาริมทรัพย์	๑,๑๘๐	๑,๑๑๐	๑,๒๕๖	๑,๓๓๓	๑,๓๘๘	๑,๕๗๒
กิจกรรมทางวิชาชีพ วิทยาศาสตร์ และเทคนิค	๒	๒	๒	๒	๔	๕
กิจกรรมการบริหารและการบริการสนับสนุน	๒๐	๒๑	๒๕	๒๗	๒๓	๒๒
การบริหารราชการ การป้องกันประเทศ และการประกันสังคมภาคบังคับ	๑,๓๑๖	๑,๓๕๖	๑,๔๗๒	๑,๕๒๔	๑,๕๕๙	๑,๖๑๕
การศึกษา	๔,๕๖๗	๔,๖๒๖	๔,๔๒๗	๔,๓๕๕	๔,๓๕๔	๔,๔๕๘
กิจกรรมด้านสุขภาพและงานสังคมสงเคราะห์	๑,๓๒๑	๑,๓๙๙	๑,๕๑๐	๑,๖๐๖	๑,๗๔๔	๑,๙๔๗
ศิลปะ ความบันเทิงและนันทนาการ	๕๖	๖๗	๘๑	๙๖	๘๖	๙๙
กิจกรรมบริการด้านอื่น ๆ	๔๕๐	๔๖๑	๔๑๖	๔๒๕	๔๑๒	๓๙๕
ผลิตรัฐการณ์มวลรวมจังหวัด (Gross Provincial Products) (GPP)	๒๖,๔๓๒	๒๖,๗๗๗	๒๘,๐๙๕	๒๘,๓๘๓	๓๐,๖๕๐	๓๑,๗๕๒
ผลิตรัฐการณ์มวลรวมต่อคน (GPP Per Capita)	๕๖,๒๕๓	๕๗,๓๙๗	๖๐,๗๐๘	๖๑,๘๓๐	๖๗,๓๒๑	๗๐,๓๒๗
จำนวนประชากร (๑,๐๐๐ คน)	๔๗๐	๔๖๗	๔๖๓	๔๕๙	๔๕๕	๔๕๑

ที่มา: สำนักงานคลังจังหวัดยโสธร, สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, ๒๕๖๘

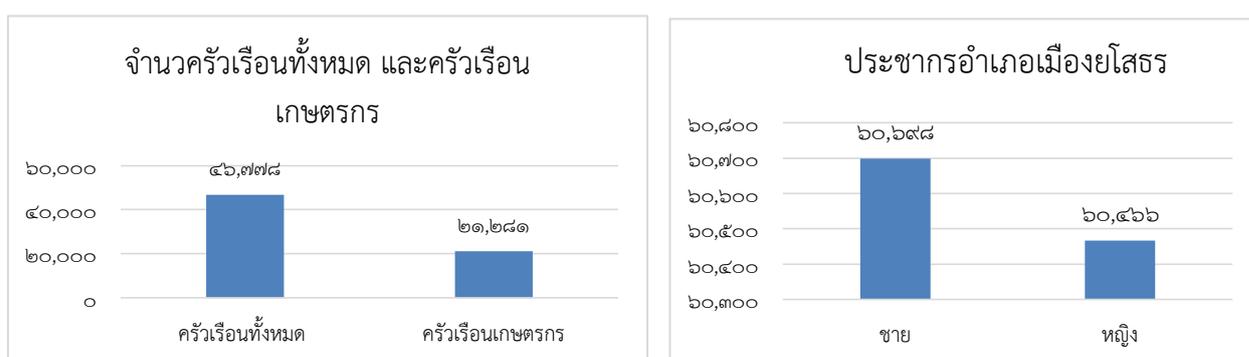
๖.๓ จำนวนครัวเรือน

เมืองยโสธร มีประชากรรวมทั้งสิ้น ๑๒๗,๖๒๑ คน จำแนกเป็นชาย ๖๓,๕๑๕ คน หญิง ๖๔,๑๐๖ คน ประชากรส่วนใหญ่ของอำเภอจะนับถือศาสนาพุทธ

ตารางที่ ๓ แสดงจำนวนประชากร ครัวเรือน และครัวเรือนเกษตรกร อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร

ที่	ตำบล	ครัวเรือน ทั้งหมด	ครัวเรือน เกษตรกร	ประชากร		
				ชาย	หญิง	รวม
๑	ตำบลน้ำคำใหญ่	๒,๒๙๒	๑,๑๕๐	๔,๕๗๕	๔,๓๙๔	๘,๙๖๙
๒	ตำบลตาตทอง	๔,๔๘๘	๑,๓๓๗	๔,๖๔๒	๔,๗๗๓	๙,๔๑๕
๓	ตำบลสำราญ	๓,๘๔๔	๙๓๓	๓,๘๐๔	๓,๘๖๒	๗,๖๖๖
๔	ตำบลค้อเหนือ	๒,๒๖๘	๑,๔๖๙	๓,๘๓๐	๓,๗๗๖	๗,๖๐๖
๕	ตำบลคูทุ่ง	๑,๘๒๕	๑,๒๗๘	๒,๗๗๗	๒,๗๔๕	๕,๕๒๒
๖	ตำบลเดิด	๓,๔๔๒	๑,๔๖๙	๕,๗๓๕	๔,๘๖๔	๑๐,๕๙๙
๗	ตำบลชั้นไผ่ใหญ่	๑,๔๙๓	๑,๑๗๔	๒,๓๖๓	๒,๔๓๓	๔,๗๙๖
๘	ตำบลทุ่งแต้	๑,๘๗๓	๑,๑๓๖	๒,๕๓๑	๒,๖๔๓	๕,๑๗๔
๙	ตำบลสิงห์	๑,๙๔๕	๑,๕๘๔	๒,๙๕๗	๓,๐๐๖	๕,๙๖๓
๑๐	ตำบลนาสะเม็ย	๑,๘๓๘	๑,๑๗๙	๒,๗๔๔	๒,๖๓๑	๕,๓๗๕
๑๑	ตำบลเชียงคำ	๓,๕๐๒	๑,๓๒๖	๔,๑๗๓	๔,๒๗๓	๘,๔๔๖
๑๒	ตำบลหนองหิน	๑,๖๗๐	๑,๕๙๔	๒,๒๒๘	๒,๒๕๖	๔,๔๘๔
๑๓	ตำบลหนองคู	๑,๘๐๙	๗๔๕	๒,๖๖๗	๒,๘๔๑	๕,๕๐๘
๑๔	ตำบลชุมเงิน	๑,๔๙๓	๗๕๐	๒,๕๗๑	๒,๖๒๔	๕,๑๙๕
๑๕	ตำบลทุ่งนางโอก	๑,๔๙๘	๑,๑๘๐	๒,๔๑๐	๒,๔๐๘	๔,๘๑๘
๑๖	ตำบลหนองเรือ	๑,๑๐๖	๘๒๒	๑,๗๘๔	๑,๗๖๕	๓,๕๔๙
๑๗	ตำบลหนองเป็ด	๑,๓๗๗	๙๖๕	๒,๑๖๒	๒,๑๔๐	๔,๓๐๒
๑๘	ตำบลในเมือง	๙,๐๑๕	๑,๑๕๐	๖,๗๔๕	๗,๐๓๒	๑๓,๗๗๗
	รวม	๔๖,๗๗๘	๒๑,๒๘๑	๖๐,๖๙๘	๖๐,๔๖๖	๑๒๑,๑๖๔

ที่มา : สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง, พ.ศ. ๒๕๖๔ และฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกร, พ.ศ.๒๕๖๗

ภาพที่ ๑๑ แสดงจำนวนประชากร ครัวเรือน และครัวเรือนเกษตรกร อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร
(ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองยโสธร, ๒๕๖๗)

๖.๔ การศึกษา

ในเขตอำเภอเมืองยโสธร ประกอบด้วย

- สถานศึกษา	๘๑	แห่ง
สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	๗๕	แห่ง
สำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน	๖	แห่ง
อนุบาล	๒	แห่ง
อนุบาล-ประถมศึกษา	๖๒	แห่ง
อนุบาล-มัธยมตอนต้น	๑๗	แห่ง
อนุบาล-มัธยมตอนปลาย	๑	แห่ง
- จำนวนห้องเรียน ๗๘๘ ห้อง (สนง.คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ๖๘๕ ห้อง เอกชน ๑๐๓ ห้อง)		
- จำนวนครู (ชาย ๓๓๔ คน หญิง ๔๗๐ คน รวม ๘๐๔ คน)		
สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	๖๗๗	คน
(แยกเป็น ชาย ๒๘๒ คน หญิง ๓๘๕ คน)		
สำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน	๑๓๗	คน
(แยกเป็น ชาย ๕๒ คน หญิง ๘๕ คน)		
- จำนวนนักเรียน		
(ชาย ๕,๕๘๑ คน หญิง ๕,๓๔๙ คน รวม ๑๐,๙๓๐ คน)		
สังกัด สนง.คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	๘,๒๘๗	คน
(แยกเป็น ชาย ๔,๒๓๐ คน หญิง ๔,๐๕๗ คน)		
สำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ๒,๖๔๓ คน		
(แยกเป็น ชาย ๑,๓๕๑ คน หญิง ๑,๒๙๒ คน)		
- อัตราส่วนนักเรียนต่อห้องเรียน และอัตราส่วนนักเรียนต่อครู จำแนกตามระดับการศึกษา		
อัตราส่วนนักเรียนต่อห้องเรียน รวม ๒๓ คน แยกเป็น		
ก่อนประถมศึกษา	๕	คน
ประถมศึกษา	๑๓	คน
มัธยมศึกษา	๑๕	คน
อัตราส่วนนักเรียนต่อครู รวม ๑๖ คน แยกเป็น		
ก่อนประถมศึกษา	๑๕	คน
ประถมศึกษา	๑๒	คน
มัธยมศึกษา	๘	คน
- จำนวนนักเรียนที่ออกกลางคัน ๑ คน สาเหตุ สมรส		
- ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน	๑	แห่ง
- ที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน	๙๘	แห่ง
- ห้องสมุดประชาชน	๑	แห่ง
- โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกธรรม	๑	แห่ง
- ศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์	๔๐	แห่ง
- ศูนย์บริการการศึกษาในตำบล	๑๗	แห่ง

- ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ๒๑ แห่ง
ที่มา : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต ๑ มิถุนายน ๒๕๖๑

๖.๕ สาธารณสุข

โรงพยาบาลของรัฐ

๑) โรงพยาบาลยโสธร

ตั้งอยู่ที่เลขที่ ๒๖ หมู่ ๗ ถนนแจ้งสนิท ตำบลตาดทอง อำเภอเมือง จังหวัดยโสธร ๓๕๐๐๐
เบอร์ติดต่อ: ๐ ๔๕๗๒ ๒๔๘๖-๗
เว็บไซต์: www.yasohospital.org

๒) โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลอำเภอเมืองยโสธร

เป็นหน่วยงานบริการสุขภาพระดับตำบลในอำเภอเมืองยโสธร

โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) ในอำเภอเมืองยโสธร

จำนวน ๙ แห่ง ซึ่งกระจายอยู่ในตำบลต่าง ๆ ของอำเภอ เพื่อให้บริการด้านสุขภาพ

แก่ประชาชนในพื้นที่

นอกจากนี้ยังมีอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ทุกหมู่บ้าน โดยมี อสม. รวมทั้งสิ้น ๒,๘๔๕ คน

๖.๖ ประเพณีและวัฒนธรรม

๑. การนับถือศาสนา

ประชาชนส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ ประมาณร้อยละ ๙๘.๙ ศาสนาคริสต์ ร้อยละ ๑ และศาสนาอื่นๆ ร้อยละ ๐.๑

๒. วัฒนธรรมท้องถิ่นที่สำคัญ

ประชากรส่วนใหญ่มีการปฏิบัติตามขนบธรรมเนียมประเพณี และพิธีกรรมสืบเนื่องติดต่อกันมาจนถึงปัจจุบัน ตามความเชื่อทางพุทธศาสนาและวัฒนธรรมที่ดั้งเดิม มีการทำบุญตามเทศกาลต่างๆ ดังนี้ ก่อนลงถึงฤดูทำนา จะทำบุญเลี้ยงปู่ตา

ประเพณีสงกรานต์ เดือนห้า คือตอนเช้าจะมีการทำบุญตักบาตรที่วัด และวัดจะอันเชิญพระพุทธรูปมาประดิษฐานไว้บนศาลาวัด เพื่อให้ชาวบ้านได้สงน้ำช่วงบ่ายจะมีการแห่นางสงกรานต์ เสร็จแล้วจะรดน้ำดำหัวพระสงฆ์และผู้สูงอายุ เพื่อขอพรให้เป็นสิริมงคลแก่ชีวิต แล้วเล่นสาดน้ำกันสนุกสนาน

ประเพณีบุญบั้งไฟ เดือนหก เป็นประเพณีที่สืบทอดกันมาแต่โบราณ มีความเชื่อว่าขอฝนและบูชาพญาแถน ให้ตกลงมาตามฤดูกาล โดยให้แต่ละหมู่บ้านนำบั้งไฟมาประกวด และแข่งขันบั้งไฟสูง มีการฟ้อนรำตามขบวนแห่ แล้วนำบั้งไฟจุดแข่งขัน ถ้าบั้งไฟใครไม่ขึ้นหรือแตก ชาวบ้านจะช่วยกันหามเจ้าของลงคลุกโคลนตม เป็นที่สนุกสนาน

ประเพณีบุญผะเหวดแห่พระ ประเพณีที่ชาวบ้านได้ทำสืบทอดกันมาแต่สมัยโบราณ มีการตกแต่งรูปช้างรูปม้าจำลองแล้วตกแต่งผ้าผะเหวด เพื่อจะอัญเชิญผะเหวดเข้าเมืองช่วงเช้าจะมีการถวายต้นเงิน พอถึงเวลาบ่ายจะมีการเทศน์ของพระสงฆ์เพื่ออัญเชิญผะเหวด แล้วนำคณะกลองยาวแห่เข้าสู่บริเวณวัด มีการละเล่นต่างๆ ตามขบวนแห่กลางคืนมีมหรสพครบคืน วันรุ่งขึ้นจะมีการแห่ข้าวพันก้อนทำบุญตักบาตรและเทศน์เรื่องราวของผะเวศ ทั้ง ๑๓ กัณฑ์ ชาวบ้านก็จะจัดทำกัณฑ์กลอนมาถวายแก่พระสงฆ์ที่มาเทศน์ขณะนั้น วันรุ่งขึ้นเช้ามีตจะมีพิธีส่งภูตผีที่เข้ามาร่วมในงาน

ประเพณีเข้าพรรษา ตรงกับแรม ๑ ค่ำ เดือนแปด นิยมให้ลูกหลานชายบวช เพื่อศึกษาพระธรรมวินัย สืบทอดพระพุทธศาสนาเป็นเวลา ๓ เดือน ในงานมีการทำบุญตักบาตร ช่วงบ่ายถวายเทียนพรรษา ดอกไม้ธูปเทียนและผ้าอาบน้ำฝน เพื่อถวายเป็นพุทธบูชา ตอนเย็นจะมีการทำวัตรและเวียนเทียน โดยพระสงฆ์สามเณรและญาติโยม

ประเพณีบุญเดือนเก้า บุญข้าวประดับดิน

ประเพณีบุญเดือนสิบ ประเพณีบุญข้าวสาก เป็นการอุทิศส่วนกุศลให้ผู้ล่วงลับไปแล้ว ส่วนข้าวประดับดินจะมีการนำอาหารที่จัดไว้ไปแขวนตามต้นไม้ เพื่อให้วิญญาณมารับของกินในวันเดือนดับ การทำบุญข้าวสากจะเขียนชื่อพระภิกษุลงในบาตร ถ้าผู้ใดจับฉลากของพระภิกษุองค์ใดได้ก็ให้นำมาถวายพระภิกษุองค์นั้น เมื่อฉันท์ข้าวเสร็จแล้วจะมีการฟังเทศก์ และกรวดน้ำอุทิศส่วนกุศลให้กับญาติผู้ล่วงลับไปแล้ว

ประเพณีออกพรรษา ตอนเช้าชาวบ้านจะร่วมกันทำบุญตักบาตรที่วัด ตอนกลางคืนจะมีการถวายต้นปราสาทผึ้ง ซึ่งประกอบด้วยข้าวสาร เสือ ผึ้ง ดอกไม้ ธูปเทียน

เข้าวันแรม ๑ ค่ำ จะมีการทำบุญตักบาตรเทโว โดยพระสงฆ์จะเวียน ๓ รอบ รอบที่ ๑ จะตักบาตรปัจจัย รอบที่ ๒ จะเป็นข้าวสารอาหารแห้ง รอบที่ ๓ จะเป็นข้าวสุก เมื่อครบสามรอบเป็นอันเสร็จพิธี

บุญกฐิน เริ่มจากออกพรรษา แรม ๑ ค่ำ เดือน ๑๑ คือเพ็ญเดือนสิบสอง ผู้จะทำบุญกฐินจะต้องเขียนฉลากจองวัดที่จะทอดถวายโดยในปีใหม่แต่ละวัดจะมีการรับกฐินได้เพียงหนึ่งครั้ง และเมื่อถึงวันทอดกฐินเข้าภาพต้องเตรียมองค์กฐินได้พร้อมและนำถวายตามที่กำหนดไว้ การทำบุญตักบาตร ทุกวันพระ ๘ ค่ำ ๑๕ ค่ำ

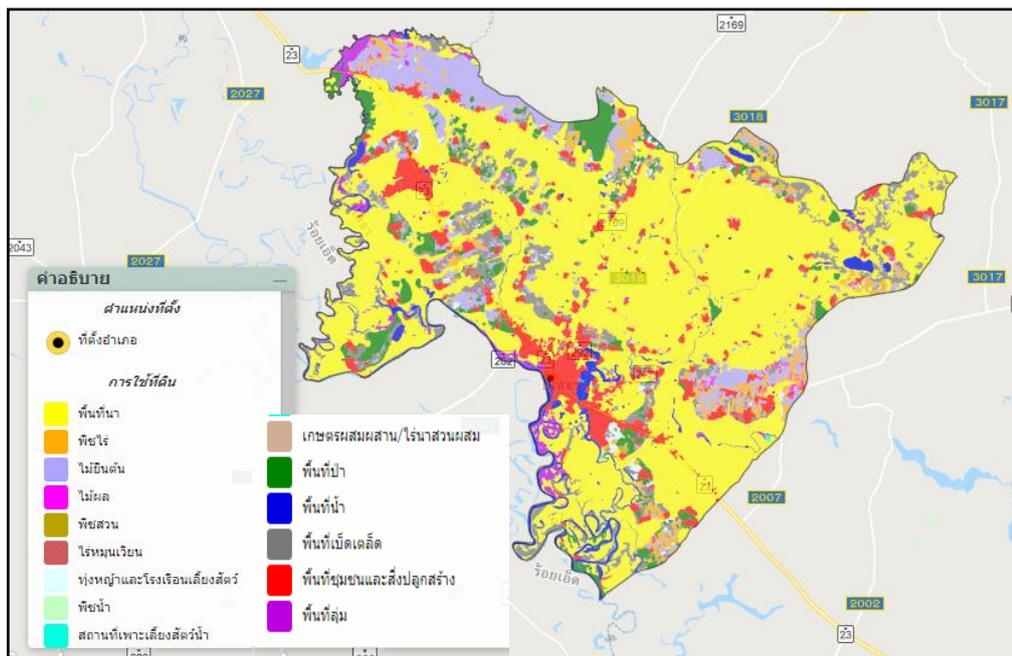
พิธีกรรมต่างๆ การขึ้นบ้านใหม่ การเผาศพ การอยู่กรรม การสู่ขวัญเรียกขวัญ การเรียกขวัญคนที่ประสบอุบัติเหตุ

๗. การใช้ประโยชน์ที่ดิน (Land Used)

อำเภอเมืองยโสธรมีการใช้ประโยชน์ที่ดินส่วนใหญ่ เป็นพื้นที่ทำนา และพื้นที่อื่นๆ ซึ่งมีรายละเอียดแสดงในตารางตารางที่ ๕ แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร

ประเภท	เนื้อที่	ร้อยละ
พื้นที่นา	๒๕๕,๓๘๒	๖๒.๖๓
ไม่ย่นต้น	๔๐,๑๐๖	๙.๘๔
พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	๓๙,๙๘๐	๙.๘๑
พืชไร่	๑๙,๐๐๗	๔.๖๖
พื้นที่ป่า	๑๖,๓๓๙	๔.๐๑
พื้นที่เบ็ดเตล็ด	๑๕,๕๕๒	๓.๘๑
พื้นที่น้ำ	๑๔,๘๑๐	๓.๖๓
พื้นที่ลุ่ม	๔,๓๔๖	๑.๐๗
ไม้ผล	๑,๑๓๒	๐.๒๘
ทุ่งหญ้าและโรงเรือนเลี้ยงสัตว์	๙๓๕	๐.๒๓
สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	๑๐๐	๐.๐๒
พืชน้ำ	๒๔	๐.๐๑
พืชสวน	๒๔	๐.๐๑

ที่มา : ระบบแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก, พ.ศ. ๒๕๖๖

ภาพที่ ๑๒ แสดงแผนที่การใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร (ที่มา : ระบบแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก, พ.ศ. ๒๕๖๖)

๘. ข้อมูลการด้านเกษตรที่สำคัญ/พืชเศรษฐกิจที่สำคัญ

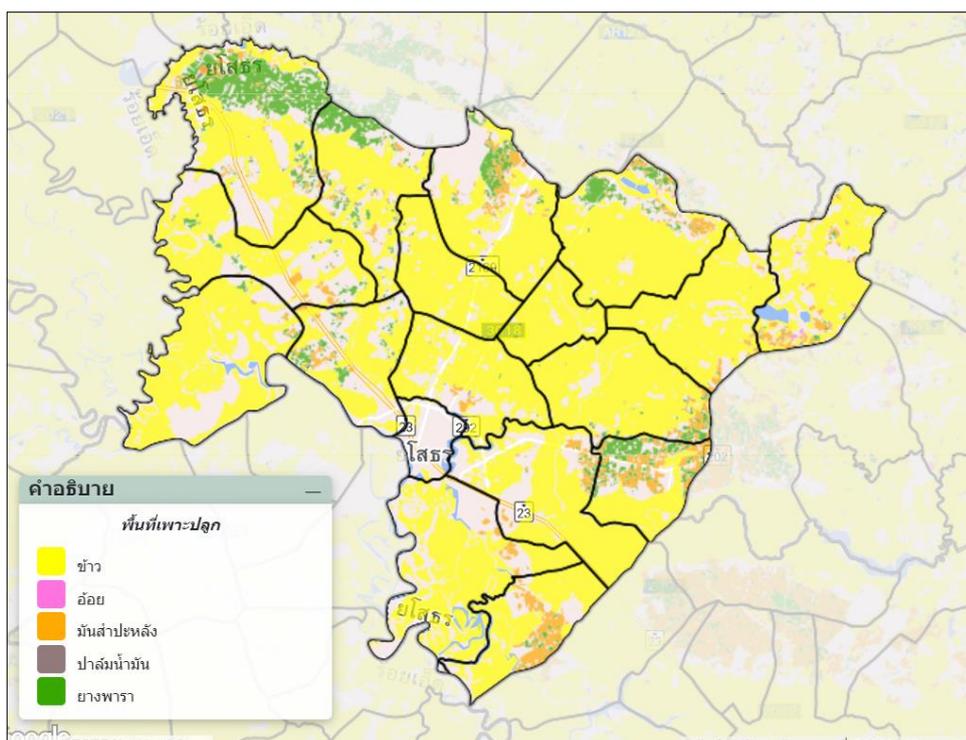
อำเภอเมืองยโสธรมีพื้นที่ปลูกพืชเศรษฐกิจหลัก ได้แก่ ข้าว มีพื้นที่ปลูกจำนวน ๒๑๓,๐๒๐.๘๘ ไร่ รองลงมาคือ มีพื้นที่ปลูกยางพารา จำนวน ๒๒,๘๒๐.๓๘ ไร่ และมันสำปะหลัง มีพื้นที่ปลูกมันสำปะหลังจำนวน ๗,๘๖๕.๗๕ ไร่ ตามลำดับ

ตารางที่ ๕ แสดงพื้นที่ปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร

ข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตร อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร					
ตำบล	พื้นที่ทั้งหมด	ข้าว	มันสำปะหลัง	ยางพารา	รวม
น้ำคำใหญ่	๑๙,๘๖๒	๑๐,๒๕๒.๒๕	๑๙.๐๐	๗.๐๖	๑๐,๒๗๘.๓๑
ตาดทอง	๒๗,๒๖๒	๑๒,๕๖๗.๗๘	๕๙๕.๐๐	๓๗๙.๓๙	๑๓,๕๕๒.๑๗
สำราญ	๑๙,๑๓๐	๗,๗๔๘.๐๕	๒๗๓.๐๐	๑๑๙๕.๕๒	๙,๒๒๖.๕๗
ค้อเหนือ	๓๑,๘๕๖	๑๘,๑๗๒.๔๓	๔๕.๒๕	๒๔๕.๗๙	๑๘,๔๖๓.๔๗
คูทุ่ง	๒๖,๙๘๓	๑๓,๗๕๘.๗๒	๓๕.๐๐	๘๔๙.๗๖	๑๔,๖๔๓.๔๘
เดียด	๓๘,๘๖๑	๑๒,๙๘๓.๕๑	๒๙๐.๗๕	๘๐๑๓.๐๘	๒๑,๒๘๗.๓๔
ขึ้นไทรใหญ่	๒๑,๙๑๙	๑๐,๗๙๔.๗๕	๗๗.๕๐	๔๗๖๓.๐๒	๑๕,๖๓๕.๒๗
ทุ่งแต้	๒๖,๔๙๓	๑๒,๐๙๓.๒๕	๓๒๐.๒๕	๑๘๗๕.๘๑	๑๔,๒๘๙.๓๑
สิงห์	๒๔,๕๒๐	๑๗,๐๓๗.๕๒	๕๖๐.๐๐	๑๖๓๔.๐๓	๑๙,๒๓๑.๕๕
นาสะเม็ย	๒๙,๐๔๒	๑๔,๓๘๒.๗๒	๑๐๕.๐๐	๑๘๒๐.๐๐	๑๖,๓๐๗.๗๒
เขื่องคำ	๓๒,๗๙๘	๑๖,๑๐๕.๑๓	๓๐๓.๐๐	๓๓.๒๘	๑๖,๔๔๑.๔๑

หนองหิน	๒๒,๔๐๑	๑๘,๙๕๔.๗๐	๘๑๖.๐๐	๘๐.๐๔	๑๙,๘๕๐.๗๔
หนองคู	๑๔,๙๗๐	๖,๓๖๔.๓๙	๒๐๐๐.๐๐	๑๒๗๒.๓๖	๙,๖๓๖.๗๕
ชุมเงิน	๑๗,๐๗๘	๗,๙๖๗.๕๐	๑๗๐๖.๐๐	๓๖๓.๖๑	๑๐,๐๓๗.๑๑
ทุ่งนางโอก	๑๕,๘๔๘	๑๑,๔๐๒.๐๐	๐.๐๐	๔๕.๙๕	๑๑,๔๔๗.๙๕
หนองเรือ	๑๐,๐๔๕	๙,๘๑๙.๑๘	๐.๐๐	๒๐.๙๐	๙,๘๔๐.๐๘
หนองเป็ด	๒๒,๑๒๗	๑๒,๓๙๖.๐๐	๗๒๐.๐๐	๒๑๘.๗๘	๑๓,๓๓๔.๗๘
ในเมือง	๖,๐๖๒	๒๒๑	๐	๒	๒๒๓.๐๐
รวม	๔๐๗,๒๕๗	๒๑๓,๐๒๐.๘๘	๗,๘๖๕.๗๕	๒๒,๘๒๐.๓๘	๒๔๓,๗๐๗.๐๑

ที่มา: ระบบทะเบียนเกษตรกร(ข้าว,มันสำปะหลัง),การยางแห่งประเทศไทยจังหวัดยโสธร ,พ.ศ.๒๕๖๗

ภาพที่ ๑๓ แสดงแผนที่การใช้ประโยชน์ที่ดินในการปลูกพืชเศรษฐกิจ อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร (ที่มา : ระบบแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก, พ.ศ. ๒๕๖๖)

๙. องค์กร/สถาบันต่าง ๆ

สถาบันเกษตรกรมีบทบาทในการประกอบอาชีพการเกษตรและการดำรงชีวิตของเกษตรกรอำเภอเมืองยโสธรได้เป็นอย่างดี ซึ่งการดำเนินการด้านสถาบันเกษตรกรอำเภอเมืองยโสธรมีอยู่หลายกลุ่ม ดังนี้

ตารางที่ ๖ แสดงสถาบันเกษตรกรอำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร

ลำดับที่	ตำบล	วิสาหกิจชุมชน	กลุ่มยุวเกษตรกร
		จำนวน (กลุ่ม)	จำนวน (กลุ่ม)
๑	นาสะไมย์	๖	๑
๒	ค้อเหนือ	๖	๐
๓	ชุมเงิน	๔	๐
๔	เซื่องคำ	๔	๑
๕	สำราญ	๒	๑
๖	หนองเรือ	๗	๑
๗	หนองเป็ด	๗	๐
๘	ชั้นไคใหญ่	๔	๐
๙	ตาดทอง	๕	๐
๑๐	น้ำคำใหญ่	๒	๑
๑๑	หนองหิน	๑๐	๑
๑๒	สิงห์	๗	๐
๑๓	หนองคู	๒	๑
๑๔	คูทุ่ง	๔	๑
๑๕	ทุ่งนางโอก	๒	๐
๑๖	เดิด	๔	๑
๑๗	ทุ่งแต้	๑๔	๑
๑๘	ในเมือง	๓	๐
	รวมทั้งสิ้น	๙๓	๑๐

ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองยโสธร , พ.ศ.๒๕๖๘

บทที่ ๒

การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของอำเภอ

๑. ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์พื้นที่ของอำเภอ

๑.๑ เกษตรกรและองค์กรเกษตรกร

๑) เกษตรกร

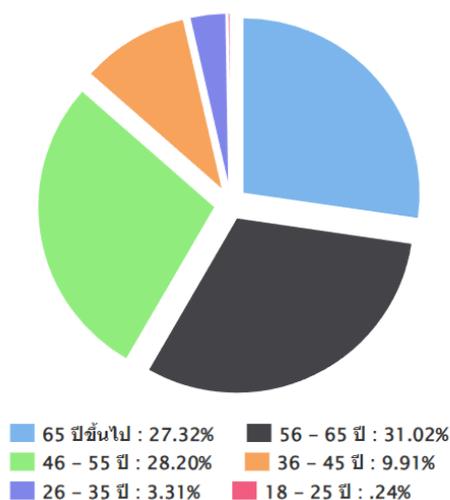
(๑) คราวเรือนเกษตรกร

อำเภอเมืองยโสธร มีครัวเรือนเกษตรกร จำนวน ๒๐,๑๕๓ ครัวเรือน โดยมีหัวหน้าครัวเรือน เกษตรกร อายุระหว่าง ๕๖ - ๖๕ ปี จำนวน ๖,๒๕๑ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๓๑.๐๒ รองลงมาอายุระหว่าง ๔๖ - ๕๕ ปี จำนวน ๕,๖๘๓ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๒๘.๒๐ และอายุระหว่าง ๖๕ ปีขึ้นไป จำนวน ๕,๕๐๕ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๓๒ตามลำดับ

ตารางที่ ๗ แสดงหัวหน้าครัวเรือนจำแนกตามอายุ อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร

ช่วงอายุ (ปี)	ครัวเรือน	ร้อยละ
๖๕ ปีขึ้นไป	๕,๕๐๕.๐๐	๒๗.๓๒
๕๖ - ๖๕ ปี	๖,๒๕๑.๐๐	๓๑.๐๒
๔๖ - ๕๕ ปี	๕,๖๘๓.๐๐	๒๘.๒๐
๓๖ - ๔๕ ปี	๑,๙๙๗.๐๐	๙.๙๑
๒๖ - ๓๕ ปี	๖๖๘.๐๐	๓.๓๑
๑๘ - ๒๕ ปี	๔๙.๐๐	๐.๒๔
รวม	๒๐,๑๕๓.๐๐	๑๐๐.๐๐

ที่มา : ฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกร, เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๗

ภาพที่ ๑๔ แสดงหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกรจำแนกตามอายุ อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร
(ที่มา : ระบบทะเบียนเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๖๗)

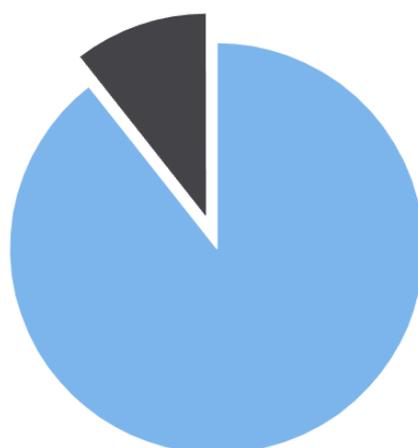
(๒) ลักษณะการประกอบอาชีพ

อำเภอเมืองยโสธร มีเกษตรกรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก จำนวน ๑๘,๐๒๑ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๘๙.๔๒ และประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นรอง จำนวน ๒,๑๓๒ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๕๘

ตารางที่ ๘ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพเกษตรกร อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร

ลักษณะการประกอบอาชีพ	ครัวเรือน	ร้อยละ
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก	๑๘,๐๒๑.๐๐	๘๙.๔๒
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นรอง	๒,๑๓๒.๐๐	๑๐.๕๘

ที่มา : ฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกร, เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๗

■ ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก : 89.42%
 ■ ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นรอง : 10.58%

ภาพที่ ๑๕ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพ อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร

(ที่มา : ระบบทะเบียนเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๖๗)

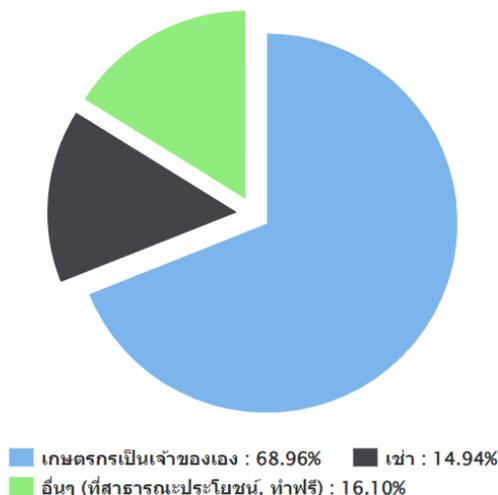
(๓) ลักษณะการถือครองที่ดิน

ลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกรอำเภอเมืองยโสธร ส่วนใหญ่เกษตรกรเป็นเจ้าของ จำนวน ๑๖,๓๙๑ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๖๘.๙๖ รองลงมาคือ เช่า จำนวน ๓,๕๕๑ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๙๔ และ อื่นๆ (ที่สาธารณประโยชน์, ทำฟรี) จำนวน ๓,๘๒๗ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๑๐ ตามลำดับ

ตารางที่ ๙ แสดงลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกร อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร

ลักษณะการถือครอง	ครัวเรือน	ร้อยละ
เกษตรกรเป็นเจ้าของ	๑๖,๓๙๑.๐๐	๖๘.๙๖
อื่นๆ (ที่สาธารณประโยชน์, ทำฟรี)	๓,๘๒๗.๐๐	๑๖.๑๐
เช่า	๓,๕๕๑.๐๐	๑๔.๙๔

ที่มา : ระบบทะเบียนเกษตรกร, เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๗

ภาพที่ ๑๖ แสดงลักษณะการถือครองที่ดิน อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร
(ที่มา : ระบบทะเบียนเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๖๗)

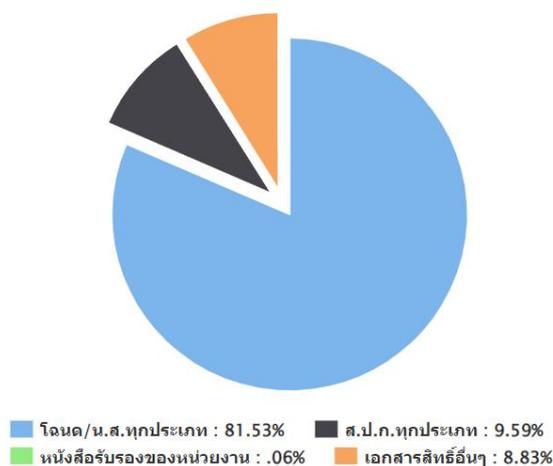
(๔) ประเภทเอกสารสิทธิ์ (เฉพาะเกษตรกรเป็นเจ้าของ)

เกษตรกรอำเภอเมืองยโสธร มีการถือครองที่ดินแบบไม่มีเอกสารสิทธิ์ จำนวน ๑,๖๐๔ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๘.๘๓ รองลงมาคือเอกสารสิทธิ์ประเภท ส.ป.ก. จำนวน ๑,๗๔๑ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๙.๕๙ และเอกสารสิทธิ์ประเภทโฉนด จำนวน ๑๔,๘๐๘ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๘๑.๕๑ ตามลำดับ

ตารางที่ ๑๐ แสดงลักษณะประเภทเอกสารสิทธิ์ อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร

ประเภทเอกสารสิทธิ์ (ครัวเรือน) เฉพาะเกษตรกรเป็นเจ้าของ				รวม
โฉนด/น.ส.ทุกประเภท	ส.ป.ก. ทุกประเภท	หนังสือรับรองของหน่วยงาน	ไม่มีเอกสารสิทธิ์	
๑๔,๘๐๘	๑,๗๔๑	๑๐	๑,๖๐๔	๑๖,๓๘๐

ที่มา : ระบบทะเบียนเกษตรกร, เมษายน พ.ศ.๒๕๖๗

ภาพที่ ๑๗ แสดงประเภทเอกสารสิทธิ์ อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร
(ที่มา : ระบบทะเบียนเกษตรกร, พ.ศ. ๒๕๖๗)

๒) องค์กรและสถาบันเกษตรกร

(๑) กลุ่มเกษตรกร/สถาบัน

อำเภอเมืองยโสธร มีกลุ่มส่งเสริมอาชีพ ๑๐ กลุ่ม มีสมาชิก ๑๒๗ ราย กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ๑๓ กลุ่ม สมาชิก ๑๗๑ ราย กลุ่มยุวเกษตรกร ๑๐ กลุ่ม สมาชิก ๑๕๘ ราย วิสาหกิจชุมชน ๙๓ แห่ง สมาชิก ๑,๖๖๑ ราย สหกรณ์จำนวน ๐ แห่ง สมาชิก ๐ ราย และกลุ่มเกษตรกร ๖ กลุ่ม สมาชิก ๓๖๒ ราย

ตารางที่ ๑๑ แสดงจำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกร อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร

ตำบล	กลุ่มส่งเสริม		กลุ่มแม่บ้าน		กลุ่มยุวเกษตรกร		วิสาหกิจชุมชน		สหกรณ์		กลุ่มเกษตรกร	
	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	แห่ง	สมาชิก (ราย)	แห่ง	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)
ตำบลน้ำคำใหญ่	๑	๑๒	๑	๑๐	๑	๒๐	๒	๕๖	๐	๐	๐	๐
ตำบลตาตทอง	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๕	๕๘	๐	๐	๐	๐
ตำบลสำราญ	๑	๑๐	๑	๑๒	๑	๒๙	๒	๒๑	๐	๐	๐	๐
ตำบลค้อเหนือ	๑	๑๐	๑	๑๘	๐	๐	๖	๑๓๓	๐	๐	๐	๐
ตำบลคูทุ่ง	๑	๑๐	๑	๑๐	๑	๑๒	๔	๓๓๘	๐	๐	๐	๐
ตำบลเดิด	๐	๐	๑	๑๐	๑	๑๐	๔	๓๑๗	๐	๐	๑	๒๐
ตำบลซันไคใหญ่	๐	๐	๑	๑๗	๐	๐	๔	๑๙๘	๐	๐	๒	๑๙๓
ตำบลทุ่งแต้	๑	๒๙	๑	๒๔	๑	๓๓	๑๔	๒๑๕	๐	๐	๒	๑๑๙
ตำบลสิงห์	๑	๑๖	๑	๑๓	๐	๐	๗	๒๔๒	๐	๐	๐	๐
ตำบลนาสะเม็ย	๐	๐	๑	๑๐	๑	๑๔	๖	๑๒๑	๐	๐	๐	๐
ตำบลเชียงคำ	๐	๐	๐	๐	๑	๑๕	๔	๕๑	๐	๐	๐	๐
ตำบลหนองหิน	๐	๐	๐	๐	๑	๑๐	๑๐	๓๑๙	๐	๐	๐	๐
ตำบลหนองคู	๑	๑๐	๑	๑๐	๑	๑๕	๒	๒๖	๐	๐	๐	๐
ตำบลชุมเงิน	๐	๐	๑	๑๒	๐	๐	๖	๑๒๓	๐	๐	๐	๐
ตำบลทุ่งนางโกล	๑	๑๐	๐	๐	๐	๐	๒	๕๙	๐	๐	๐	๐
ตำบลหนองเรือ	๒	๒๐	๑	๑๕	๑	๐	๗	๒๒๘	๐	๐	๐	๐
ตำบลหนองเป็ด	๐	๐	๑	๑๐	๐	๐	๗	๘๓	๐	๐	๐	๐
ตำบลในเมือง	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๓	๗๓	๐	๐	๑	๓๐
รวม	๑๐	๑๒๗	๑๓	๑๗๑	๑๐	๑๕๘	๙๓	๒,๖๖๑	๐	๐	๖	๓๖๒

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองยโสธร, พ.ศ. ๒๕๖๘

๓) ศูนย์เรียนรู้และเครือข่าย

อำเภอเมืองยโสธรมีแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร มีศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ๑ ศูนย์ และศพก. เครือข่าย ๒๒ ศูนย์ ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน ๑๘ ศูนย์ ศูนย์จัดการดินและปุ๋ย ๔ ศูนย์ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล ๑๗ ศูนย์ ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง...-...ศูนย์ และศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการพัฒนาที่ดิน ...-...ศูนย์

ตารางที่ ๑๒ แสดงจำนวนแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร

ตำบล	ศพก.	ศพก. เครือข่าย	ศจช.	ศตปช.	ศบกด.	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง			ศูนย์ถ่ายทอด เทคโนโลยี ด้าน การพัฒนาที่ดิน
						กษ.	ปศุสัตว์	ปฏิรูป	
ตำบลน้ำคำใหญ่	๐	๑	๑	๐	๑	๑	๐	๐	๐
ตำบลตาตทอง	๐	๑	๑	๐	๑	๐	๐	๐	๐
ตำบลสำราญ	๐	๑	๑	๐	๑	๐	๐	๐	๐
ตำบลค้อเหนือ	๐	๑	๑	๐	๑	๐	๐	๐	๐
ตำบลคูทุ่ง	๑	๑	๑	๑	๑	๐	๐	๐	๐
ตำบลเดิด	๐	๒	๑	๑	๑	๐	๐	๐	๐
ตำบลชันไต้ใหญ่	๐	๒	๑	๐	๑	๐	๐	๐	๐
ตำบลทุ่งแต้	๐	๒	๑	๐	๑	๐	๐	๐	๐
ตำบลสิงห์	๐	๑	๑	๐	๑	๐	๐	๐	๐
ตำบลนาสะไมย์	๐	๑	๑	๑	๑	๐	๐	๐	๐
ตำบลเชียงคำ	๐	๒	๒	๐	๑	๐	๐	๐	๐
ตำบลหนองหิน	๐	๑	๑	๐	๑	๐	๐	๐	๐
ตำบลหนองคู	๐	๑	๑	๐	๑	๐	๐	๐	๐
ตำบลชุมเงิน	๐	๒	๑	๐	๑	๐	๐	๐	๐
ตำบลทุ่งนางโอก	๐	๑	๑	๐	๑	๐	๐	๐	๐
ตำบลหนองเรือ	๐	๑	๑	๐	๑	๐	๐	๐	๐
ตำบลหนองเป็ด	๐	๑	๑	๑	๑	๑	๐	๐	๐
ตำบลในเมือง	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐
รวม	๑	๒๒	๑๘	๔	๑๗	๒	๐	๐	๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองยโสธร, พ.ศ. ๒๕๖๘

(๑) อาสาสมัครเกษตร

อำเภอเมืองยโสธร มีอาสาสมัครเกษตร จำนวน ๗๕๑ คน โดยมีเกษตรกรหมู่บ้านจำนวนมากที่สุด จำนวน ๒๗๑ ราย รองลงมาคือหมอดินอาสา ๒๐๙ ราย อาสาปศุสัตว์ ๑๗๘ ราย คุรุบัญชีอาสา ๓๗ ราย ประมงอาสา ๒๔ ราย อาสาสมัครสหกรณ์ ๑๕ ราย อาสาสมัครปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ๑๑ ราย

อาสาสมัครฝนหลวง ๕ ราย และเศรษฐกิจการเกษตร ๑ ราย ตามลำดับ อย่างไรก็ตามอาสาสมัครบางรายทำหน้าที่ยาสาสมัครมากกว่า ๑ หน้า

ตารางที่ ๑๓ แสดงข้อมูลอาสาสมัครเกษตรอำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร

ตำบล	หน่วยงาน /อาสาสมัครเกษตร (ราย)								
	อาสาสมัคร ฝนหลวง	ครูบัญชี อาสา	ประมง อาสา	อาสา ปศุสัตว์	หมอดิน อาสา	เกษตร หมู่บ้าน	สหกรณ์	เศรษฐกิจ การเกษตร	อาสาสมัคร ปฏิรูปที่ดิน
น้ำคำใหญ่	๐	๐	๑	๑๑	๑๖	๒๓	๑	๐	๑
ตาดทอง	๑	๐	๐	๑๓	๑๔	๒๐	๑	๑	๐
สำราญ	๐	๐	๐	๙	๑๒	๒๑	๑	๐	๑
ค้อเหนือ	๐	๐	๓	๑๔	๑๖	๒๕	๑	๐	๑
คูทุ่ง	๒	๕	๔	๑๑	๑๒	๑๖	๐	๐	๑
เด็ด	๐	๔	๐	๑๕	๑๘	๒๔	๑	๐	๑
ชั้นโคใหญ่	๑	๔	๐	๙	๑๐	๑๒	๒	๐	๑
ทุ่งแด้	๐	๐	๑	๘	๑๑	๑๔	๐	๑	๑
สิงห์	๐	๐	๒	๑๑	๑๓	๑๓	๐	๐	๐
นาสะไมย์	๐	๐	๒	๑๔	๑๔	๑๗	๐	๐	๑
เขื่องคำ	๐	๐	๑	๑๐	๑๕	๑๘	๓	๐	๐
หนองหิน	๐	๐	๒	๗	๑๐	๑๑	๒	๐	๐
หนองคู	๐	๐	๒	๗	๙	๘	๐	๐	๐
ชุมเงิน	๐	๒	๑	๘	๙	๑๒	๑	๐	๐
ทุ่งนางโอก	๐	๐	๐	๑๐	๑๐	๑๓	๑	๐	๑
หนองเรือ	๐	๐	๒	๙	๑๐	๑๑	๐	๐	๐
หนองเป็ด	๐	๐	๒	๑๒	๑๐	๑๓	๓	๐	๓
ในเมือง	๑	๑	๑	๐	๐	๐	๐	๐	๐
รวม	๕	๑๖	๒๔	๑๗๘	๒๐๙	๒๗๑	๑๘	๒	๑๒

ที่มา : ระบบฐานข้อมูลอาสาสมัครเกษตร (อกษ.) และอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.), พ.ศ. ๒๕๖๘

(๒) ประชาชนชาวบ้าน

อำเภอเมืองยโสธรมีประชาชนชาวบ้านภายใต้โครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ โดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งการดำเนินการโครงการได้คัดเลือกประชาชนชาวบ้านเป็นผู้ดำเนินการถ่ายทอดองค์ความรู้ตามวิถีของประชาชนแต่ละคน ซึ่งในอำเภอเมืองยโสธร มีประชาชนชาวบ้านจำนวน ๒๓ คน

ตารางที่ ๑๔ แสดงข้อมูลปราชญ์ชาวบ้านอำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร

ตำบล	จำนวน (ราย)	ชื่อ - สกุล	ที่อยู่	องค์ความรู้ด้าน
น้ำคำใหญ่	๑	นายลุน เสน่หา	๓ ม. ๙ ต.น้ำคำใหญ่ อ.เมืองยโสธร จ.ยโสธร	พืชสมุนไพร,เกษตรอินทรีย์,ศาสนา
สำราญ	๒	นายคำมี จำปารัตน์	๔๘ ม.๗ ต.สำราญ อ.เมืองยโสธร จ.ยโสธร	การเพาะเห็ด,การเลี้ยงปูนา,ยางพารา
		นางสมบุญณ์ ยาวะโนภาส	๑๐๙ ม.๒ ต.สำราญ อ.เมืองยโสธร จ.ยโสธร	การทอเสื่อกก
ค้อเหนือ	๓	นายจรัญ กาญจนสาธิต	๗๐ ม.๑๔ ต.ค้อเหนือ อ.เมืองยโสธร จ.ยโสธร	เศรษฐกิจพอเพียง
		นางหนูพิน ชะนะพันธ์	๕๙ ม.๖ ต.ค้อเหนือ อ.เมืองยโสธร จ.ยโสธร	การทอผ้า
		นางหนูมอน เทพวาที	๑๔ ม.๖ ต.ค้อเหนือ อ.เมืองยโสธร จ.ยโสธร	ผักปลอดสาร,น้ำหมักไส้เดือน
ดู่ทุ่ง	๑	นายลา โสมาบุตร	๑๙๕ ม.๑๐ ต.ดู่ทุ่ง อ.เมืองยโสธร จ.ยโสธร	ข้าวอินทรีย์,ปุ๋ยหมัก
เดิด	๑	นายสวาท บุญคำ	๒๓ ม.๘ ต.เดิด อ.เมืองยโสธร จ.ยโสธร	ยางพารา
ขันไดใหญ่	๑	นายสวัสดิ์ อาษาสิงห์	๙๓ ม.๑ ต.ขันไดใหญ่ อ.เมืองยโสธร จ.ยโสธร	ข้าว,ปุ๋ยหมัก
ทุ่งแต้	๓	นายกำจร โพธิ์ศิริ	๕๔ ม.๘ ต.ทุ่งแต้ อ.เมืองยโสธร จ.ยโสธร	ข้าวอินทรีย์
		นายประเทือง จันทรเรือง	๑๖๖ ม.๘ ต.ทุ่งแต้ อ.เมืองยโสธร จ.ยโสธร	ข้าว, น้ำหมักชีวภาพ
		นางศรินทรา ธนาคุณ	๕๒ ม.๘ ต.ทุ่งแต้ อ.เมืองยโสธร จ.ยโสธร	การจักสานมวย
สิงห์	๑	นายชมพู่ ทิงาม	๑๗๔ ม.๑ ต.สิงห์ อ.เมืองยโสธร จ.ยโสธร	ข้าวอินทรีย์
นาสะไมย์	๑	นายคำมูล เวฬุวนาธร	๒๖ ม.๘ ต.นาสะไมย์ อ.เมืองยโสธร จ.ยโสธร	ข้าว
เขื่องคำ	๑	นายอดิศักดิ์ เขียวตระกูล	๑๒๕ ม.๑๑ ต.เขื่องคำ อ.เมืองยโสธร จ.ยโสธร	ไม้ดอกไม้ประดับ
หนองหิน	๑	นายนิรัตน์ เด่นดวง	๔๒ ม.๒ ต.หนองหิน อ.เมืองยโสธร จ.ยโสธร	ข้าว
หนองคู	๒	นายอรุณสวัสดิ์ ไชยมี	๒๓๒ ม.๒ ต.หนองคู อ.เมืองยโสธร จ.ยโสธร	ข้าวอินทรีย์,น้ำหมักชีวภาพ
		นายวิสิทธิ์ ปุริสา	๒๑๖ ม.๖ ต.หนองคู อ.เมืองยโสธร จ.ยโสธร	ข้าวอินทรีย์,น้ำหมักชีวภาพ
ขุมเงิน	๑	นายสมชาย จันทรเนตรศรี	๔ ม.๓ ต.ขุมเงิน อ.เมืองยโสธร จ.ยโสธร	ปศุสัตว์
ทุ่งนางโอก	๑	นายดอกไม้ หัสตะคุ	๑๒๘ ม.๗ ต.ทุ่งนางโอก อ.เมืองยโสธร จ.ยโสธร	ข้าว
หนองเรือ	๑	นายสมาน เสนาพรม	๓๓ ม.๒ ต.หนองเรือ อ.เมืองยโสธร จ.ยโสธร	ข้าวอินทรีย์

หนองเป็ด	๒	นายประสิทธิ์ สมจันทร์	๑๑๓ ม.๔ ต.หนองเป็ด อ.เมืองยโสธร จ.ยโสธร	เศรษฐกิจพอเพียง
		นางสาวแสงระวี บุญทศ	๗๕ ม.๒ ต.หนองเป็ด อ.เมืองยโสธร จ.ยโสธร	การปลูกพริก
ในเมือง	-	-	-	-
รวม	๒๓			

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองยโสธร, พ.ศ. ๒๕๖๘

(๓) ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

ชื่อ : ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรตำบลคูทุ่ง

ชื่อเกษตรกรต้นแบบ : นายลา โสมาบุตร

บ้านเลขที่ ๑๙๕ หมู่ที่ ๑๐ ตำบลคูทุ่ง อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร

สถานการณ์ของพื้นที่ : เป็นพื้นที่ที่ปลูกข้าวได้ปีละครั้ง แล้งซ้ำซาก ผลผลิตข้าวต่ำ ต้นทุนการผลิตสูง เกษตรกรมีรายได้น้อย

แนวทางการพัฒนา : มีการรวมกลุ่มเพื่อผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว ข้าวอินทรีย์ พืชหลังนา เพื่อแปรรูปและสร้างรายได้

จุดเด่นของศูนย์เรียนรู้ : เป็นแหล่งรวบรวมพันธุ์ข้าว ผลิตและแปรรูปข้าวอินทรีย์ ถั่วลิสง พืชหลังนาแบบครบวงจร

หลักสูตรเรียนรู้ : ๑. การลดต้นทุนการผลิตข้าว

๒. การผลิตและตรวจสอบคุณภาพเมล็ดพันธุ์ข้าว

๓. การแปรรูปถั่วลิสงเพื่อเพิ่มมูลค่าการผลิต

๔. การปรับปรุงบำรุงดิน

๕. การให้บริการเครื่องจักรกลการเกษตร

๖. การผลิตก้อนเชื้อ การจัดการการผลิต และการตลาดเห็ดนางฟ้า นางรมและเห็ดขอนขาว

หลักสูตรบังคับ

๑. การผลิตและตรวจสอบคุณภาพเมล็ดพันธุ์ข้าว

๒. การลดต้นทุนการผลิตข้าว

หลักสูตรเสริม

๑. การแปรรูปถั่วลิสงเพื่อเพิ่มมูลค่าการผลิต

๒. การให้บริการเครื่องจักรกลการเกษตร

ตารางที่ ๑๕ ศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอเมืองยโสธร
จังหวัดยโสธร จำนวน ๒๒ ศูนย์

แบบสรุปข้อมูล						
ศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร						
ที่	ชื่อศูนย์เครือข่าย	ประเภท/กิจกรรมหลัก	ที่ตั้งศูนย์		ชื่อ - นามสกุล ประธานศูนย์	เบอร์โทรศัพท์ ประธานศูนย์ เครือข่าย
			หมู่	ตำบล		
๑	ศพก.เครือข่ายตำบล ค้อเหนือ	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจ พอเพียง/เกษตร ทฤษฎีใหม่/เกษตร ผสมผสาน	๑๔	ค้อเหนือ	นายจรัญ กาญจนสาธิต	๐๘๗๒๓๑๓๓๓๔๕
๒	ศพก.เครือข่ายตำบล ทุ่งแต้	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจ พอเพียง/เกษตร ทฤษฎีใหม่/เกษตร ผสมผสาน	๘	ทุ่งแต้	นายกำจร โพธิ์ศิริ	๐๙๙๐๐๔๒๘๕๙
๓	ศจช. ทุ่งแต้	ศูนย์จัดการศัตรูพืช ชุมชน (ศจช.)	๘	ทุ่งแต้	นายประเทือง จันทร์เรือง	๐๙๓๐๘๖๙๖๖๘
๔	ศพก.เครือข่ายตำบลนา สะไมย์	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจ พอเพียง/เกษตรทฤษฎี ใหม่/เกษตรผสมผสาน	๔	นาสะไมย์	นางอรสา เจริญบุตร	๐๘๑๗๘๙๖๓๒๗
๕	ศพก.เครือข่ายตำบล หนองคู	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจ พอเพียง/เกษตรทฤษฎี ใหม่/เกษตรผสมผสาน	๗	หนองคู	นายอรุณสวัสดิ์ ไชย์มี	๐๘๑๘๗๖๒๓๒๕
๖	ด้านประมงตำบลทุ่ง นางอ็อก	ศูนย์เรียนรู้ด้านประมง	๑	ทุ่งนางอ็อก	นายยุทธสินธุ์ จอมสวรรค์	๐๘๑๘๗๙๕๒๐๐
๗	ศพก.เครือข่ายตำบล หนองหิน	ศูนย์เรียนรู้พืชไร่	๙	หนองหิน	นายคำพันธ์ กระจกศรี	๐๘๗๒๖๑๔๐๔๗
๘	เกษตรผสมผสานบ้าน คอนสาย	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจ พอเพียง/เกษตร ทฤษฎีใหม่/เกษตร ผสมผสาน	๒	ตาตทอง	นายบรรพลาญ สิงคิบุตร	๐๘๗๐๕๙๒๖๐๙
๙	ศพก.เครือข่ายตำบล ชั้นไผ่ใหญ่	ศูนย์เรียนรู้ด้านไม้ผล	๕	ชั้นไผ่ใหญ่	นางสาววงเดือน น้ารักษ์	๐๘๔๖๔๔๑๒๓๙ ๐๘๐๕๖๔๙๔๔๒
๑๐	ด้านเกษตรผสมผสาน ตำบลชั้นไผ่ใหญ่	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจ พอเพียง/เกษตร ทฤษฎีใหม่/เกษตร ผสมผสาน	๓	ชั้นไผ่ใหญ่	นายจาดุรนต์ มะปรังค์	๐๘๙๕๓๙๕๘๐๒

๑๑	ศพก. เครือข่ายตำบล สำราญ	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจ พอเพียง/เกษตร ทฤษฎีใหม่/เกษตร ผสมผสาน	๗	สำราญ	นายคำมี จำปารัตน์	๐๙๑๘๓๕๗๗๐๙
๑๒	ศพก. เครือข่ายตำบล ขุมเงิน	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจ พอเพียง/เกษตรทฤษฎี ใหม่/เกษตรผสมผสาน	๘	ขุมเงิน	นายสมาน เอี่ยมอ้อม	๐๖๒๙๘๕๗๔๗๗
๑๓	นาแปลงใหญ่ปี ๒๕๖๐ ตำบลหนองเรือ	ศูนย์เรียนรู้ด้านข้าว / ศูนย์ข้าวชุมชน	๒	หนองเรือ	นายสมาน เสนาพรหม	๐๙๓๓๒๒๙๓๓๔๕
๑๔	ศพก. เครือข่ายตำบล หนองเป็ด	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจ พอเพียง/เกษตรทฤษฎี ใหม่/เกษตรผสมผสาน	๒	หนองเป็ด	นางสาวแสงระวี บุญทศ	๐๖๓๐๓๙๗๓๗๖
๑๕	ศพก. เครือข่ายตำบล ขุมเงิน	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจ พอเพียง/เกษตรทฤษฎี ใหม่/เกษตรผสมผสาน	๔	ขุมเงิน	นายเด่น กาฬสุวรรณ	๐๒๘๒๙๒๕๙๘๕
๑๖	ศพก. เครือข่ายตำบลเด็ด	ศูนย์เรียนรู้พืชผัก	๓	เด็ด	นางสาวฐิตาภรณ์ คำมัน	๐๘๑๓๒๐๘๙๕๒
๑๗	ศพก. เครือข่ายตำบล เขื่องคำ	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจ พอเพียง/เกษตรทฤษฎี ใหม่/เกษตรผสมผสาน	๑๑	เขื่องคำ	นายอดิศักดิ์ เขียว ตระกูล	๐๘๔๙๗๓๘๓๓
๑๘	ศพก. เครือข่ายตำบล น้ำคำใหญ่	ศูนย์เรียนรู้พืชผัก	๕	น้ำคำใหญ่	นางสาวสถาพร อินทร์เสาร์	๐๖๑๐๙๖๖๙๑๖
๑๙	ศพก. เครือข่ายตำบลเด็ด	ศูนย์เรียนรู้ด้านไม้ผล	๗	เด็ด	นายพิทักษ์ เลิศโพธิ์คำ	๐๖๕๑๑๘๘๒๒๕
๒๐	ศพก. เครือข่ายตำบล สิงห์	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจ พอเพียง/เกษตรทฤษฎี ใหม่/เกษตรผสมผสาน	๑	สิงห์	นายอุทัย ชูรัตน์	๐๖๔๖๗๕๑๕๐๕
๒๑	ศพก. เครือข่ายตำบล เขื่องคำ	ศูนย์เรียนรู้ด้าน มาตรฐานการผลิตทาง การเกษตร	๑๑	เขื่องคำ	นายทองดี เวชกามา	๐๖๑๐๒๘๑๐๖๗
๒๒	ศพก. เครือข่ายตำบลทุ่ง นางโกล	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจ พอเพียง/เกษตร ทฤษฎีใหม่/เกษตร ผสมผสาน	๘	ทุ่งนางโกล	นายสาคร โสมณวัฒน์	๐๙๘๓๙๑๘๙๔๔

ที่มา : ระบบรายงานศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร กรมส่งเสริมการเกษตร, พ.ศ. ๒๕๖๘

(๔) กลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ข้าว,ยางพารา,พริก,มันสำปะหลัง,ผัก

อำเภอเมืองยโสธร มีกลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ข้าว จำนวน ๗ กลุ่ม ได้แก่

แผนการผลิตรายกลุ่มของ แปลงใหญ่ข้าว ตำบลคูทุ่ง

ที่อยู่ หมู่ที่ ๑๕๕ หมู่ที่ ๑๐ ตำบลคูทุ่ง อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร

กิจกรรม ผลิตและแปรรูปข้าวอินทรีย์ แบบครบวงจร

- เป้าหมายการดำเนินงานลดต้นทุนการผลิต จาก ๓,๙๖๕ บาท/ต่อไร่ เป็น ๓,๑๕๐ บาท (๒๐.๕๕%)
- เป้าหมายผลผลิต เพิ่มผลผลิต จาก ๔๕๓ กก./ไร่ เป็น ๔๗๐ กก./ไร่ (๔%)
- เป้าหมายรายได้ ๑๑,๗๕๐ บาท/ไร่
- ประมาณการรายจ่าย ๘,๔๖๐ บาท/ไร่

กิจกรรมที่ต้องการพัฒนา

๑. การสนับสนุนระบบน้ำเพื่อการพัฒนาการปลูกพืชหมุนเวียนเพื่อสร้างรายได้
๒. การขยายพื้นที่ปลูกเมล็ดพันธุ์ข้าวอินทรีย์ และแหล่งรวบรวมพันธุ์
๓. พัฒนาอาชีพที่เชื่อมโยงและเกี่ยวข้อ

แผนการผลิตรายกลุ่มของ แปลงใหญ่ข้าว ตำบลหนองเรือ

ที่อยู่ หมู่ที่ ๒ ตำบลหนองเรือ อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร

กิจกรรม ผลิตและแปรรูปข้าวอินทรีย์ แบบครบวงจร

- เป้าหมายการดำเนินงานลดต้นทุนการผลิต จาก ๓,๙๖๕ บาท/ต่อไร่ เป็น ๓,๑๕๐ บาท (๒๐.๕๕%)
- เป้าหมายผลผลิต เพิ่มผลผลิต จาก ๔๕๓ กก./ไร่ เป็น ๔๗๐ กก./ไร่ (๔%)
- เป้าหมายรายได้ ๑๑,๗๕๐ บาท/ไร่
- ประมาณการรายจ่าย ๘,๔๖๐ บาท/ไร่

กิจกรรมที่ต้องการพัฒนา

๑. การสนับสนุนระบบน้ำเพื่อการพัฒนาการปลูกพืชหมุนเวียนเพื่อสร้างรายได้
๒. การขยายพื้นที่ปลูกเมล็ดพันธุ์ข้าวอินทรีย์ และแหล่งรวบรวมพันธุ์
๓. พัฒนาอาชีพที่เชื่อมโยงและเกี่ยวข้อ

แผนการผลิตรายกลุ่มของ แปลงใหญ่ข้าว ตำบลน้ำคำใหญ่
ที่อยู่ หมู่ที่ ๑๓ ตำบลน้ำคำใหญ่ อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร

กิจกรรม.....การผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว.....

- เป้าหมายการดำเนินงานลดต้นทุนการผลิต จาก ๓,๒๐๐ บาท/ต่อไร่ เป็น ๒,๘๐๐ บาท (๑๒.๕ %)
- เป้าหมายผลผลิต เพิ่มผลผลิต จาก ๓๐๐ กก./ไร่ เป็น ๔๕๐ กก./ไร่ (๑๕ %)
- เป้าหมายรายได้.....๕,๔๐๐..... บาท/ไร่.....
- ประมาณการรายจ่าย.....๒,๘๐๐..... บาท/ไร่.....

กิจกรรมที่ต้องการพัฒนา

๑. การปรับปรุงบำรุงดินด้วยเทคโนโลยีที่เหมาะสม
๒. การรวมกลุ่มและการบริหารจัดการกลุ่ม
๓. การแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร

แผนการผลิตรายกลุ่มของ แปลงใหญ่ข้าว ตำบลขึ้นไคใหญ่
ที่อยู่ หมู่ที่ ๑๕ ตำบลขึ้นไคใหญ่ อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร

กิจกรรม.....การผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวหอมมะลิปลอดภัย.....

- เป้าหมายการดำเนินงานลดต้นทุนการผลิต จาก ๓,๑๑๐ บาท/ต่อไร่ เป็น ๒,๘๐๐ บาท (๑๐ %)
- เป้าหมายผลผลิต เพิ่มผลผลิต จาก ๔๐๐ กก./ไร่ เป็น ๔๕๐ กก./ไร่ (๑๒.๕ %)
- เป้าหมายรายได้.....๕,๔๐๐..... บาท/ไร่.....
- ประมาณการรายจ่าย.....๒,๘๐๐..... บาท/ไร่.....

กิจกรรมที่ต้องการพัฒนา

๑. การปรับปรุงบำรุงดินด้วยเทคโนโลยีที่เหมาะสม
๒. การรวมกลุ่มและการบริหารจัดการกลุ่ม
๓. การแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร

แผนการผลิตรายกลุ่มของ แปลงใหญ่ข้าว ตำบลค้อเหนือ
 ที่อยู่ หมู่ที่ ๖ ตำบลค้อเหนือ อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร
 กิจกรรม.....การผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวหอมมะลิปลอดภัย.....

- เป้าหมายการดำเนินงานลดต้นทุนการผลิต จาก ๓,๐๐๐ บาท/ต่อไร่ เป็น ๒,๗๐๐ บาท (.๑๐%)
- เป้าหมายผลผลิต เพิ่มผลผลิต จาก ๔๐๐ กก./ไร่ เป็น ๔๕๐ กก./ไร่ (.๑๒.๕%)
- เป้าหมายรายได้.....๕,๕๐๐..... บาท/ไร่.....
- ประมาณการรายจ่าย.....๒,๘๐๐..... บาท/ไร่.....

กิจกรรมที่ต้องการพัฒนา

๑. การปรับปรุงบำรุงดินด้วยเทคโนโลยีที่เหมาะสม
๒. การรวมกลุ่มและการบริหารจัดการกลุ่ม
๓. การแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร

แผนการผลิตรายกลุ่มของ แปลงใหญ่ข้าว ตำบลชุมเงิน
 ที่อยู่ หมู่ที่ ตำบลชุมเงิน อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร
 กิจกรรม ผลิตและแปรรูปข้าวอินทรีย์ แบบครบวงจร

- เป้าหมายการดำเนินงานลดต้นทุนการผลิต จาก ๓,๙๖๕ บาท/ต่อไร่ เป็น ๓,๑๕๐ บาท (.๒๐.๕๕%)
- เป้าหมายผลผลิต เพิ่มผลผลิต จาก ๔๕๓ กก./ไร่ เป็น ๔๗๐ กก./ไร่ (.๔%)
- เป้าหมายรายได้.....๑๑,๗๕๐ บาท/ไร่.....
- ประมาณการรายจ่าย.....๘,๕๖๐ บาท/ไร่.....

กิจกรรมที่ต้องการพัฒนา

๑. การสนับสนุนระบบน้ำเพื่อการพัฒนาการปลูกพืชหมุนเวียนเพื่อสร้างรายได้
๒. การขยายพื้นที่ปลูกเมล็ดพันธุ์ข้าวอินทรีย์ และแหล่งรวบรวมพันธุ์
๓. พัฒนาอาชีพที่เชื่อมโยงและเกี่ยวข้อง

๒. การลดต้นทุนการผลิต														
๒.๑ ส่งเสริมการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน/ส่งเสริมการผลิตข้าวอินทรีย์				←→										
๒.๒ การผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวโดยสมาชิกเพื่อใช้เองและจำหน่าย					←→									
๒.๓ การปรับพื้นที่ให้มีความเหมาะสมกับพื้นที่แปลงปลูกข้าว					←→									
๒.๔ การจัดหาเครื่องจักรการเกษตรที่เหมาะสม					←→									
๓. การเพิ่มผลผลิต														
๓.๑ การใช้ปุ๋ยสังคต							←→							
๔. การพัฒนาคุณภาพผลผลิต														
๔.๑ การผลิตให้ได้มาตรฐานGAP					←→						←→			
๔.๒ การคัดคุณภาพเมล็ดพันธุ์ การตัดพันธุ์ปน					←→						←→			
๕. การตลาด														
๕.๑ การจัดทำ MOU กับผู้ค้าข้าว เครือข่ายแปลงใหญ่				←→										
๕.๒ การจัดการปริมาณผลผลิตที่ออกสู่ตลาดในฤดูเก็บเกี่ยว											←→			
๖. การบริหารจัดการ														
๖.๑ ส่งเสริมอาชีพเพื่อเพิ่มรายได้หลังฤดูเก็บเกี่ยว											←→			
๖.๒ ส่งเสริมการปลูกพืชหลังนา เพื่อเสริมรายได้และผลิตปุ๋ยอินทรีย์											←→			

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองยโสธร, พ.ศ. ๒๕๖๘

อำเภอเมืองยโสธร มีกลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่อย่างพารา จำนวน ๔ กลุ่ม ได้แก่
 แผนการผลิตรายกลุ่มของ แปลงใหญ่อย่างพารา หมู่ ๘ ตำบลชั้นไผ่ใหญ่
 ที่อยู่ หมู่ที่ ๘ ตำบลชั้นไผ่ใหญ่ อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร
 กิจกรรม รวบรวมและจำหน่ายยางก้อนถ้วย

- เป้าหมายการดำเนินงานลดต้นทุนการผลิต จาก ๓,๙๐๐ บาท/ไร่ เป็น ๓,๑๐๐ บาท
- เป้าหมายผลผลิต เพิ่มผลผลิต จาก ๒๒๐ กก./ไร่ เป็น ๒๕๐ กก./ไร่
- เป้าหมายรายได้ ๔,๕๐๐ บาท/ไร่
- ประมาณการรายจ่าย ๓,๕๐๐ บาท/ไร่

กิจกรรมที่ต้องการพัฒนา

๑. การผลิตยางพาราคุณภาพมาตรฐานGAP
๒. การรวมกลุ่ม ระดมทุน การบริหารจัดการกลุ่มให้เป็นระบบ
๓. การรวบรวมสินค้า รวมกลุ่มขายสินค้า ประมูลราคาขายสินค้า

แผนการผลิตรายกลุ่มของ แปลงใหญ่อย่างพารา หมู่ ๙ ตำบลชั้นไผ่ใหญ่
 ที่อยู่ หมู่ที่ ๙ ตำบลชั้นไผ่ใหญ่ อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร
 กิจกรรม รวบรวมและจำหน่ายยางก้อนถ้วย

- เป้าหมายการดำเนินงานลดต้นทุนการผลิต จาก ๓,๘๕๐ บาท/ไร่ เป็น ๓,๐๐๐ บาท
- เป้าหมายผลผลิต เพิ่มผลผลิต จาก ๒๑๕ กก./ไร่ เป็น ๒๕๐ กก./ไร่
- เป้าหมายรายได้ ๔,๕๐๐ บาท/ไร่
- ประมาณการรายจ่าย ๓,๕๐๐ บาท/ไร่

กิจกรรมที่ต้องการพัฒนา

๑. การผลิตยางพาราคุณภาพมาตรฐานGAP
๒. การรวมกลุ่ม ระดมทุน การบริหารจัดการกลุ่มให้เป็นระบบ
๓. การรวบรวมสินค้า รวมกลุ่มขายสินค้า ประมูลราคาขายสินค้า

แผนการผลิตรายกลุ่มของ แปลงใหญ่บางพารา หมู่ ๘ ตำบลเค็ด

ที่อยู่ หมู่ที่ ๘ ตำบลเค็ด อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร

กิจกรรม รวบรวมและจำหน่ายยางก้อนถ้วย

- เป้าหมายการดำเนินงานลดต้นทุนการผลิต จาก ๓,๘๐๐ บาท/ไร่ เป็น ๓,๐๐๐ บาท
- เป้าหมายผลผลิต เพิ่มผลผลิต จาก ๒๑๕ กก./ไร่ เป็น ๒๕๐ กก./ไร่
- เป้าหมายรายได้ ๔,๕๐๐ บาท/ไร่
- ประเมินการรายจ่าย ๓,๕๐๐ บาท/ไร่

กิจกรรมที่ต้องการพัฒนา

๑. การผลิตยางพาราคุณภาพมาตรฐานGAP
๒. การรวมกลุ่ม ระดมหุ้น การบริหารจัดการกลุ่มให้เป็นระบบ
๓. การรวบรวมสินค้า รวมกลุ่มขายสินค้า ประมูลราคาขายสินค้า

แผนการผลิตรายกลุ่มของ แปลงใหญ่บางพารา หมู่ ๑๗ ตำบลเค็ด

ที่อยู่ หมู่ที่ ๑๗ ตำบลเค็ด อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร

กิจกรรม รวบรวมและจำหน่ายยางก้อนถ้วย

- เป้าหมายการดำเนินงานลดต้นทุนการผลิต จาก ๓,๘๕๐ บาท/ไร่ เป็น ๓,๐๐๐ บาท
- เป้าหมายผลผลิต เพิ่มผลผลิต จาก ๒๒๐ กก./ไร่ เป็น ๒๕๐ กก./ไร่
- เป้าหมายรายได้ ๔,๕๐๐ บาท/ไร่
- ประเมินการรายจ่าย ๓,๕๐๐ บาท/ไร่

กิจกรรมที่ต้องการพัฒนา

๑. การผลิตยางพาราคุณภาพมาตรฐานGAP
๒. การรวมกลุ่ม ระดมหุ้น การบริหารจัดการกลุ่มให้เป็นระบบ
๓. การรวบรวมสินค้า รวมกลุ่มขายสินค้า ประมูลราคาขายสินค้า

๗.๑ ประชุมสมาชิกในการดำเนินงานบริหารจัดการกลุ่ม			←	→											
๗.๒ พัฒนาเกษตรกรให้เป็น Smart Famer					←	→									

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองยโสธร, พ.ศ. ๒๕๖๘

อำเภอเมืองยโสธร มีกลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่พริก จำนวน ๑ กลุ่ม ได้แก่
 แผนการผลิตรายกลุ่มของแปลงใหญ่พริก หมู่ ๒ ตำบลหนองเป็ด
 ที่อยู่ หมู่ที่ ๒ ตำบลหนองเป็ด อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร
 กิจกรรม รวบรวมผลผลิตและจำหน่ายผลผลิตพริกในรูปแบบกลุ่ม และแปรรูปผลผลิตพริก

- เป้าหมายการดำเนินงานลดต้นทุนการผลิต จาก ๓,๙๐๐ บาท/ไร่ เป็น ๓,๑๐๐ บาท
- เป้าหมายผลผลิต เพิ่มผลผลิต จาก ๒๒๐ กก./ไร่ เป็น ๒๕๐ กก./ไร่
- เป้าหมายรายได้ ๔,๕๐๐ บาท/ไร่
- ประมาณการรายจ่าย ๓,๕๐๐ บาท/ไร่

กิจกรรมที่ต้องการพัฒนา

๑. รับรองคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร GAP
๒. การแปรรูปผลผลิตที่ด้อยคุณภาพเป็นเครื่องแกงชนิดผง
๓. การบริหารจัดการระบบการผลิต การจำหน่ายของสมาชิกให้มีการรวมกลุ่มเพื่อต่อรองราคาปัจจัยการผลิต และกำหนดราคาจำหน่าย

ตารางที่ ๑๙ แสดงข้อมูลกลุ่มแปลงใหญ่ อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร

ที่	ตำบล	ชื่อกกลุ่มแปลงใหญ่	ชนิดพืช	จำนวนสมาชิก (คน)	จำนวนพื้นที่ (ไร่)	ประธาน	เบอร์โทรศัพท์ประธาน
๑	คูทุ่ง	แปลงใหญ่ข้าว หมู่ ๑๐ ตำบลคูทุ่ง อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร	ข้าว	๒๔๐	๓,๐๒๖	นายลา โสมาบุตร	๐๘๙-๖๑๗๕๒๒๔
๒	หนองเรือ	แปลงใหญ่ข้าว หมู่ ๒ ตำบลหนองเรือ อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร	ข้าว	๒๐๑	๒,๔๖๘	นายสมาน เสนาพรม	๐๘๒-๐๑๓๓๔๒๔
๓	ชั้นไผ่ใหญ่	แปลงใหญ่ข้าว หมู่ ๑,๕ ตำบลชั้นไผ่ใหญ่ อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร	ข้าว	๓๕	๓๓๙	นายสวัสดิ์ อาษาสิงห์	๐๘๑-๐๗๐๓๒๖๗
๔	น้ำคำใหญ่	แปลงใหญ่ข้าว หมู่ ๓,๑๔ ตำบลน้ำคำใหญ่ อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร	ข้าว	๓๓	๓๕๐	นายมงคล โสมณวัฒน์	๐๙๓-๐๘๙๓๐๔๐
๕	ค้อเหนือ	แปลงใหญ่ข้าว หมู่ ๖ ตำบลค้อเหนือ อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร	ข้าว	๓๓	๘๔๖	นายสุทิน ชะนะพันธ์	๐๙๑-๘๒๗๕๕๔๐
๖	ชุมเงิน	แปลงใหญ่ข้าว หมู่ ๑ ตำบลชุมเงิน อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร	ข้าว	๗๘	๘๖๕.๕๐	นายเด่น กาฬสุวรรณ	
๗	น้ำคำใหญ่	แปลงใหญ่ข้าว หมู่ ๑๑,๑๒ ตำบลน้ำคำใหญ่ อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร	ข้าว	๕๔	๔๔๙.๒๕	นายสุวัฒน์ ศุภผลา	
๘	เดิด	แปลงใหญ่ยางพารา หมู่ ๘ ตำบลเดิด อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร (กลุ่มเกษตรกรชาวสวนยางบ้านน้ำคำ)	ยางพารา	๗๒	๘๘๐	นายสวาท บุญคำ	๐๘๖-๐๗๘๕๘๑๑
๙	เดิด	แปลงใหญ่ยางพารา หมู่ ๑๗ ตำบลเดิด อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร (กลุ่มเกษตรกรชาวสวนยางคำแดง)	ยางพารา	๑๒๑	๑,๘๐๓	นายเพชรระศักดิ์ ธิมาชัย	๐๖๔-๔๔๘๘๗๗๐
๑๐	ชั้นไผ่ใหญ่	แปลงใหญ่ยางพารา หมู่ ๘ ตำบลชั้นไผ่ใหญ่ อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร (กลุ่มเกษตรกรชาวสวนยางบ้านเชือกน้อย)	ยางพารา	๗๔	๖๑๒	นายวิชิต แก่นพุด	๐๘๑-๐๔๘๙๘๓๙
๑๑	ชั้นไผ่ใหญ่	แปลงใหญ่ยางพารา หมู่ ๙ ตำบลชั้นไผ่ใหญ่ อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร (กลุ่มเกษตรกรชาวสวนยางบ้านโคกมนัส)	ยางพารา	๔๕	๔๒๙	นางประสาท สุทธิบุตร	๐๘๖-๒๖๑๐๐๘๑
๑๒	หนองเป็ด	แปลงใหญ่พริก หมู่ ๒ ตำบลหนองเป็ด อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร	พริก	๓๙	๑๘๕	นางสาวพรชรส บุญทศ	๐๘๖-๓๙๕๕๔๕๓
๑๓	หนองหิน	แปลงใหญ่มันสำปะหลัง หมู่ที่ ๒,๖,๙ ตำบลหนองหิน อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร	มันสำปะหลัง	๔๐	๓๒๙	นายอมร ชันเงิน	๐๘๐-๑๖๘๘๑๔๓
๑๔	ชั้นไผ่ใหญ่	แปลงใหญ่ยางพารา หมู่ ๓ ตำบลชั้นไผ่ใหญ่ อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร	ยางพารา	๓๐	๓๐๖	นางธีรนุช มะปรารงค์	๐๘๑-๘๕๒๓๙๙๘
๑๕	สำราญ	แปลงใหญ่ผักหมู ๖ ตำบลสำราญ อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร	ผัก	๒๐	๒๐	นายเจริญ โสมาบุตร	๐๘๘-๑๒๓๒๙๔๗

ที่มา : ระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่, พ.ศ. ๒๕๖๘

๑.๒ ศักยภาพพื้นที่/ทรัพยากรการเกษตร

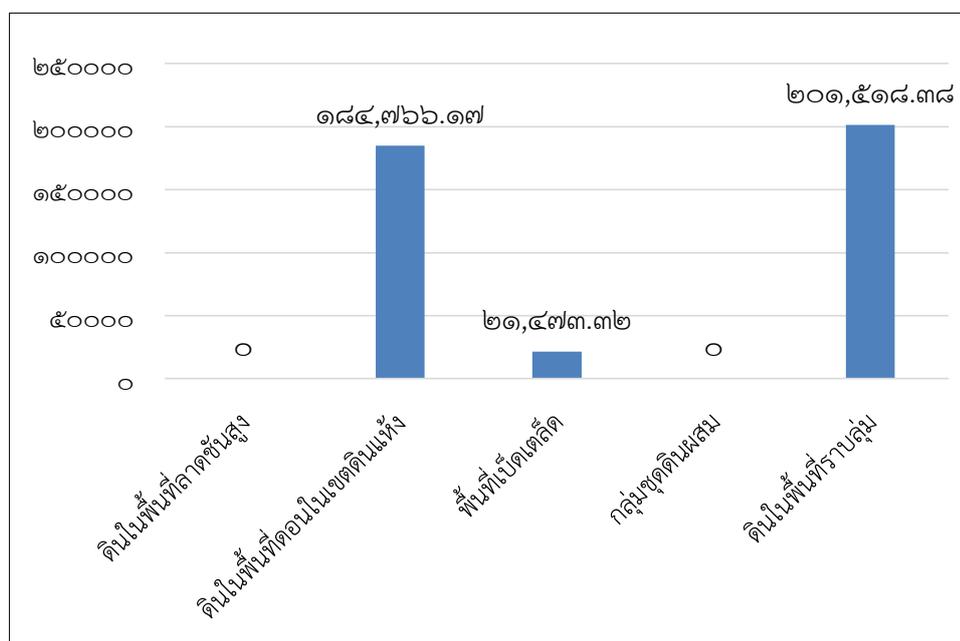
๑) ทรัพยากรดิน

ดินในพื้นที่อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร สภาพพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบสูง และมีพื้นที่ราบเรียบหรือราบเรียบสลับกับลักษณะพื้นที่แบบลูกคลื่นลอนลาดถึงลอนชัน สภาพที่เป็นลุ่มน้ำขังหรือหนองบึงอยู่ทั่วไป มีความสูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ ๑๒๕ - ๑๕๐ เมตร มีความลาดชันน้อยกว่า ๑ - ๕ % และมีลักษณะเป็นที่ราบลุ่ม สลับซับซ้อนของสันดินริมน้ำเป็นแนวแคบๆ ไปตามแม่น้ำชี ซึ่งจะพบสภาพที่เป็นลุ่มน้ำขังหรือหนองบึงอยู่ทั่วไป

ตารางที่ ๒๐ แสดงทรัพยากรดินอำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร จังหวัดยโสธร

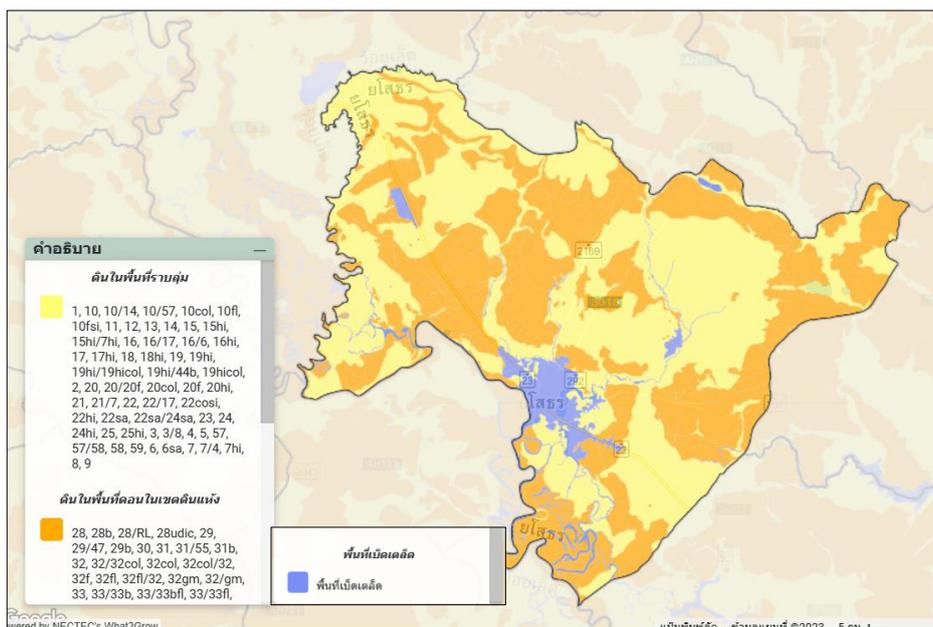
ประเภท	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ
ดินในพื้นที่ลาดชันสูง	-	-
ดินในพื้นที่ดอนในเขตดินแห้ง	๑๘๔,๗๖๖.๑๗	๔๕.๓๑
พื้นที่เบ็ดเตล็ด	๒๑,๔๗๓.๓๒	๕.๒๗
กลุ่มชุดดินผสม	-	-
ดินในพื้นที่ราบลุ่ม	๒๐๑,๕๑๘.๓๘	๔๙.๔๒

(ที่มา : ระบบแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก,๒๕๖๖)

ภาพที่ ๑๙ แสดงพื้นที่ทรัพยากรดินอำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร

(ที่มา : ระบบแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก พ.ศ. ๒๕๖๖)

ภาพที่ ๒๐ แสดงพื้นที่ทรัพยากรดินอำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร
(ที่มา : ระบบแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก พ.ศ. ๒๕๖๖)

๒) ทรัพยากรน้ำ

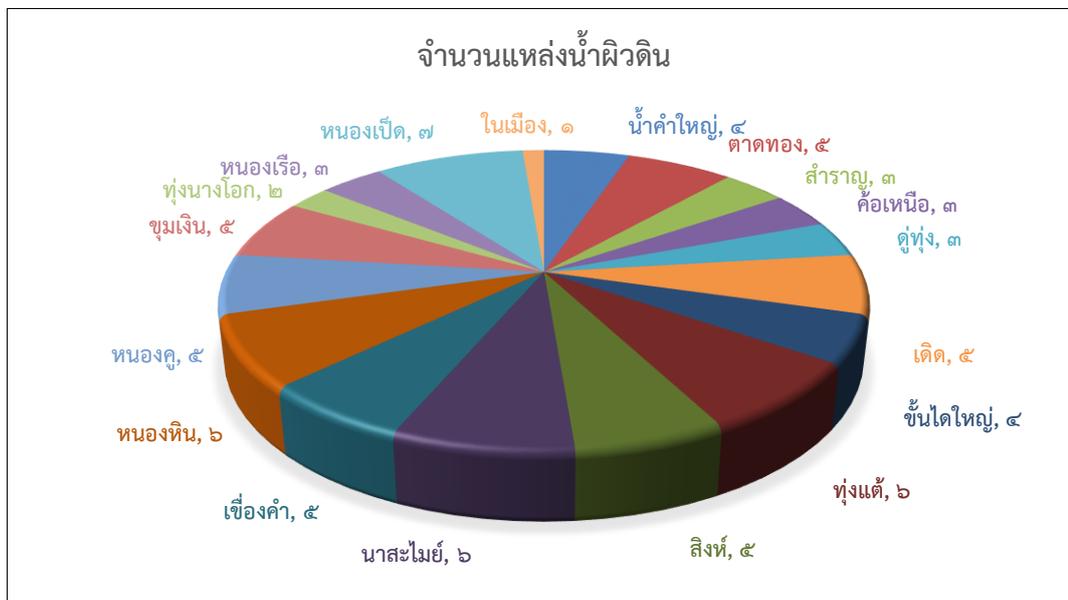
อำเภอเมืองยโสธร เป็นพื้นที่อาศัยน้ำฝนในการทำการเกษตรเป็นหลัก ประมาณ ๔๔.๖๔ % ของพื้นที่ทั้งหมด นอกจากนี้ยังแหล่งน้ำอื่นๆ ที่ใช้ในการเกษตรดังนี้

แหล่งน้ำใต้ดิน : บ่อบาดาล อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร รวมทั้งสิ้น ๒๖๓

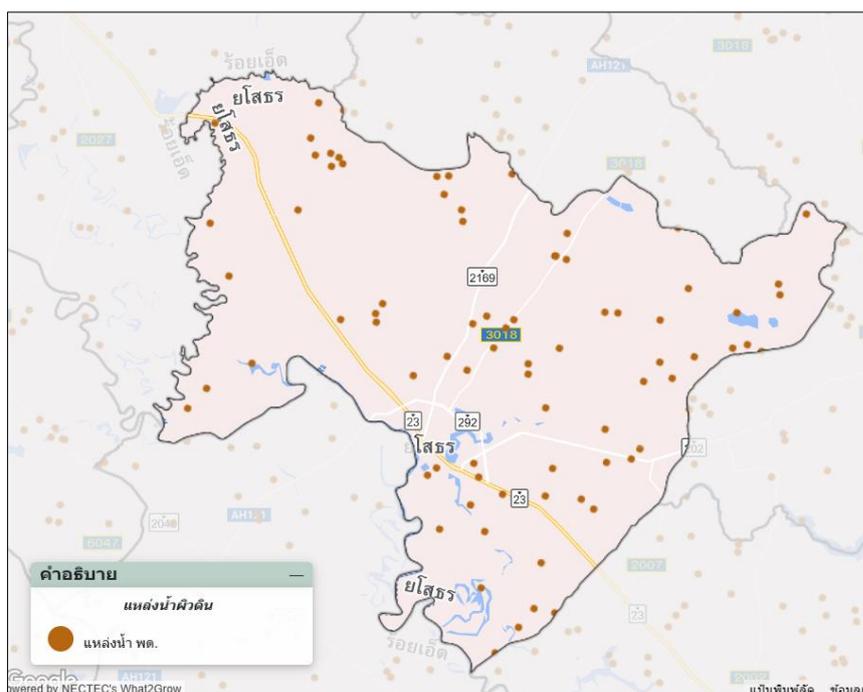
บ่อ แยกรายตำบลได้ ดังนี้

ตำบลในเมือง	จำนวน ๒ บ่อ
ตำบลน้ำคำใหญ่	จำนวน ๑๙ บ่อ
ตำบลตาดทอง	จำนวน ๒๑ บ่อ
ตำบลสำราญ	จำนวน ๑๔ บ่อ
ตำบลค้อเหนือ	จำนวน ๒๗ บ่อ
ตำบลตุ้ง	จำนวน ๑ บ่อ
ตำบลเดิด	จำนวน ๒๘ บ่อ
ตำบลขันไผ่ใหญ่	จำนวน ๑๘ บ่อ
ตำบลทุ่งแต้	จำนวน ๑๗ บ่อ
ตำบลสิงห์	จำนวน ๙ บ่อ
ตำบลนาสะไมย์	จำนวน ๑๗ บ่อ
ตำบลเชียงคำ	จำนวน ๒๐ บ่อ
ตำบลหนองหิน	จำนวน ๖ บ่อ
ตำบลหนองคู	จำนวน ๗ บ่อ
ตำบลชุมเงิน	จำนวน ๑๑ บ่อ
ตำบลทุ่งนางโกล	จำนวน ๙ บ่อ

แหล่งน้ำผิวดิน : น้ำในแม่น้ำลำคลอง ทะเลสาบและในพื้นที่ชุ่มน้ำที่เป็นน้ำจืด ปกติน้ำผิวดินจะได้รับการเติมจากฝนอำเภอเมืองยโสธร มีแหล่งน้ำผิวดินที่ใช้ทำการเกษตรดังนี้ แหล่งน้ำจากกรมพัฒนาที่ดิน จำนวน ๓๘ แห่ง โครงการชลประทานขนาดเล็ก จำนวน - แห่ง โครงการชลประทานขนาดกลาง จำนวน ๑ แห่ง (ฝายยโสธร) โครงการชลประทานใหญ่ จำนวน - แห่ง และแหล่งน้ำจากสำนักงานปฎิรูปที่ดิน จำนวน - แห่ง

ภาพที่ ๒๓ แสดงแหล่งน้ำผิวดินอำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร
(ที่มา : ระบบแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก, พ.ศ. ๒๕๖๖)

ภาพที่ ๒๔ แสดงแหล่งน้ำผิวดินอำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร
(ที่มา : ระบบแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก, พ.ศ. ๒๕๖๖)

๑.๓ สีนค่าเอกลักษณ์ประจำถิ่น/สินค้ำ GI

ไม่มี

๑.๔ สีนค่าเกษตรที่สำคัญ

ชนิดสินค้ำ ข้าว

๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

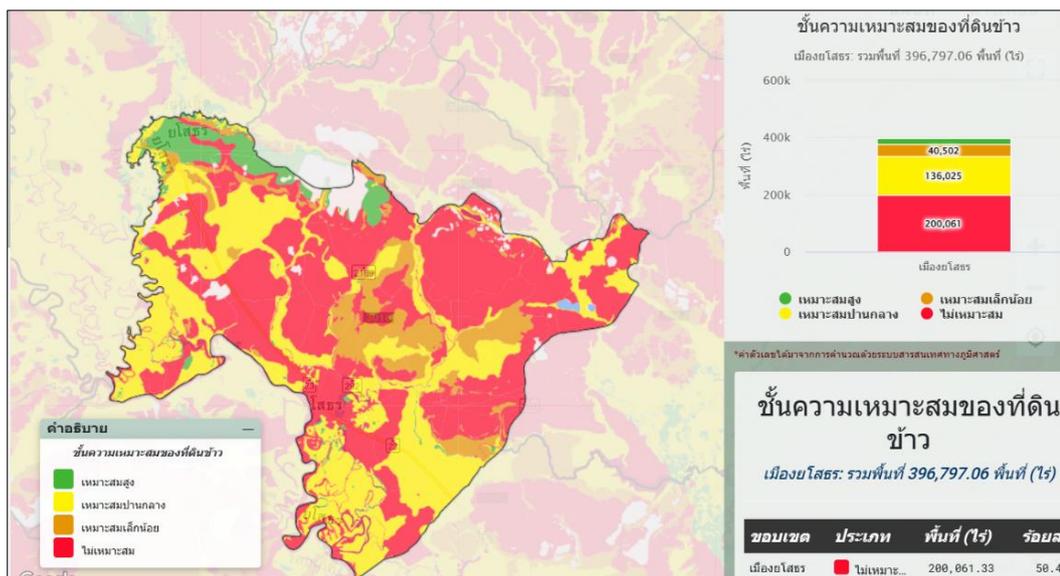
(๑) เขตความเหมาะสม

อำเภอเมืองยโสธรมีพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับปลูกข้าวทั้งหมด จำนวน ๓๙๖,๗๙๗.๐๖ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๒๐, ๒๐๘.๒๑ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๕.๐๙ พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๑๓๖,๐๒๕.๒ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓๔.๒๘ พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ๔๐,๕๐๒.๓๓ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๒๑ และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๒๐๐,๐๖๑.๓๓ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๕๐.๔๒

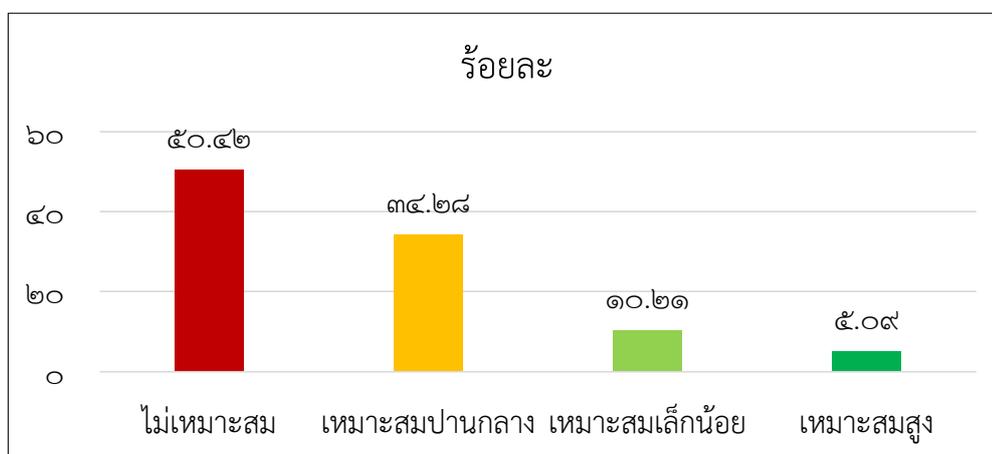
ตารางที่ ๒๑ แสดงเขตความเหมาะสม(พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร

ตำบล	พื้นที่ระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกข้าว(ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S๑)	เหมาะสมปานกลาง (S๒)	เหมาะสมน้อย (S๓)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
รวมอำเภอเมืองยโสธร	๒๐,๒๐๘.๒๑	๑๓๖,๐๒๕.๒๐	๔๐,๕๐๒.๓๓	๒๐๐,๐๖๑.๓๓	๓๙๖,๗๙๗.๐๗
ในเมือง	๒๗.๓๘	๙,๔๑๔.๔๔	๖,๙๒๓.๖๑	๘,๑๕๔.๕๖	๒๗.๓๘
น้ำคำใหญ่	๑๙.๕๘	๕,๔๐๘.๕๕	๖,๕๗๒.๑๒	๗,๘๖๑.๙๖	๑๙.๕๘
ตาดทอง	๕๑๔.๐๓	๑๖,๖๙๘.๑๐	๔๒๐.๔	๙,๖๒๙.๒๑	๕๑๔.๐๓
สำราญ	๑๑๒.๒	๕,๐๗๑.๘๕	๑๒๓.๕๒	๑๓,๘๒๒.๐๐	๑๑๒.๒
ค้อเหนือ	๘๕๗.๑๒	๑๘,๙๖๗.๐๐	๔๙๐.๒๓	๑๐,๙๙๕.๕๐	๘๕๗.๑๒
คูทุ่ง	๓๔๘.๙๓	๑๑,๗๒๒.๕๐	๔๗๓.๒๔	๑๓,๐๐๗.๕๐	๓๔๘.๙๓
เด็ด	๑๑,๔๔๕.๕๐	๑๒,๘๒๖.๙๐	๔,๐๔๗.๔๙	๑๐,๑๘๔.๓๐	๑๑,๔๔๕.๕๐
ขี้ไต้ใหญ่	๒,๖๐๗.๒๙	๗,๔๕๓.๔๑	๑,๕๗๓.๘๗	๙,๐๐๐.๘๖	๒,๖๐๗.๒๙
ทุ่งเต้	๒,๘๘๔.๐๓	๒,๒๘๓.๒๐	๔,๓๓๕.๗๘	๑๓,๑๘๓.๓๐	๒,๘๘๔.๐๓
สิงห์	๒๗.๓๘	๙,๔๑๔.๔๔	๖,๙๒๓.๖๑	๘,๑๕๔.๕๖	๒๗.๓๘
นาสะไมย์	๓๗.๑๒	๑,๖๕๗.๕๙	๙๐๗.๓๑	๒๔,๗๗๑.๓๐	๓๗.๑๒
เขื่องคำ	๑,๐๐๙.๒๒	๑๙,๙๐๘.๙๐	๐.๐๐	๑๑,๘๗๙.๔๐	๑,๐๐๙.๒๒
หนองหิน	๐.๐๐	๑,๗๖๙.๑๑	๔,๑๒๖.๒๗	๑๖,๐๕๖.๒๐	๐.๐๐
หนองคู	๑๒๔.๒	๖๗๔.๘๘	๓,๙๕๒.๘๒	๑๐,๒๒๑.๘๐	๑๒๔.๒
ขุมเงิน	๑๑๔.๐๘	๙,๙๓๘.๙๐	๖.๘๑	๗,๐๑๘.๔๔	๑๑๔.๐๘
ทุ่งนางโอก	๙,๙๕๒.๕๕	๒,๔๓๗.๘๙	๓,๔๓๓.๘๘	๓๓.๖๕	๙,๙๕๒.๕๕
หนองเรือ	๒๐.๔๗	๒,๐๖๘.๗๙	๒,๗๘๔.๓๐	๕,๑๗๐.๙๓	๒๐.๔๗
หนองเป็ด	๐.๐๐	๗,๒๐๙.๓๗	๓๓๐.๓	๑๓,๑๘๕.๙๐	๐.๐๐

ที่มา: ระบบแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก, พ.ศ. ๒๕๖๖

ภาพที่ ๒๕ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร (ที่มา :ระบบแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก, พ.ศ.๒๕๖๖)

ภาพที่ ๒๖ แสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับปลูกข้าว อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร (ที่มา : ระบบแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก, พ.ศ.๒๕๖๖)

(๒) พื้นที่ปลูกข้าว

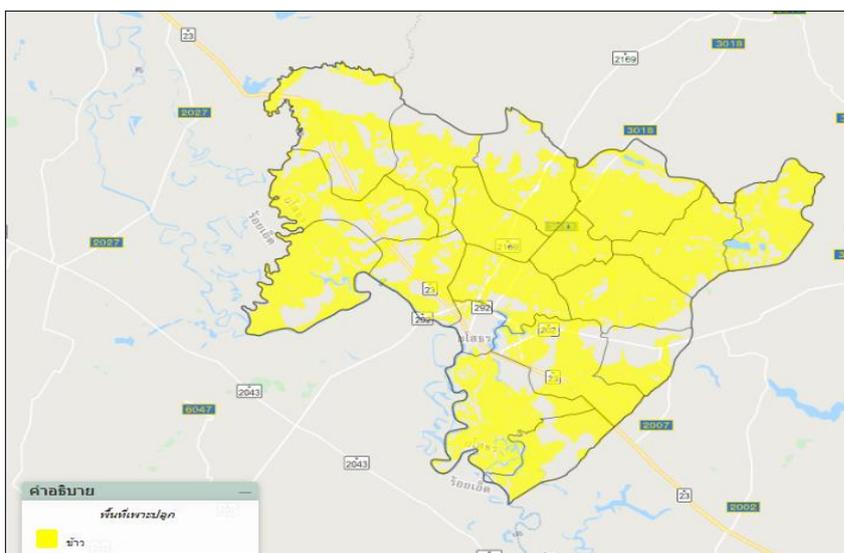
อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร มีพื้นที่ปลูกข้าว จำนวน ๒๑๔,๑๖๐ ไร่ โดยปลูกมากที่สุดคือ ตำบลหนองหิน จำนวน ๑๙,๑๕๗ไร่ รองลงมาคือตำบลค้อเหนือ จำนวน ๑๗,๙๘๗ ไร่ และตำบลสิงห์ จำนวน ๑๗,๑๔๓ ไร่ ตามลำดับ

ตารางที่ ๒๒ แสดงพื้นที่ปลูกข้าว อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร

ที่	ตำบล	พื้นที่ปลูกข้าว (ไร่)
๑	ในเมือง	๒๒๑.๐๐
๒	น้ำคำใหญ่	๑๐,๒๕๒.๒๕
๓	ตาตทอง	๑๒,๕๖๗.๗๘

๔	สำราญ	๗,๗๔๘.๐๕
๕	ค้อเหนือ	๑๘,๑๗๒.๔๓
๖	คูทุ่ง	๑๓,๗๕๘.๗๒
๗	เด็ด	๑๒,๙๘๓.๕๑
๘	ซันไคใหญ่	๑๐,๗๙๔.๗๕
๙	ทุ่งแต้	๑๒,๐๙๓.๒๕
๑๐	สิงห์	๑๗,๐๓๗.๕๒
๑๑	นาสะไมย์	๑๔,๓๘๒.๗๒
๑๒	เขื่องคำ	๑๖,๑๐๕.๑๓
๑๓	หนองหิน	๑๘,๙๕๔.๗๐
๑๔	หนองคู	๖,๓๖๔.๓๙
๑๕	ชุมเงิน	๗,๙๖๗.๕๐
๑๖	ทุ่งนางโอก	๑๑,๔๐๒.๐๐
๑๗	หนองเรือ	๙,๘๑๙.๑๘
๑๘	หนองเป็ด	๑๒,๓๙๖.๐๐
รวม		๒๑๓,๐๒๐.๘๗

ที่มา : ฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกร,พ.ศ. ๒๕๖๗

ภาพที่ ๒๗ แสดงพื้นที่ปลูกข้าว(พื้นที่ปลูกจริง) อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร
(ที่มา :ระบบแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก, พ.ศ. ๒๕๖๖)

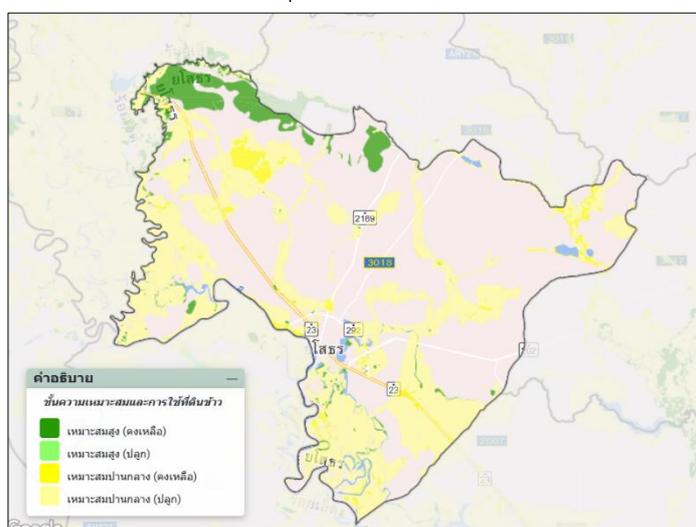
(๓) พื้นที่ปลูกข้าวตามระดับชั้นความเหมาะสม

อำเภอเมืองยโสธร มีพื้นที่ปลูกข้าวตามระดับชั้นความเหมาะสม จำนวน ๒๕๑,๓๙๐.๒๐ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน - ไร่ คิดเป็นร้อยละ - พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๑๒๔,๑๕๔.๙ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๔๙.๓๙ พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ๓๗,๕๓๕.๘๔ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๙๓ และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๘๙,๖๙๙.๔๗ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓๕.๖๘

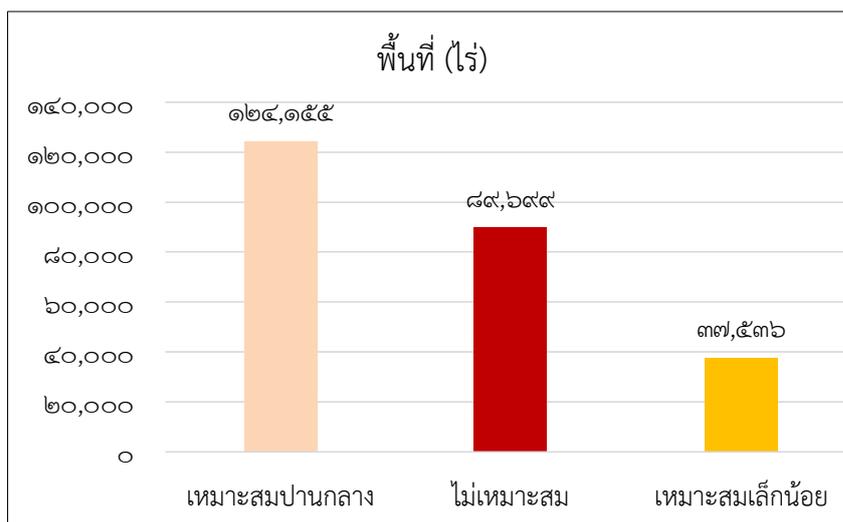
ตารางที่ ๒๓ แสดงพื้นที่ปลูกข้าวตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร

ตำบล	พื้นที่ปลูกตามระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกข้าว (ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S๑)	เหมาะสมปานกลาง (S๒)	เหมาะสมน้อย (S๓)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
รวมอำเภอเมืองยโสธร	๐	๑๒๔,๑๕๕.๙	๓๗,๕๓๕.๘๔	๘๙,๖๙๙.๔๗	๒๕๑,๓๙๐.๒๑
ในเมือง	๐	๔๕๐.๑๕	๐.๓๗	๐	๔๕๐.๕๒
น้ำคำใหญ่	๐	๔,๙๙๔.๖๗	๕,๖๘๐.๔๗	๓,๘๐๗.๗๕	๑๔,๔๗๒.๘๙
ตาดทอง	๐	๑๕,๖๖๙.๒๐	๔๑๒.๕๔	๑,๔๑๓.๙๒	๑๗,๔๙๕.๖๖
สำราญ	๐	๔,๓๒๑.๙๔	๑๐๔.๗๗	๔,๖๓๐.๘๓	๙,๐๕๗.๕๔
ค้อเหนือ	๐	๑๘,๗๕๖.๗๐	๓๐๗.๗๔	๑,๖๘๙.๐๐	๒๐,๗๕๓.๔๔
คูทุ่ง	๐	๑๑,๐๖๘.๕๐	๔๗๓.๒๔	๔,๖๔๖.๕๓	๑๖,๑๘๘.๒๗
เดียด	๐	๑๐,๗๐๐.๕๐	๓,๓๙๐.๔๗	๑,๙๓๒.๘๓	๑๖,๐๒๓.๘๐
ชั้นไผ่ใหญ่	๐	๕,๗๖๕.๗๔	๑,๕๓๒.๙๖	๔,๗๔๗.๖๗	๑๒,๐๔๖.๓๗
ทุ่งแต้	๐	๒,๒๖๖.๘๔	๓,๙๓๒.๔๖	๗,๘๘๑.๙๒	๑๔,๐๘๑.๒๒
สิงห์	๐	๙,๐๖๑.๒๓	๖,๕๕๓.๕๖	๔,๑๘๘.๑๐	๑๙,๘๐๒.๘๙
นาสะเม็ย	๐	๑,๖๓๙.๑๐	๘๙๑.๗๓	๑๘,๒๑๒.๑๐	๒๐,๗๔๒.๙๓
เขื่องคำ	๐	๑๘,๗๐๔.๗๐	๐	๓๑๐.๓๗	๑๙,๐๑๕.๐๗
หนองหิน	๐	๑,๓๕๗.๐๙	๔,๐๓๓.๗๔	๑๓,๒๘๑.๐๐	๑๘,๖๗๑.๘๓
หนองคู	๐	๖๗๔.๙๘	๓,๙๒๓.๙๐	๑,๑๘๒.๑๔	๕,๗๘๑.๐๒
ขุมเงิน	๐	๙,๒๑๔.๗๔	๖.๘๑	๓๙๙.๑๔	๙,๖๒๐.๖๙
ทุ่งนางโอก	๐	๒,๔๒๘.๑๑	๓,๒๖๔.๘๐	๘,๓๘๙.๗๓	๑๔,๐๘๒.๖๔
หนองเรือ	๐	๑,๙๓๑.๒๓	๒,๖๙๕.๙๘	๔,๖๕๐.๘๓	๙,๒๗๘.๐๔
หนองเป็ด	๐	๕,๑๕๙.๔๘	๓๓๐.๓๐	๘,๓๒๕.๖๑	๑๓,๘๑๕.๓๙

(ที่มา : ระบบแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก, พ.ศ. ๒๕๖๖)

ภาพที่ ๒๘ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูก ข้าวตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร (ที่มา : ระบบแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก, พ.ศ. ๒๕๖๖)

ภาพที่ ๒๙ แสดงพื้นที่ปลูกข้าวตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร
(ที่มา :ระบบแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก, พ.ศ. ๒๕๖๖)

๒) ปริมาณการผลิต

อำเภอเมืองยโสธรมีพื้นที่การปลูกข้าว จำนวน ๒๑๓,๓๖๙.๘๒ ไร่ ๑๘,๙๑๒ ครัวเรือน โดยมีพื้นที่ปลูกมากตำบลหนองหิน จำนวน ๑๘,๙๕๔.๗๐ ไร่ จำนวน ๑,๖๐๙ ครัวเรือน รองลงมาคือตำบลค้อเหนือ จำนวน ๑๘,๑๓๒.๔๓ ไร่ ๑,๔๖๑ ครัวเรือน และตำบลสิงห์ จำนวน ๑๗,๐๓๗.๕๒ ไร่ ๑,๖๐๒ ครัวเรือน ตามลำดับ

ตารางที่ ๒๔ แสดงปริมาณการปลูกข้าว อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร

ตำบล	ครัวเรือนเกษตรกร	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (ตัน)
ในเมือง	๓๙	๒๒๑.๐๐	๒๑๑	๘๐	๐.๓๘
น้ำคำใหญ่	๑,๑๘๔	๑๐,๒๕๒.๒๕	๑๐,๒๕๒.๒๕	๓,๘๙๖	๐.๓๘
ตาดทอง	๑,๔๐๔	๑๒,๕๖๗.๗๘	๑๒,๕๖๗.๗๘	๔,๗๗๖	๐.๓๘
สำราญ	๙๒๖	๗,๗๔๘.๐๕	๗,๗๔๘.๐๕	๒,๙๔๔	๐.๓๘
ค้อเหนือ	๑,๔๖๑	๑๘,๑๓๒.๔๓	๗,๘๙๐.๒๕	๒,๙๙๘	๐.๓๘
ดู่ทุ่ง	๑,๒๘๗	๑๓,๗๕๘.๗๒	๑๑,๔๑๔.๘๙	๔,๓๓๘	๐.๓๘
เดิด	๑,๔๖๐	๑๒,๘๘๓.๕๑	๑๑,๙๕๔.๒๑	๔,๕๔๓	๐.๓๘
ขันไดใหญ่	๑,๑๗๐	๑๐,๗๙๔.๗๕	๑๐,๗๙๔.๗๕	๔,๑๐๒	๐.๓๘
ทุ่งแต่	๑,๑๒๗	๑๒,๐๙๓.๒๕	๑๒,๐๙๓.๒๕	๔,๕๙๕	๐.๓๘
สิงห์	๑,๖๐๒	๑๗,๐๓๗.๕๒	๑๗,๐๓๗.๕๒	๖,๔๗๔	๐.๓๘
นาสะไมย์	๑,๑๘๗	๑๔,๓๘๒.๗๒	๑๔,๓๘๒.๗๒	๕,๔๖๕	๐.๓๘
เขื่องคำ	๑,๓๑๙	๑๖,๑๐๕.๑๓	๔,๔๙๕.๗๕	๑,๗๐๘	๐.๓๘
หนองหิน	๑,๖๐๙	๑๘,๙๕๔.๗๐	๑๘,๙๕๔.๗๐	๗,๒๐๓	๐.๓๘
หนองคู	๗๕๙	๖,๓๖๔.๓๙	๖,๓๖๔.๓๙	๒,๔๑๘	๐.๓๘
ขุมเงิน	๗๔๔	๗,๙๖๗.๕๐	๔๒๘๐.๗๕	๑,๖๒๗	๐.๓๘
ทุ่งนางโอก	๑,๑๘๒	๑๑,๔๐๒.๐๐	๑๑,๔๐๒.๐๐	๔,๓๓๓	๐.๓๘

บ้างพอสมควร ก่อนที่จะทำการไถจะต้องรอให้ดินมีความชื้นพอที่จะไถได้เสียก่อน ปกติจะต้องรอให้ฝนตกจนมีน้ำขังในผืนนาหรือไขน้ำเข้าไปในนาเพื่อทำให้ดินเปียก

หมายเหตุ : ในบางพื้นที่การไถแปร และการคราด จะอยู่ในขั้นตอนเดียวกัน แถวบ้านผมเรียกว่าการตีดินและทำเทือก ซึ่งจะสามารถทำเองได้ถ้าเรามีเครื่องมือ

(๓) การปลูก ปลูก - โดยวิธีการปักดำและการหว่าน

(๔) ระบบการให้น้ำ - น้ำฝน

(๕) การดูรักษา - กำจัดวัชพืช การใช้มือถอนหรือเครื่องมืออื่น เช่น มีด จอบ เสียม ไถ ฯลฯ

เป็นวิธีหนึ่งที่สามารถใช้กำจัดวัชพืชได้และเป็นวิธีที่นิยมปฏิบัติกันมาก เนื่องจากเป็นวิธีที่ง่ายประหยัด ไม่เสี่ยงต่อการใช้สารเคมีและไม่ส่งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อม

(๖) การใส่ปุ๋ย - ปุ๋ยที่ใช้ คือปุ๋ยเคมี สูตร ๑๕-๑๕-๑๕, สูตร ๑๖-๒๐-๐, สูตร ๑๖-๑๖-๘, สูตร ๑๖-๘-๘ มี การใส่ ๒ ครั้ง คือ ตอนรองพื้นและช่วงข้าวตั้งท้อง และมีการใช้ปุ๋ยอินทรีย์มากขึ้นเนื่องจากมีราคาต่ำกว่าปุ๋ยเคมี ส่วนปุ๋ยคอกจะมีการใส่เพียงเล็กน้อยส่วนใหญ่ใส่ช่วงก่อนทำการปลูกในฤดูถัดไป ประมาณ ๑-๒ เดือน และบางพื้นที่มีการไถกลบตอซังข้าว และปลูกพืชปุ๋ยสดคลุมดินเพื่อเพิ่มธาตุอาหารในดินเป็นการปรับปรุงบำรุงดิน และลดค่าใช้จ่ายในการผลิต

(๗) การเก็บเกี่ยว - มีทั้งการใช้แรงงานคนเกี่ยวเพื่อให้เกิดรายได้ในค่าจ้างประมาณ ๖๐๐ - ๘๐๐ บาท/ไร่ และการใช้รถเกี่ยวข้าวโดยมีค่าจ้างประมาณ ๗๐๐ - ๘๕๐ บาท/ไร่

(๘) การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว - หลังการเก็บเกี่ยวด้วยแรงงานคน จะใช้การนวดข้าวซึ่งสามารถทำได้ หลากหลายวิธี เช่น ใช้คนนวด เครื่องนวด หรือเครื่องเกี่ยวนวด การนวดทุกวิธีจะต้องระมัดระวังการสูญเสียปริมาณข้าวจากการร่วงหล่น กระเด็นติดไปกับฟางข้าว เมล็ดเกิดการแตกร้าวหรือแตกหัก แต่หากใช้รถเกี่ยวข้าวในการเก็บเกี่ยว เกษตรกรต้องนำข้าวที่ได้ไปตากเพื่อให้มีความชื้นที่เหมาะสม ก่อนที่จะนำไปขายหรือเก็บไว้รับประทานต่อไป

(๙) การป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรู - สำหรับเกษตรกรที่ผลิตข้าวแบบอินทรีย์ จะไม่มีการใช้สารเคมีในการป้องกันกำจัดโรคแมลงศัตรูพืช แต่จะใช้สารชีวภัณฑ์ในการป้องกันกำจัดแทนการใช้สารเคมี ส่วนเกษตรกรที่ผลิตข้าวแบบใช้สารเคมี เมื่อมีปัญหา โรค แมลง ศัตรูพืชก็มีการใช้สารเคมีตามความจำเป็นกับโรค แมลง หรือศัตรูพืชนั้นๆ แต่จะมีการใช้ในปริมาณและระยะเวลาที่เหมาะสม

๔) ปฏิทินการเพาะปลูก

เกษตรกรในอำเภอเมืองยโสธร มีการปลูกข้าว ดังนี้

ชื่อสินค้า	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
๑.ข้าวนาปี					←	←	←	←	←	←	←	←
๒.ข้าวนาปรัง	△	←	←	←	▽	→						

สัญลักษณ์ ← ช่วงฤดูปลูก △ ปลูกสูงสุด
 ← ช่วงฤดูเก็บเกี่ยว ▽ เก็บเกี่ยวสูงสุด

ภาพที่ ๓๑ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกข้าวในอำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร
 (ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองยโสธร, พ.ศ. ๒๕๖๗)

๕) ต้นทุนการผลิต

อำเภอเมืองยโสธร มีต้นทุนการผลิตข้าว เป็นเงิน ๔,๐๘๐ บาท

ตารางที่ ๒๕ แสดงต้นทุนการผลิตข้าว ปี ๒๕๖๗ อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร

รายการ	ราคา/ไร่ (บาท)
ค่าเมล็ดพันธุ์	๖๕๐
ค่าปุ๋ยเคมี	๑,๓๐๐
ค่าไถ	๗๐๐
ค่าเก็บเกี่ยว	๗๕๐
ค่าสารเคมีกำจัดวัชพืช	๔๐๐
ค่าจ้างพ่นยากำจัดวัชพืช	๑๐๐
ค่าจ้างพ่นเมล็ดพันธุ์	๘๐
ค่าจ้างขนผลผลิต	๑๐๐
รวม	๔,๐๘๐

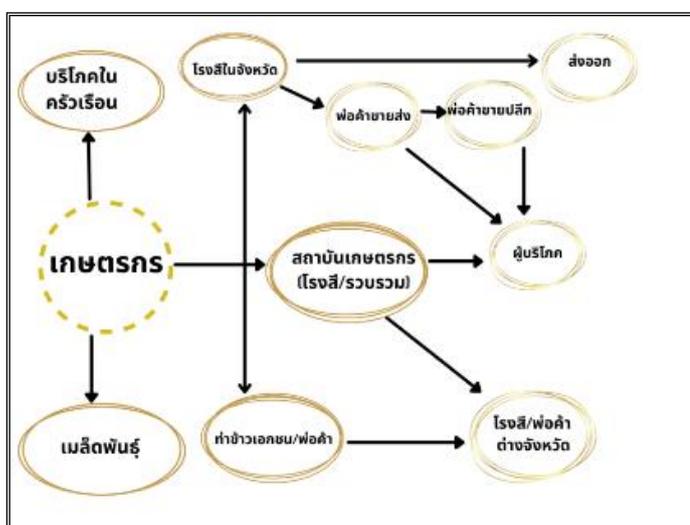
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองยโสธร, พ.ศ. ๒๕๖๗)

๖) สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด

ราคาข้าวเปลือกเจ้าหอมมะลิ ๑๐๕ โรงสีจันทวียโสธร อ.เมือง จ.ยโสธร ๑๕,๑๐๐ บาทต่อตัน (๒๔ ก.ค.๖๗) เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๖๖ ซึ่งอยู่ที่ราคา ๑๔,๒๐๐ บาทต่อตัน (๒๔ ก.ค.๖๖)

อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร มีสถาบันเกษตรกรที่ดำเนินการเกี่ยวข้องกับข้าวและผลิตภัณฑ์ ประกอบด้วย กลุ่มเกษตรกรทำนา ๑๗ กลุ่ม กลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้ผลิตข้าว ๑๗ แห่ง

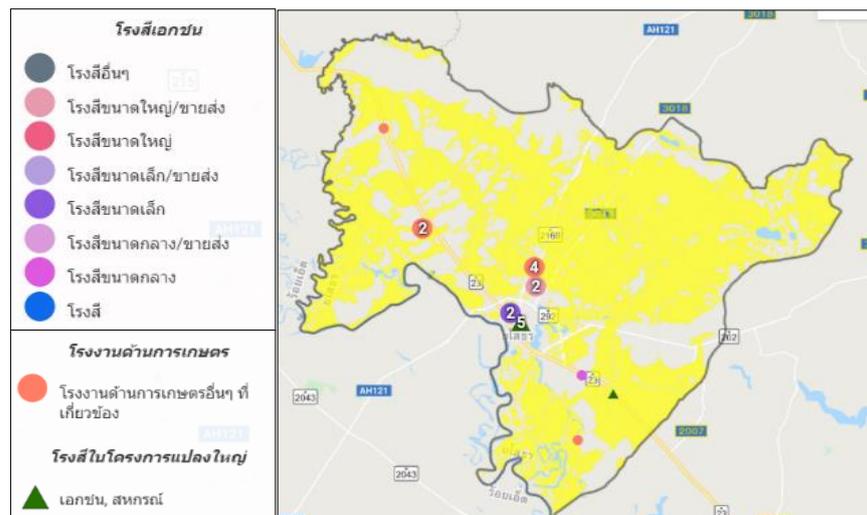
(๑) วิธีการตลาด

ภาพที่ ๓๒ แสดงวิธีการตลาดอำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองยโสธร, พ.ศ. ๒๕๖๗)

(๒) แหล่งรับซื้อผลผลิต/ โรงงานแปรรูป
อำเภอเมืองยโสธร มีโรงงานอุตสาหกรรม แหล่งรับซื้อ และสหกรณ์การเกษตร รวม ๑๗ แห่ง

ภาพที่ ๓๓ แสดงแหล่งรับซื้อข้าว อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร
(ที่มา : ระบบแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก ,พ.ศ. ๒๕๖๖)

๓) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่

อำเภอเมืองยโสธร มีเกษตรกรที่เป็นต้นแบบในพื้นที่ โดยมีเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer ต้นแบบด้านการผลิตข้าว จำนวน ๘ ราย และมี Smart Farmer ซึ่งมีเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer แปลงใหญ่ จำนวน ๑ ราย

องค์ความรู้ที่ทักษะความชำนาญ

เกษตรกรมีความรู้ ความชำนาญ องค์ความรู้ในเทคโนโลยีการผลิต ที่มีความโดดเด่น ดังนี้

ตารางที่ ๒๖ แสดง Smart Farmer ต้นแบบในด้านการผลิตข้าว อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร

ที่	ชื่อ - สกุล	หมู่	ตำบล	อำเภอ	ปีที่เป็น	สาขา
๑	นายลา โสมาบุตร	๑๐	คู่งุ้ง	เมืองยโสธร	๒๕๖๑	การผลิตข้าว
๒	นายสมาน เสนาพรหม	๒	หนองเรือ	เมืองยโสธร	๒๕๖๑	การผลิตข้าว
๓	นายกำจร โพธิ์ศิริ	๘	ทุ่งแต้	เมืองยโสธร	๒๕๖๑	การผลิตข้าว
๔	นายสวัสดิ์ อาษาสิงห์	๑	ชั้นไคใหญ่	เมืองยโสธร	๒๕๖๑	การผลิตข้าว
๕	นายธีระวุฒิ พิลาวุฒิ	๒	เดิด	เมืองยโสธร	๒๕๖๑	การผลิตข้าว
๖	นายชมพู ทิงาม	๑	สิงห์	เมืองยโสธร	๒๕๖๑	การผลิตข้าว
๗	นายวิสิทธิ์ ปุริสา	๖	หนองคู	เมืองยโสธร	๒๕๖๑	การผลิตข้าว
๘	นางสุนิตย์ แสงกันหา	๑๑	นาสะเม็ย	เมืองยโสธร	๒๕๖๕	การผลิตข้าว

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองยโสธร, พ.ศ. ๒๕๖๘)

ชนิดสินค้า มันสำปะหลัง

๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

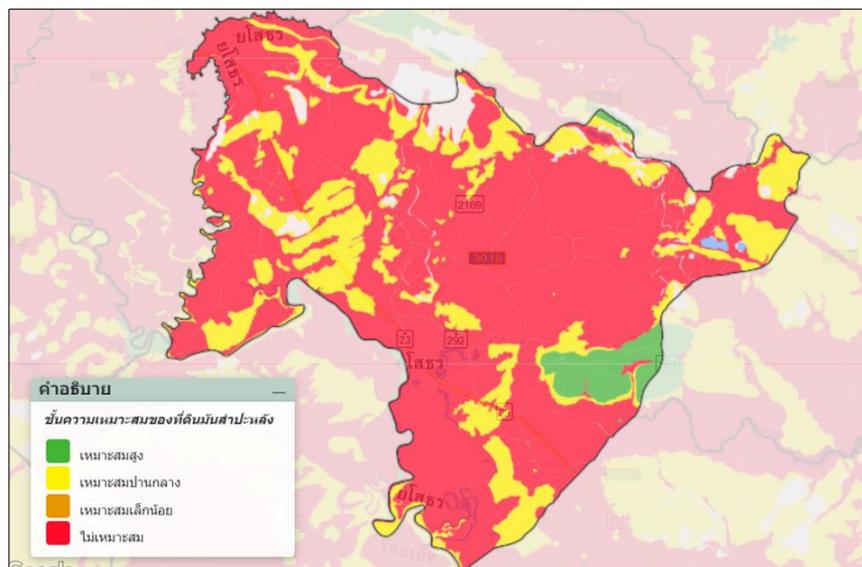
(๑) เขตความเหมาะสม

อำเภอเมืองยโสธร มีพื้นที่ปลูกมันสำปะหลังตามระดับชั้นความเหมาะสม จำนวน ๑๖,๔๐๕.๑๗ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๑๓,๑๙๖.๑๙ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓.๑๗ พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๑๐๘,๘๖๖.๔๓ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๖.๑๕ พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐ และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๒๙๔,๒๘๐.๖๘ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๗๐.๖๘

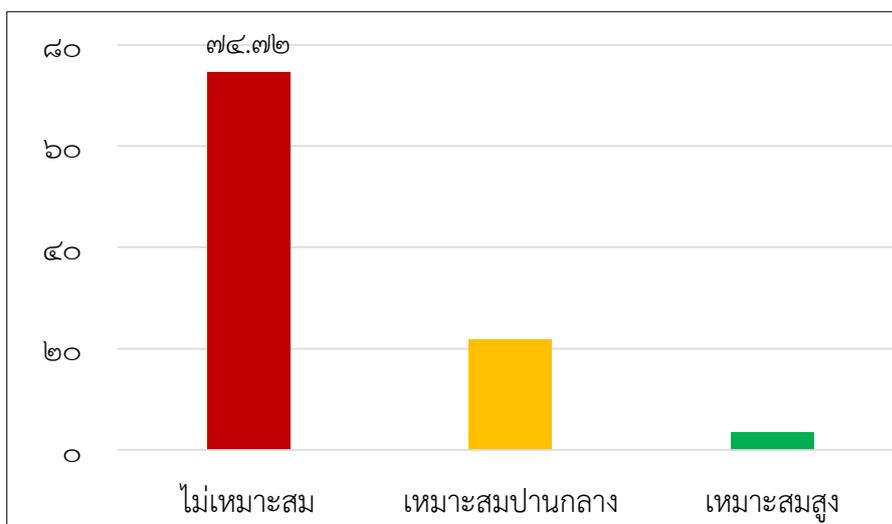
ตารางที่ ๒๗ แสดงเขตความเหมาะสม(พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกมันสำปะหลัง อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร

ตำบล	พื้นที่ระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกมันสำปะหลัง(ไร่)				รวมพื้นที่ทั้งหมด
	เหมาะสมมาก (S๑)	เหมาะสมปานกลาง (S๒)	เหมาะสมน้อย (S๓)	ไม่เหมาะสม (N)	
รวมอำเภอเมืองยโสธร	๑๓,๑๙๖.๑๙	๑๐๘,๘๖๖.๔๓	๐	๒๙๔,๒๘๐.๖๘	๔๑๖,๓๔๓.๓๐
ในเมือง	๐	๐	๐	๖,๕๕๓.๐๔	๖,๕๕๓.๐๔
น้ำคำใหญ่	๐	๒,๖๔๙.๖๕	๐	๑๖,๙๐๗.๒๐	๑๙,๕๕๖.๘๕
ตลาดทอง	๑,๗๐๗.๙๕	๔,๖๑๘.๕๑	๐	๒๐,๙๓๕.๓๐	๒๗,๒๖๑.๗๖
สำราญ	๐	๗,๑๑๓.๒๘	๐	๑๑,๙๖๒.๔๐	๑๙,๐๗๕.๖๘
ค้อเหนือ	๑๒.๑๙	๙,๑๐๖.๗๙	๐	๒๒,๑๔๑.๘๐	๓๑,๒๖๐.๗๘
คูทุ่ง	๐	๙,๔๕๒.๘๔	๐	๑๖,๐๔๖.๒๐	๒๕,๔๙๙.๐๔
เด็ด	๐	๖,๔๑๐.๒๘	๐	๓๑,๐๒๕.๑๐	๓๗,๔๓๕.๓๘
ขี้ไต้ใหญ่	๐	๗,๐๓๒.๙๙	๐	๑๓,๕๒๕.๒๐	๒๐,๕๕๘.๑๙
ทุ่งแต้	๐	๖,๖๖๔.๖๕	๐	๑๕,๙๑๑.๓๐	๒๒,๕๗๕.๙๕
สิงห์	๑,๘๐๘.๔๙	๑,๖๗๙.๑๒	๐	๒๑,๐๓๒.๔๐	๒๔,๕๒๐.๐๑
นาสะไมย์	๖๕๕.๘๓	๕,๐๙๖.๔๗	๐	๒๑,๒๗๐.๖๐	๒๗,๐๒๒.๙๐
เขื่องคำ	๑๔๗.๒๑	๒๗,๕๖๑.๔๐	๐	๒๗,๕๖๑.๔๐	๕๕,๒๗๐.๐๑
หนองหิน		๓,๕๓๖.๗๓	๐	๑๗,๙๐๔.๒๐	๒๑,๔๔๑.๙๓
หนองคู	๘,๘๖๔.๕๒	๑,๔๒๑.๗๓	๐	๔,๖๘๗.๕๔	๑๔,๙๗๓.๗๙
ขุมเงิน		๖,๒๗๙.๘๒	๐	๑๐,๗๙๘.๔๐	๑๗,๐๗๘.๒๒
ทุ่งนางโอก		๖๖๗.๔๘	๐	๑๔,๙๙๔.๕๐	๑๕,๖๖๑.๙๘
หนองเรือ			๐	๑๐,๐๔๔.๕๐	๑๐,๐๔๔.๕๐
หนองเป็ด		๙,๕๘๔.๖๙	๐	๑๐,๙๙๐.๖๐	๒๐,๕๗๕.๒๙

ที่มา:ระบบแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก, พ.ศ. ๒๕๖๖

ภาพที่ ๓๔ แผนที่แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกมันสำปะหลัง อำเภอเมืองยโสธร (ที่มา : ระบบแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก, พ.ศ. ๒๕๖๖)

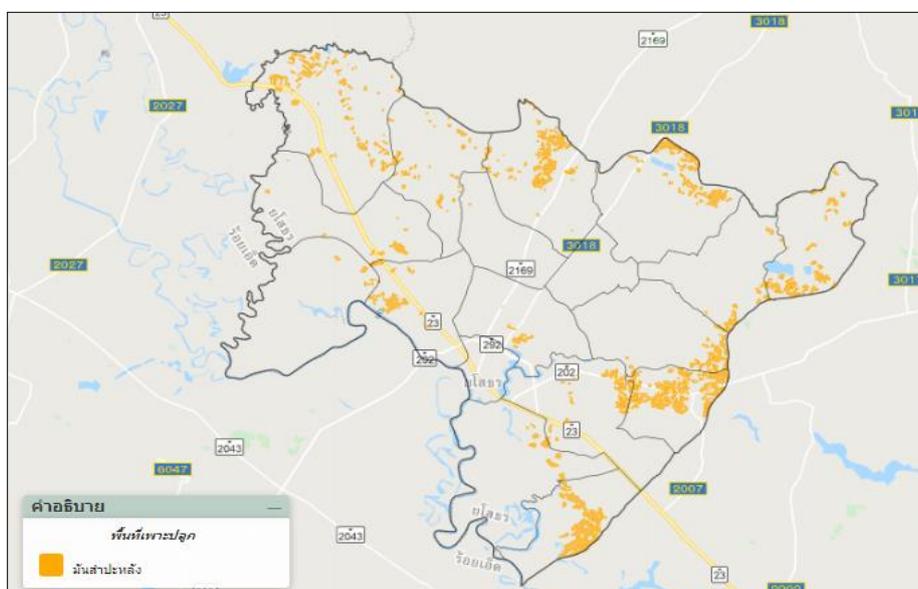
ภาพที่ ๓๕ แสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับปลูกมันสำปะหลัง อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร (ที่มา : ระบบแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก , พ.ศ. ๒๕๖๖)

ตารางที่ ๒๘ แสดงพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร

ที่	ตำบล	พื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง (ไร่)
๑	ในเมือง	๐
๒	น้ำคำใหญ่	๑๙
๓	ตาดทอง	๕๙๕
๔	สำราญ	๒๗๓
๕	ค้อเหนือ	๔๕.๒๕
๖	ดู่ทุ่ง	๓๕
๗	เด็ด	๒๙๐.๗๕

๘	ชั้นใดใหญ่	๗๗.๕
๙	ทุ่งแต่	๓๒๐.๒๕
๑๐	สิงห์	๕๖๐
๑๑	นาสะไมย์	๑๐๕
๑๒	เขื่องคำ	๓๐๓
๑๓	หนองหิน	๘๑๖
๑๔	หนองคู	๒๐๐๐
๑๕	ขุมเงิน	๑,๗๐๖.๐๐
๑๖	ทุ่งนางโอก	๐
๑๗	หนองเรือ	๐
๑๘	หนองเป็ด	๗๒๐
รวม		๗,๘๖๕.๗๕

ที่มา : , ระบบสารสนเทศการผลิตทางด้านการเกษตร,พ.ศ. ๒๕๖๗

ภาพที่ ๓๖ แสดงพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง (พื้นที่ปลูกจริง) อำเภอมืองยโสธร (ที่มา : ระบบแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก, พ.ศ.๒๕๖๖)

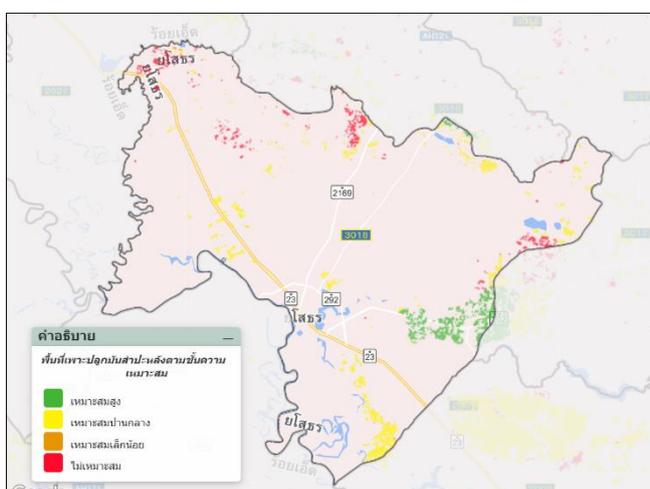
(๓) พื้นที่ปลูกมันสำปะหลังตามระดับชั้นความเหมาะสม

อำเภอมืองยโสธร มีพื้นที่ปลูกมันสำปะหลังตามระดับชั้นความเหมาะสม จำนวน ๑๗,๖๔๔.๗๐ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๔,๗๐๔.๕๙ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๖.๖๖ พื้นที่เหมาะปานกลาง (S๒) จำนวน ๙,๐๕๘.๔๑ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๕๑.๓๔ พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐ และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๓,๘๘๑.๗๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๒

ตารางที่ ๒๙ แสดงพื้นที่ปลูกมันสำปะหลังตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร

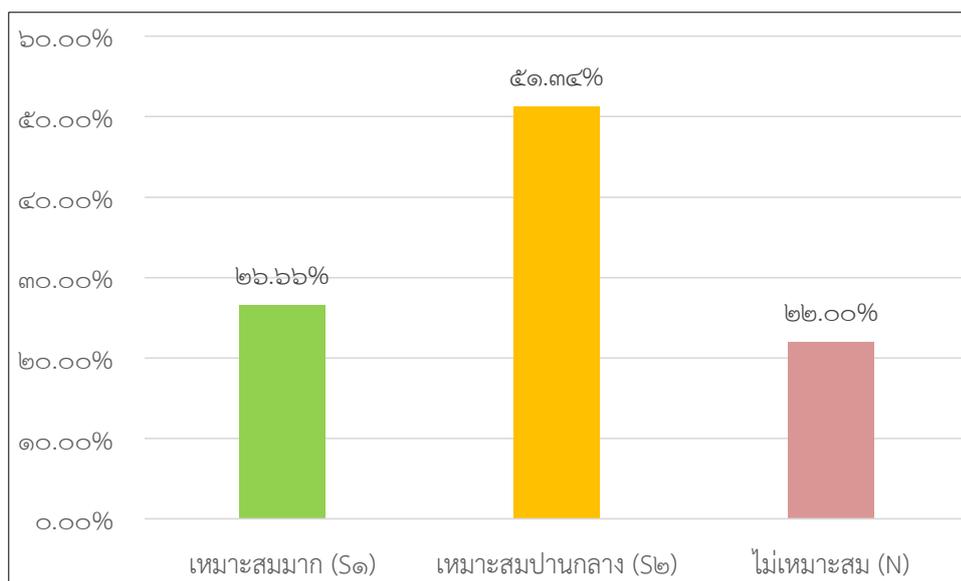
ตำบล	พื้นที่ปลูกตามระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกมันสำปะหลัง (ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S๑)	เหมาะสมปานกลาง (S๒)	เหมาะสมน้อย (S๓)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ ทั้งหมด
รวมอำเภอเมืองยโสธร	๔,๗๐๔.๕๙	๙,๐๕๘.๔๑	๐.๐๐	๓,๘๘๑.๗๐	๑๗,๖๔๔.๗๐
ในเมือง	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐
น้ำคำใหญ่	๐.๐๐	๓๔๒.๘๕	๐.๐๐	๐.๐๐	๓๔๒.๘๕
ตาดทอง	๖๘๘.๖๒	๒๕๕.๙๔	๐.๐๐	๑๓.๐๒	๙๕๗.๕๘
สำราญ	๐.๐๐	๖๔๒.๕๙	๐.๐๐	๘.๓๘	๖๕๐.๙๗
ค้อเหนือ	๐.๐๐	๑๗๘.๖๙	๐.๐๐	๐.๐๐	๑๗๘.๖๙
คูทุ่ง	๐.๐๐	๕๖๖.๘๙	๐.๐๐	๑๗.๐๘	๕๘๓.๙๗
เดิด	๐.๐๐	๓๓๙.๒๘	๐.๐๐	๑,๓๑๘.๔๗	๑,๖๕๗.๗๕
ชั้นไผ่ใหญ่	๐.๐๐	๓๗๓.๙๓	๐.๐๐	๓๘๒.๖๘	๗๕๖.๖๑
ทุ่งแต้	๐.๐๐	๖๖๙.๗๖	๐.๐๐	๑,๑๕๗.๐๒	๑,๘๒๖.๗๘
สิงห์	๗๒๐.๐๓	๑๙๑.๕๓	๐.๐๐	๑๔๖.๗๒	๑,๐๕๘.๒๘
นาสะเมย์	๓๐๕.๐๑	๑,๐๒๖.๐๓	๐.๐๐	๑๒.๑๒	๑,๓๔๓.๑๖
เขื่องคำ	๐.๐๐	๕๕๒.๕๓	๐.๐๐	๔.๔๗	๕๕๗.๐๐
หนองหิน	๐.๐๐	๓๒๒.๕๕	๐.๐๐	๒๐๕.๓๓	๕๒๗.๘๘
หนองคู	๒,๙๙๐.๙๓	๑๖.๗๘	๐.๐๐	๑๙.๖๒	๓,๐๒๗.๓๓
ขุมเงิน	๐.๐๐	๒,๖๑๓.๑๐	๐.๐๐	๒๓.๗๙	๒,๖๓๖.๘๙
ทุ่งนางโอก	๐.๐๐	๖.๕๑	๐.๐๐	๐.๐๐	๖.๕๑
หนองเรือ	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐
หนองเป็ด	๐.๐๐	๙๕๙.๔๕	๐.๐๐	๕๗๓	๑,๕๓๒.๔๕

(ที่มา : ระบบแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก พ.ศ. ๒๕๖๖)

ภาพที่ ๓๗ แสดงพื้นที่ปลูกมันสำปะหลังตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอเมืองยโสธร

(ที่มา : ระบบแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก, พ.ศ. ๒๕๖๖)

ภาพที่ ๓๘ แสดงร้อยละพื้นที่ปลูกมันสำปะหลังตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอเมืองยโสธร (ที่มา : ระบบแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก, พ.ศ. ๒๕๖๖)

๒) ปริมาณการผลิต

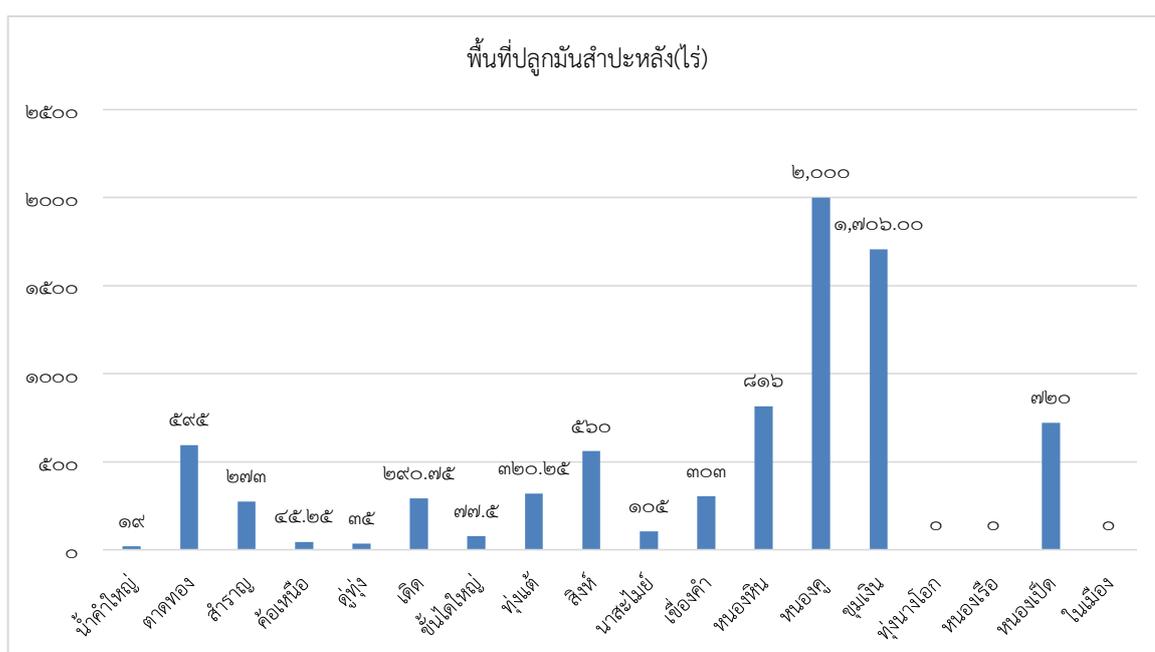
อำเภอเมืองยโสธร มีพื้นที่การปลูกมันสำปะหลัง จำนวน ๖,๐๗๗.๑๑ไร่ ๙๖๐ ครัวเรือน โดยมีพื้นที่ปลูกมากอยู่ที่ตำบลชุมเงิน จำนวน ๑,๘๘๐.๗๕ ไร่ ๒๗๐ ครัวเรือน รองลงมาคือตำบลหนองคู จำนวน ๑,๐๕๘.๕๐ ไร่ ๒๐๘ ครัวเรือน และตำบลทุ่งแต้ จำนวน ๕๙๕.๗๕ไร่ ๙๙ ครัวเรือน ตามลำดับ

ตารางที่ ๓๐ แสดงปริมาณการปลูกมันสำปะหลัง อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร

ตำบล	ครัวเรือน เกษตรกร	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (ตัน)
รวมอำเภอเมืองยโสธร	๙๖๐	๗,๘๖๕.๗๕	๗,๘๖๕.๗๕	๓๐,๓๘๕.๕๕	๕
ในเมือง	๐	๐	๐	๐.๐๐	-
น้ำคำใหญ่	๐	๑๙	๑๙	๙๕	-
ตาดทอง	๘๔	๕๙๕	๕๙๕	๒,๙๗๕	๕
สำราญ	๑๓	๒๗๓	๒๗๓	๑,๓๖๕	๕
ค้อเหนือ	๖	๔๕.๒๕	๔๕.๒๕	๒๒๖.๒๕	๕
คูทุ่ง	๙	๓๕	๓๕	๑๗๕	๕
เด็ด	๓๒	๒๙๐.๗๕	๒๙๐.๗๕	๑,๔๕๓.๗๕	๕
ขันไคใหญ่	๑๕	๗๗.๕	๗๗.๕	๓๘๗.๕	๕
ทุ่งแต้	๙๙	๓๒๐.๒๕	๓๒๐.๒๕	๑,๖๐๑.๒๕	๕
สิงห์	๒๒	๕๖๐	๕๖๐	๒,๘๐๐	๕
นาสะเม็ย	๓๒	๑๐๕	๑๐๕	๕๒๕	๕

เชิงค้ำ	๙๓	๓๐๓	๓๐๓	๑,๕๑๕	๕
หนองหิน	๒๑	๘๑๖	๘๑๖	๔,๐๘๐	๕
หนองคู	๒๐๘	๒๐๐๐	๒๐๐๐	๑๐,๐๐๐	๕
ขุมเงิน	๒๗๐	๑,๗๐๖.๐๐	๑,๗๐๖.๐๐	๘,๕๓๐	๕
ทุ่งนางโกล	๐	๐	๐	๐	-
หนองเรือ	๐	๐	๐	๐	-
หนองเป็ด	๖๙	๗๒๐	๗๒๐	๓,๖๐๐	๕

ที่มา : ระบบแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก, พ.ศ. ๒๕๖๗,สำนักงานเกษตรอำเภอมืองยโสธร

ภาพที่ ๓๙ แผนภูมิแสดงปริมาณการปลูกมันสำปะหลัง อำเภอมืองยโสธร จังหวัดยโสธร

ที่มา : ระบบสารสนเทศการผลิตทางด้านการเกษตร, พ.ศ. ๒๕๖๗

๓) สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต

(๑) การใช้พันธุ์ดี - ปลูกด้วยพันธุ์ที่ต้านทานโรค เช่น ระยอง ๖๐,๙๐,๗๒ เกษตรศาสตร์ ๕๐,ห้วยบง ๖๐,๙๐ และใช้ท่อนพันธุ์มันที่สด อายุ ๑๐ - ๑๒ เดือน ตัดทิ้งไว้ไม่เกินประมาณ ๑๕ วัน โดยตัดให้มีความยาวประมาณ ๒๐ ซม. มีตาไม่น้อยกว่า ๕ ตา เพื่อป้องกันเชื้อราและแมลง ควรจุ่มท่อนพันธุ์ในเชื้อราไตรโคเดอร์มา ผสมในน้ำ ๒๐ ลิตร ประมาณ ๕ นาที ก่อนปลูก

(๒) การเตรียมดิน - หากดินที่ทำการเพาะปลูกมันติดต่อกันหลายปี ควรปรับปรุงดินเพื่อรักษาระดับผลผลิตในระยะยาว ด้วยการใส่ปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมักเปลือกมันชนิดเก่าค้างปี (จากโรงแปงทั่วไป) ที่หาได้ในท้องถิ่น หรือ ปุ๋ยพืชตระกูลถั่วต่างๆ หมุนเวียนบำรุงดิน ในกรณีที่มีพื้นที่ประเภทหญ้าคา จากนั้นไถครั้งแรกโดยไถกลบวัชพืชก่อนปลูกด้วยผาน ๓ (อย่าเผาทำลายวัชพืช) ให้ลึกประมาณ ๒๐-๓๐ ซม. แล้วทิ้งระยะไว้

ประมาณ ๒๐ - ๓๐ วัน เพื่อหมักวัชพืชเป็นปุ๋ยในดินต่อไป ไถพรวนด้วยผาน ๗ อีก ๑ - ๒ ครั้ง ตามความเหมาะสม และรีบปลูกโดยเร็ว ในขณะที่ดินยังมีความชื้นอยู่

(๓) การปลูก - ปลูกเป็นแถวแนวตรง เพื่อสะดวกในการบำรุงรักษาและกำจัดวัชพืช โดยใช้ระยะระหว่างแถว ๑.๒๐ ม. ระยะระหว่างต้น ๘๐ ซม. และปักท่อนพันธุ์ให้ตั้งตรงลึกในดินประมาณ ๑๐ ซม.

(๔) ระบบการให้น้ำ - ไม่มีระบบน้ำ หรือบางพื้นที่ใช้ระบบน้ำหยด

(๕) การดูแลรักษา - การกำจัดวัชพืชจะ กำจัดวัชพืช ครั้งที่ ๑ ประมาณ ๓๐ - ๔๕ วัน หลังการ

ปลูก โดยใช้รถไถเล็กเดินตาม หรือ จานพรวนกำจัดวัชพืช ติดท้ายรถแทรกเตอร์ การฉีดยาคุมเมล็ดวัชพืช สำหรับการปลูกในฤดูฝนสภาพดินชื้น ควรฉีดยาคุมวัชพืช หลังจากการปลูกทันที ไม่ควรเกิน ๓ วัน หรือก่อนต้นมันงอก หากฉีดหลังต้นมันงอกอาจทำให้ต้นมันเสียหายได้

(๖) การใส่ปุ๋ย - ใส่พร้อมกับการกำจัดวัชพืชครั้งที่ ๑ ประมาณ ๓๐ - ๔๕ วัน หลังการปลูก โดยใช้รถไถเล็กเดินตาม หรือ จานพรวนกำจัดวัชพืช ติดท้ายรถแทรกเตอร์ พร้อมทั้งใส่ปุ๋ย ๑๕-๑๕-๑๕ อัตรา ๒๕-๕๐ กก./ไร่ ห่างจากต้นมัน ๑ คืบ (๒๐ ซม.)

(๗) การเก็บเกี่ยว - ทำการเก็บเกี่ยวมันสำปะหลังในช่วงอายุที่เหมาะสม คือ ประมาณ ๑๐-๑๒ เดือน พร้อมทั้ง วางแผนการเตรียมท่อนพันธุ์มันสำปะหลัง เพื่อการปลูกในคราวต่อไป ส่วนของต้นมันสำปะหลังที่ไม่ใช่ เช่น ใบ กิ่ง ก้าน หรือ ลำต้น ควรสับทิ้งไว้ในแปลง เพื่อให้เป็นปุ๋ยพืชสดในดินต่อไป

(๘) การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว - หลังเก็บเกี่ยวเสร็จ กิ่งก้าน ใบ หรือลำต้นมันสำปะหลังที่ไม่ใช่ประโยชน์ ควรสับทิ้งไว้ในแปลงเพื่อเป็นปุ๋ยพืชสดบำรุงในดินต่อไป

(๙) การป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรู - หมั่นตรวจแปลงเพาะปลูก ทุก ๕ - ๗ วัน หากพบการระบาดของโรคหรือแมลง จะต้องเพิ่มระยะการตรวจสอบแปลงเพาะปลูกให้ถี่ขึ้นทุก ๓ วัน เกษตรกรควรดูแลป้องกันกำจัดวัชพืชอย่างเหมาะสม หลังปักท่อนพันธุ์ควรฉีดยาคุมฆ่าหญ้า วิธีนี้สามารถคุมวัชพืชได้นาน ๑ เดือน แปลงปลูกมันสำปะหลังอายุ ๒ - ๕ เดือน นิยมใช้แรงคนทำร่นโดยไถระหว่างแถวด้วยรถไถเดินตาม หรือทำการถากหญ้า หรือฉีดยาฆ่าหญ้า ทำซ้ำ ๒ - ๓ ครั้ง จนกระทั่งต้นมันสำปะหลังอายุ ๕ เดือน เจริญเติบโต สร้างพุ่มใบคลุมพื้นที่ระหว่างร่องเพาะปลูกทั้งหมด ซึ่งจะทำให้วัชพืชไม่ขึ้นมารบกวน เมื่อไม่มีวัชพืชก็จะมีโรคหรือแมลงตามมา แต่หากพบ โรคหรือแมลงควรรีบป้องกันกำจัด เพื่อไม่ให้มันสำปะหลังเกิดความเสียหายมากขึ้น

๔) ปฏิทินการเพาะปลูก

เกษตรกรในอำเภอเมืองยโสธร มีการปลูกมันสำปะหลัง ฤดูการปลูกเริ่มตั้งแต่เดือนตุลาคม ถึงเดือนพฤศจิกายน ปลูกสูงสุดในเดือนพฤศจิกายน การเก็บเกี่ยวระหว่างกันยายนถึงเดือนตุลาคม เก็บเกี่ยวสูงสุดในเดือนตุลาคม และฤดูการปลูกเริ่มตั้งแต่เดือนมีนาคม ถึงเดือนเมษายน ปลูกสูงสุดในเดือนมีนาคม การเก็บเกี่ยวระหว่างมกราคมถึงเดือนกุมภาพันธ์ เก็บเกี่ยวสูงสุดในเดือนมกราคม โดยมีปฏิทินการเพาะปลูกมันสำปะหลัง ในอำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร ดังนี้

ชื่อสินค้า	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
มันสำปะหลัง	← ▽ →		← △ →						← ▽ →	← △ →		

สัญลักษณ์ ↔ ช่วงฤดูปลูก △ ปลูกสูงสุด
 ← ▽ → ช่วงฤดูเก็บเกี่ยว ▽ เก็บเกี่ยวสูงสุด

ภาพที่ ๔๐ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกมันสำปะหลัง ในอำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร
 (ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองยโสธร, พ.ศ. ๒๕๖๗)

๕) ต้นทุนการผลิต

อำเภอเมืองยโสธร มีต้นทุนการผลิตมันสำปะหลัง เป็นเงิน ๔,๕๐๐ บาท/ไร่

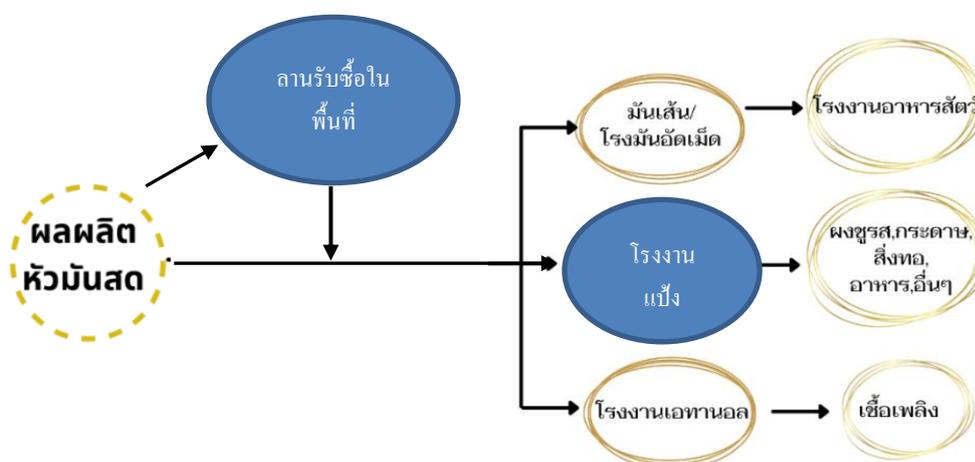
ตารางที่ ๓๑ แสดงต้นทุนการผลิตมันสำปะหลังต่อไร่ ปี ๒๕๖๗ อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร

รายการ	บาท
ค่าเตรียมดิน	๗๐๐
ค่าฮอร์โมนบำรุงต้นพันธุ์	๕๐๐
ค่าปุ๋ยบำรุงต้นมันสำปะหลัง	๑,๐๐๐
ค่าจ้างแรงงานปลูก	๓๐๐
ค่าพันธุ์	๑๐๐๐
ค่าสารเคมีกำจัดแมลง/วัชพืช	๖๕๐
ค่าจ้างแรงงานเก็บผลผลิต	๓๕๐
รวม	๔,๕๐๐

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองยโสธร, พ.ศ. ๒๕๖๗)

๖) สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด

(๑) วิธีการตลาดมันสำปะหลัง อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร

ภาพที่ ๔๑ แสดงวิธีการตลาดมันสำปะหลัง ของอำเภอเมืองยโสธร
 (ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองยโสธร, พ.ศ. ๒๕๖๘)

(๒) แหล่งรับซื้อผลผลิต/ โรงงานแปรรูป
อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร มีจุดรับซื้อมันสำปะหลัง จำนวน ๑๓ แห่ง

ตารางที่ ๓๒ แสดงแหล่งรับซื้อมันสำปะหลังอำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร

ที่	ชื่อ - สกุล	ที่อยู่				ชื่อร้าน/สหกรณ์/บริษัท	เบอร์โทรศัพท์
		เลขที่	หมู่ที่	ตำบล	อำเภอ		
๑	นายสุระพล บุญทศ		๒	หนองเป็ด	เมืองยโสธร	ลานสุระพลพืชผล	๐๘๔ ๔๑๐ ๕๑๐๙
๒	นางพัทธนัน จรทะนา	๔๕	๔	หนองเป็ด	เมืองยโสธร	ลานรุ่งฟ้าการเกษตร	๐๘๙ ๒๒๘ ๑๖๙๗
๓	นายบำรุง สังสะนา	๑๔๙	๕	เชิงค้ำ	เมืองยโสธร	สหกรณ์ยโสธร	๐๙๙ ๓๕๐ ๐๙๓๖
๔	นายคลชัย ธนาคุณ	๓๗	๒	ทุ่งแต้	เมืองยโสธร	เท็ลลานมัน	๐๘๗ ๙๕๗ ๙๔๒๔
๕	นายประดิษฐ์ บุญทวี	๒๐๐	๗	ทุ่งแต้	เมืองยโสธร	บุญทวีพืชผล	๐๙๐ ๑๙๑ ๙๔๔๑
๖	นายสุรพล บุญทศ	๙๕	๗	ทุ่งแต้	เมืองยโสธร	สุรพลพืชผล	๐๘๖ ๔๗๘ ๔๐๒๒
๗	นายสุรพล บุญทศ	๒๒๑	๗	หนองคู	เมืองยโสธร	สุรพลพืชผล	๐๘๔ ๔๑๐ ๕๑๐๙
๘	นายชาวุธวิทย์ แก่นท้าว	๗๖	๑๓	ตาดทอง	เมืองยโสธร	รุ่งเจริญพืชผล	๐๘๗ ๖๙๙ ๘๑๑๓
๙	นางกมลลักษณ์ สาระคำ	๕๙	๕	ตาดทอง	เมืองยโสธร	กมลลักษณ์พืชผล	๐๘๗ ๙๖๖ ๗๘๐๑
๑๐	นางนนท์ สุขแสง	๖๑	๒	ขุมเงิน	เมืองยโสธร	สุขแสงการค้า	๐๘๗ ๔๔๙ ๖๔๓๘
๑๑	นายเสถียร โคตรอาสา	๑๒๗	๒	ขุมเงิน	เมืองยโสธร	ส.วัฒนทรัพย์	๐๘๑ ๐๖๘ ๗๙๙๒
๑๒	นายไพฑูรย์ สลับศรี		๙	หนองหิน	เมืองยโสธร	ชัยประเสริฐ	๐๘๑ ๙๕๕ ๖๙๓๕
๑๓	นายสันติ ก้อนมณี	๑๔๕	๗	นาสะเมย์	เมืองยโสธร	ลานส.เจริญพืชผลพาณิชย์กิจ	๐๘๗ ๒๕๕ ๘๗๘๓

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองยโสธร, พ.ศ. ๒๕๖๗)

๗) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่

อำเภอเมืองยโสธร มีเกษตรกรที่เป็นต้นแบบในพื้นที่ โดยมีเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer ต้นแบบ ด้านการผลิตมันสำปะหลัง จำนวน ๓ ราย

ตารางที่ ๓๓ แสดง Smart Farmer ต้นแบบ/ Smart Farmer อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร

ที่	ชื่อ - สกุล	หมู่	ตำบล	อำเภอ	ปีที่	สาขา
๑	นายประยูร เนตรหาญ	๘	ทุ่งแต้	เมือง	๒๕๖	การผลิตมัน
๒	นายประเทือง จันทร์	๘	ทุ่งแต้	เมือง	๒๕๖	การผลิตมัน
๓	นายคำพันธ์ กระจกศรี	๙	หนองหิน	เมือง	๒๕๖	การผลิตมัน

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองยโสธร, พ.ศ. ๒๕๖๘)

ชนิดสินค้า ยางพารา

๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

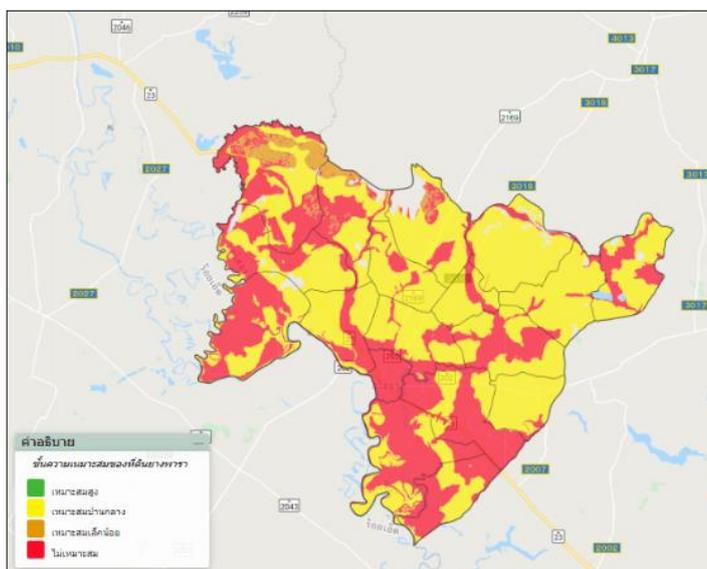
(๑) เขตความเหมาะสม

อำเภอเมืองยโสธร มีพื้นที่ ที่เหมาะสมสำหรับปลูกยางพารา จำนวน ๓๙๖,๖๑๓.๙๐ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๒๗,๙๓๗.๔๒ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๗.๑๗ พื้นที่เหมาะปานกลาง (S๒) จำนวน ๑๙๓,๔๒๒.๓๙ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๔๙.๖๕ พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐ และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๑๖๘,๒๕๓.๑๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๔๓.๑๘

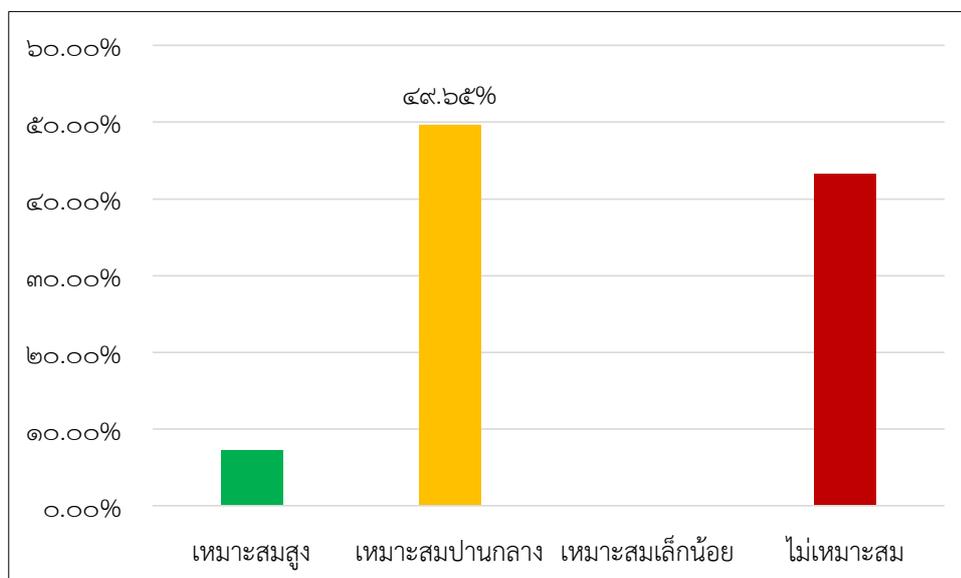
ตารางที่ ๓๔ แสดงเขตความเหมาะสม(พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกยางพารา อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร

ตำบล	พื้นที่ปลูกตามระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกยางพารา (ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S๑)	เหมาะสมปานกลาง (S๒)	เหมาะสมน้อย (S๓)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
รวมอำเภอเมืองยโสธร	๒๗,๙๓๗.๔๒	๑๙๓,๔๒๒.๓๙	๐.๐๐	๑๖๘,๒๕๓.๑๐	๓๘๙,๕๙๓.๒๐
ในเมือง	๒.๗	๐.๐๐	๐.๐๐	๖,๕๓๙.๙๘	๖,๕๔๒.๖๘
น้ำคำใหญ่	๐.๐๐	๑๓,๔๒๓.๐๐	๐.๐๐	๖,๑๕๕.๐๗	๑๙,๕๗๘.๐๗
ตาดทอง	๑,๗๐๗.๙๕	๕,๙๔๕.๘๘	๐.๐๐	๑๙,๖๐๗.๙๐	๒๗,๒๖๑.๗๓
สำราญ	๗๘๙.๔๖	๑๒,๑๐๙.๙๐	๐.๐๐	๖,๑๗๖.๓๘	๑๙,๐๗๕.๗๔
ค้อเหนือ	๓,๗๒๐.๓๗	๘,๔๑๐.๗๒	๐.๐๐	๑๘,๙๕๘.๕๐	๓๑,๐๘๙.๕๙
คูทุ่ง	๑,๐๑๕.๑๕	๑๓,๐๙๙.๙๐	๐.๐๐	๑๑,๓๗๓.๙๐	๒๕,๔๘๘.๙๕
เดิด	๐.๐๐	๒๕,๓๙๘.๖๐	๐.๐๐	๒๕,๓๙๘.๖๐	๕๐,๗๙๗.๒๐
ขันไดใหญ่	๐.๐๐	๑๐,๔๗๑.๔๐	๐.๐๐	๑๐,๐๘๖.๗๐	๒๐,๕๕๘.๑๐
ทุ่งแต้	๐.๐๐	๑๗,๓๗๙.๒๐	๐.๐๐	๕,๑๙๖.๗๗	๒๒,๕๗๕.๙๗
สิงห์	๑,๘๐๘.๕๐	๑๒,๓๓๒.๗๐	๐.๐๐	๑๐,๓๗๘.๘๐	๒๔,๕๑๐.๐๐
นาสะไมย์	๖๕๕.๘๔	๒๔,๑๔๖.๘๐	๐.๐๐	๒,๒๑๐.๙๕	๒๗,๐๑๓.๕๙
เขื่องคำ	๘,๙๐๒.๒๔	๓,๐๐๕.๗๗	๐.๐๐	๒๐,๘๘๙.๖๐	๓๒,๗๙๗.๖๑
หนองหิน	๐.๐๐	๒,๒๔๗.๓๑	๐.๐๐	๑,๗๑๒.๘๑	๓,๙๖๐.๑๒
หนองคู	๘,๘๖๔.๕๑	๕,๑๘๘.๙๐	๐.๐๐	๙๒๐.๓๙	๑๔,๙๗๓.๘๐
ขุมเงิน	๔๗๐.๗	๕,๙๓๐.๔๑	๐.๐๐	๑๐,๖๗๗.๒๐	๑๗,๐๗๘.๓๑
ทุ่งนางโอก	๐.๐๐	๑๓,๑๓๘.๕๐	๐.๐๐	๒,๕๒๓.๔๘	๑๕,๖๖๑.๙๘
หนองเรือ	๐.๐๐	๗,๗๙๗.๒๐	๐.๐๐	๒,๒๔๗.๓๑	๑๐,๐๔๔.๕๑
หนองเป็ด	๐.๐๐	๑๓,๓๙๖.๒๐	๐.๐๐	๗,๑๗๙.๐๕	๒๐,๕๗๕.๒๕

ที่มา : ระบบแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก, พ.ศ. ๒๕๖๖

ภาพที่ ๔๒ แสดงพื้นที่ปลูกมันสำปะหลังตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอเมืองยโสธร (ที่มา : ระบบแผนที่เกษตรกรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก, พ.ศ. ๒๕๖๖)

ภาพที่ ๔๓ แสดงร้อยละพื้นที่ปลูกยางพาราตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอเมืองยโสธร (ที่มา : ระบบแผนที่เกษตรกรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก, พ.ศ. ๒๕๖๖)

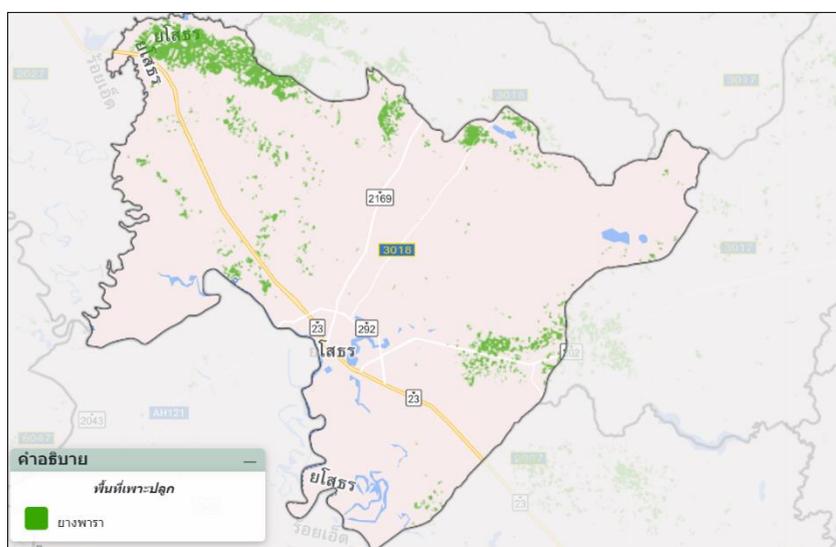
(๒) พื้นที่ปลูกยางพารา

อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร มีพื้นที่ปลูกยางพารา จำนวน ๑๔,๒๐๐.๐๙ ไร่ โดยมีพื้นที่ปลูกมากที่สุดคือ ตำบลชั้นไผ่ใหญ่ จำนวน ๔,๔๖๐ ไร่ รองลงมา คือตำบลเด็ด จำนวน ๔,๓๒๗.๐๗ ไร่ และตำบลทุ่งแต้ จำนวน ๑,๕๔๖.๒๕ ไร่ ตามลำดับ

ตารางที่ ๓๕ แสดงพื้นที่ปลูกยางพารา อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร

ที่	ตำบล	พื้นที่ปลูกยางพารา (ไร่)
๑	น้ำคำใหญ่	๗.๐๖
๒	ตาดทอง	๓๗๙.๓๙
๓	สำราญ	๑๑๙๕.๕๒
๔	ค้อเหนือ	๒๔๕.๗๙
๕	คูทุ่ง	๘๔๙.๗๖
๖	เด็ด	๘๐๑๓.๐๘
๗	ชั้นไผ่ใหญ่	๔๗๖๓.๐๒
๘	ทุ่งแต้	๑๘๗๕.๘๑
๙	สิงห์	๑๖๓๔.๐๓
๑๐	นาสะไมย์	๑๘๒๐.๐๐
๑๑	เขื่องคำ	๓๓.๒๘
๑๒	หนองหิน	๘๐.๐๔
๑๓	หนองคู	๑๒๗๒.๓๖
๑๔	ชุมเงิน	๓๖๓.๖๑
๑๕	ทุ่งนางโอก	๔๕.๙๕
๑๖	หนองเรือ	๒๐.๙๐
๑๗	หนองเป็ด	๒๑๘.๗๘
๑๘	ในเมือง	๒
รวม		๒๒,๘๒๐.๓๘

ที่มา : การยางแห่งประเทศไทยจังหวัดยโสธร, พ.ศ. ๒๕๖๗

ภาพที่ ๔๔ แสดงพื้นที่ยางพารา (พื้นที่ปลูกจริง) อำเภอเมืองยโสธร
(ที่มา : ระบบแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก, พ.ศ. ๒๕๖๖)

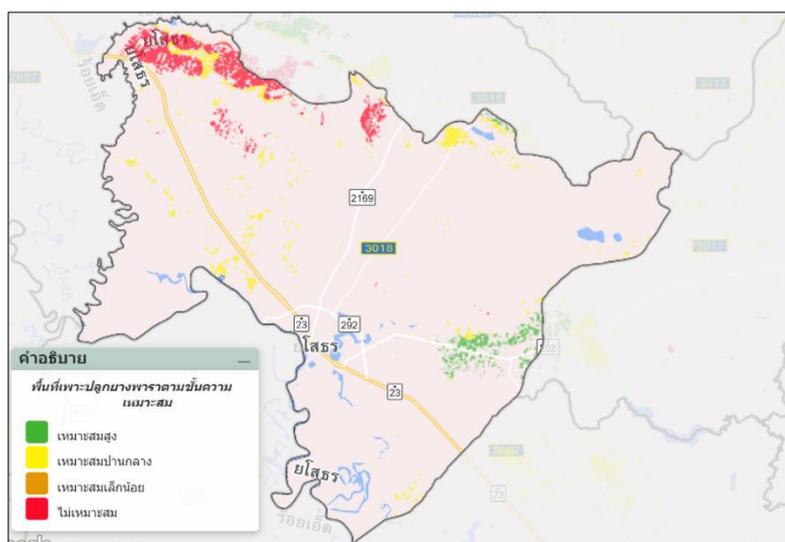
(๓) พื้นที่ปลูกยางพาราตามระดับชั้นความเหมาะสม

อำเภอเมืองยโสธร มีพื้นที่ปลูกยางพาราตามระดับชั้นความเหมาะสม จำนวน ๒๒,๗๙๖.๘๒ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐ พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๑๒,๑๑๘.๗๔ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๕๓.๑๖ พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ๑๐,๖๗๘.๐๘ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๔๖.๘๔ และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐

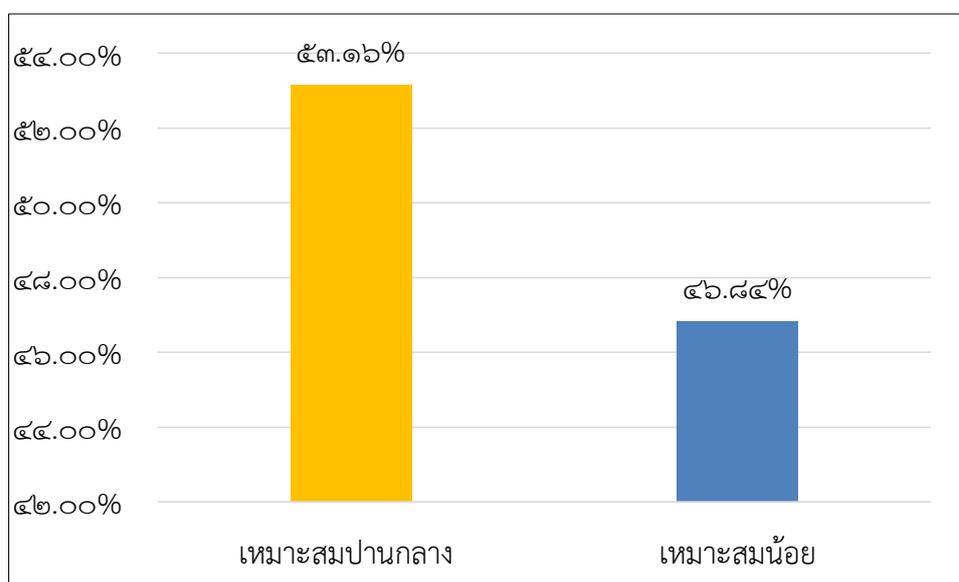
ตารางที่ ๓๖ แสดงพื้นที่ปลูกยางพาราตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร

ตำบล	พื้นที่ปลูกตามระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกยางพารา (ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S๑)	เหมาะสมปานกลาง (S๒)	เหมาะสมน้อย (S๓)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
รวมอำเภอเมืองยโสธร	๐.๐๐	๑๒,๑๑๘.๗๔	๑๐,๖๗๘.๐๘	๐.๐๐	๐.๐๐
ในเมือง	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐
น้ำคำใหญ่	๐.๐๐	๓๗.๒๗	๑๓.๕๓	๐.๐๐	๕๐.๘๐
ตาดทอง	๐.๐๐	๒๑๐.๓๘	๐.๐๐	๐.๐๐	๒๑๐.๓๘
สำราญ	๐.๐๐	๑,๓๑๕.๑๓	๐.๐๐	๐.๐๐	๑,๓๑๕.๑๓
ค้อเหนือ	๐.๐๐	๒๐๑.๗๖	๐.๐๐	๐.๐๐	๒๐๑.๗๖
คูทุ่ง	๐.๐๐	๖๘๘.๘๙	๑๖.๑๒	๐.๐๐	๗๐๕.๐๑
เด็ด	๐.๐๐	๒,๕๐๓.๑๐	๗,๓๐๗.๒๖	๐.๐๐	๙,๘๑๐.๓๖
ขันไผ่ใหญ่	๐.๐๐	๙๔๕.๖๔	๒,๒๖๕.๘๕	๐.๐๐	๓,๒๑๑.๔๙
ทุ่งแต้	๐.๐๐	๓๖๕.๑๙	๑,๐๕๑.๑๒	๐.๐๐	๑,๔๑๖.๓๑
สิงห์	๐.๐๐	๘๙๓.๕๒	๑๕.๑๖	๐.๐๐	๙๐๘.๖๘
นาสะเมย์	๐.๐๐	๑,๗๔๕.๐๖	๐.๐๐	๐.๐๐	๑,๗๔๕.๐๖
เขื่องคำ	๐.๐๐	๘.๕๙	๐.๐๐	๐.๐๐	๘.๕๙
หนองหิน	๐.๐๐	๓๙.๗๑	๐.๐๐	๐.๐๐	๓๙.๗๑
หนองคู	๐.๐๐	๒,๔๕๑.๖๘	๐.๐๐	๐.๐๐	๒,๔๕๑.๖๘
ชุมเงิน	๐.๐๐	๓๑๕.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๓๑๕.๐๐
ทุ่งนางโอก	๐.๐๐	๘๔.๑๑	๐.๐๐	๐.๐๐	๘๔.๑๑
หนองเรือ	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐
หนองเป็ด	๐.๐๐	๓๑๓.๗๑	๙.๐๔	๐.๐๐	๓๒๒.๗๕

(ที่มา : ระบบแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก, พ.ศ. ๒๕๖๖)

ภาพที่ ๔๕ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกยางพาราตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร
(ที่มา : ระบบแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก, พ.ศ. ๒๕๖๖)

ภาพที่ ๔๖ แสดงร้อยละพื้นที่ปลูกยางพาราตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร
(ที่มา : ระบบแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก ๒๕๖๖)

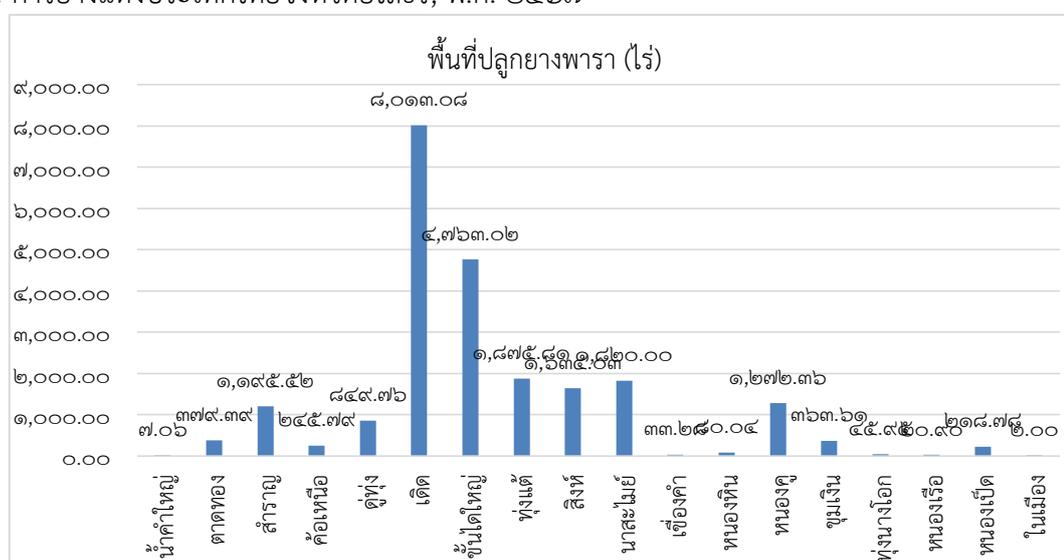
๒) ปริมาณการผลิต

อำเภอเมืองยโสธรมีพื้นที่การปลูกยางพารา จำนวน ๑๔,๑๙๐.๐๐ ไร่ ๑,๕๓๕ ครัวเรือน โดยมีพื้นที่ปลูกมากต่ำบชั้นใดใหญ่ จำนวน ๔,๔๖๐ ไร่ จำนวน ๔๖๔ ครัวเรือน รองลงมาคือต่ำบเล็ด จำนวน ๔,๓๒๗ ไร่ ๓๗๒ ครัวเรือน และต่ำบทุ่งแต่ จำนวน ๑,๕๔๖.๒๕ ไร่ ๒๐๕ ครัวเรือน ตามลำดับ

ตารางที่ ๓๗ แสดงปริมาณการปลูกยางพารา อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร

ตำบล	ครัวเรือน เกษตรกร	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (ตัน)
รวมอำเภอเมืองยโสธร	๒,๖๔๘	๒๒,๘๒๐.๓๘	๒๑,๔๕๐.๒๕	๔๗๑๙.๐๖	๐.๒๒
ในเมือง	๒	๒	๐.๔๔	๐.๔๔	๐.๒๒
น้ำคำใหญ่	๗	๗.๐๖	๓๘	๑.๕๕	๐.๒๒
ตาดทอง	๕๘	๓๗๙.๓๙	๓๗๕	๘๒.๓๘	๐.๒๒
สำราญ	๑๕๘	๑๑๙๕.๕๒	๑๕๖	๒๖๐.๕๖	๐.๒๒
ค้อเหนือ	๔๑	๒๔๕.๗๙	๒๑๒	๔๖.๖๗	๐.๒๒
คูทุ่ง	๑๑๒	๘๔๙.๗๖	๑๑๐	๑๘๒.๖๒	๐.๒๒
เดิด	๗๖๘	๘๐๑๓.๐๘	๗,๓๗๖	๑,๖๒๒.๖๐	๐.๒๒
ชั้นใต้ใหญ่	๕๔๗	๔๗๖๓.๐๒	๔,๕๗๙	๑,๐๐๗.๔๔	๐.๒๒
ทุ่งแต่	๒๕๙	๑๘๗๕.๘๑	๑,๕๙๔	๓๕๐.๗๐	๐.๒๒
สิงห์	๑๘๔	๑๖๓๔.๐๓	๑,๕๓๖	๓๓๘.๖๔	๐.๒๒
นาสะเม็ย	๒๕๒	๑๘๒๐	๑,๗๖๒	๓๘๗.๕๗	๐.๒๒
เขื่องคำ	๕	๓๓.๒๘	๓๓	๗.๓๒	๐.๒๒
หนองหิน	๑๑	๘๐.๐๔	๖๖	๑๔.๔๓	๐.๒๒
หนองคู	๑๖๗	๑๒๗๒.๓๖	๑,๒๔๖	๒๗๔.๑๘	๐.๒๒
ขุมเงิน	๔๐	๓๖๓.๖๑	๓๖๒	๗๙.๕๕	๐.๒๒
ทุ่งนางโอก	๖	๔๕.๙๕	๔๖	๑๐.๑๑	๐.๒๒
หนองเรือ	๔	๒๐.๙	๒๑	๔.๖๐	๐.๒๒
หนองเป็ด	๒๗	๒๑๘.๗๘	๒๐๓	๔๗.๖๙	๐.๒๒

ที่มา : การยางแห่งประเทศไทยจังหวัดยโสธร, พ.ศ. ๒๕๖๗

ภาพที่ ๔๗ แสดงปริมาณการปลูกยางพารา อำเภอเมืองยโสธร

(ที่มา : การยางแห่งประเทศไทยจังหวัดยโสธร, พ.ศ. ๒๕๖๗)

๓) สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต

(๑) การใช้พันธุ์ดี - พันธุ์ RRIM ๖๐๐, BPM ๒๔, RRIC ๑๐๑, Haiken ๒, RRIT

๒๕๑, ๒๒๖

(๒) การเตรียมดิน - การเตรียมพื้นที่สำหรับการปลูก จะต้องทำการไถพลิกดินจำนวน ๒ ครั้ง และเก็บเศษไม้และวัชพืชออกจากพื้นที่ให้หมด จากนั้นจึงทำการไถพรวนซ้ำอีกครั้งเพื่อให้ดินร่วนซุย และปักไม้ตามระยะปลูกตามที่กำหนดไว้

(๓) การปลูก - โดยวิธีการปลูกด้วยต้นตอตา โดยชุดหลุมที่จะทำการปลูก มีขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ เซนติเมตร และตากหลุมไว้ ๑๐ ถึง ๑๕ วัน เพื่อให้เกิดการย่อยดินทุกชั้นและผสมปุ๋ยหินฟอสเฟตอัตรา ๑๗๐ กรัมต่อหลุมใส่ลงไปหลุมที่เตรียมไว้ ใช้เหล็กหรือไม้ปลายแหลมแทงลงไปหลุม ขนาดเกือบเท่าความยาวของรากแก้ว นำต้นตอตาลงไปปลูกโดยให้แผ่นตาอยู่ในแนวเหนือหรือใต้ จากนั้นอัดดินให้แน่นเท่าที่จะทำได้ แล้วทำการกลบดินให้อยู่ในแนวระดับที่ดินอยู่บริเวณส่วนรอยต่อของรากกับลำต้น และหลังทำการปลูกเสร็จควรพูนดินบริเวณโคนต้นให้สูงขึ้นเล็กน้อย เพื่อป้องกันน้ำขัง คลุมโคนต้นด้วยเศษฟางข้าวหรือวัสดุอื่นๆ เท่าที่จะหาได้ ในกรณีที่ฝนไม่ตกติดต่อกันหลายวันหลังจากปลูกไปแล้วควรใช้น้ำรดต้นไม้ด้วย ด้วยอัตราประมาณ ๕ ลิตรต่อต้น หรือตามความเหมาะสม

(๔) ระบบการให้น้ำ -

(๕) การดูแลรักษา - กำจัดวัชพืชก่อนใส่ปุ๋ยทุกครั้ง ขณะที่ยางมีอายุ ๑ ถึง ๓ ปี สามารถปลูกพืชแซมยางได้

(๖) การใส่ปุ๋ย - การใส่ปุ๋ย ควรกำหนดสูตรปุ๋ยคือ ปุ๋ยสูตร ๑ = ๑๘-๑๐-๑๖ ปุ๋ยสูตร ๒ = ๑๘-๔-๕ ปุ๋ยสูตร ๓ = ๑๖-๘-๑๔ และปุ๋ยสูตร ๔ = ๔-๔-๙

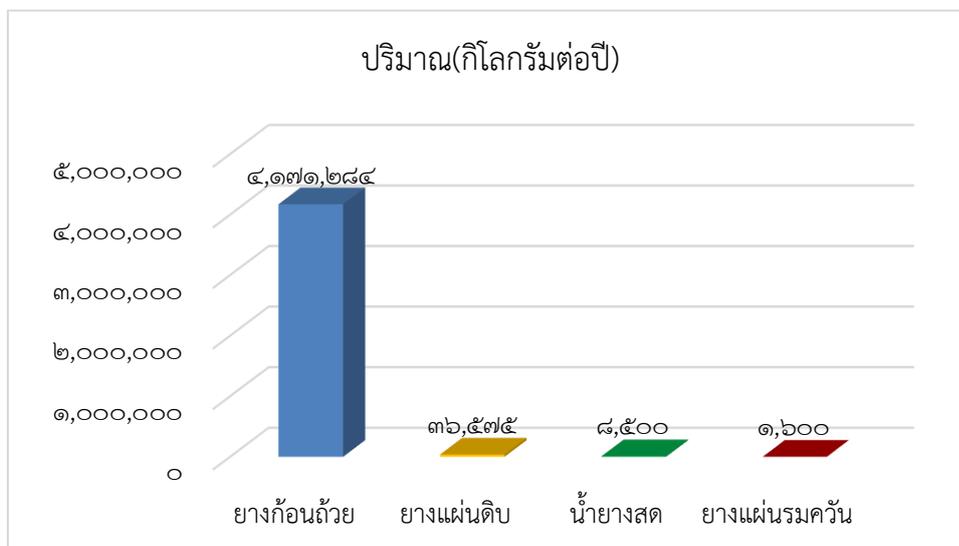
(๗) การเก็บเกี่ยว - เริ่มเปิดกรีดเมื่อต้นยางมีขนาดเส้นรอบต้นไม่ต่ำกว่า ๕๐ เซนติเมตร (วัดตรงบริเวณที่สูงจากพื้นดิน ๑.๕๐ เมตร) และมีจำนวนต้นยางที่ได้ ขนาดเปิดกรีดนั้นไม่ต่ำกว่าครึ่งหนึ่งของจำนวนต้นยางที่จะเปิดกรีดทั้งหมด ปกติจะเริ่มกรีดได้ในปีที่ ๗ หยุดกรีดยางขณะยางผลัดใบ โดยหยุดเมื่อใบยางร่วงแล้วครึ่งหนึ่งของใบยางทั้งหมดในต้นหรือเมื่อน้ำยางลดลงครึ่งหนึ่งของที่เคยได้รับตามปกติ และหยุดกรีดเมื่อฝนตกหรือต้นยางเปียก

(๘) การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว - ยางก้อนถ้วยสดที่เก็บใหม่ๆ จะมีมูก้าเซรัมไหลออกจากก้อนยาง ควรเก็บยางก้อน แล้วใส่ในภาชนะที่สะอาดเช่นถัง เ쟁 หรือตะกร้าพลาสติก เป็นต้น เพื่อให้มูก้าเซรัมไหล ออกจากก้อนยางได้สะดวก แต่หากจะจำหน่ายเป็นยางก้อนหามาแนะนำใหวางบนแคร่เพื่อให้ยางก้อนแห้งเร็วขึ้นหรืออาจวางบนลานซีเมนต์ที่สะอาด หรืออาจใช้ผ้าพลาสติกปู บริเวณพื้นเพื่อป้องกันดิน ทรา ยหรือสิ่งปนเปื้อนใด ๆ ที่อาจติดไปบนก้อนยางได้แล้วผึ่งไว้อย่างน้อย ๒ คืน หากผึ่งนานกว่านั้นควรคลุมด้วยผ้าพลาสติกปิดบนกองยางเพื่อป้องกันแดด ไม่ควรให้กองยางสัมผัสแดดเป็นระยะเวลาานานเกินไปเพราะจะทำให้คุณภาพยางเสื่อม

(๙) การป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรู - กำจัดวัชพืชในแถวต้นยางด้วยการหวดหรือตัดชิดดิน, ถาก หรือพ่นด้วยสารเคมี(ในกรณีที่จำเป็นจริง ๆ) ในระหว่างแถวต้นยาง ควรหวดหรือตัดชิดดิน, ไถ หรือพ่นด้วยสารเคมี เพื่อป้องกันโรคแมลงที่จะเกิดขึ้น

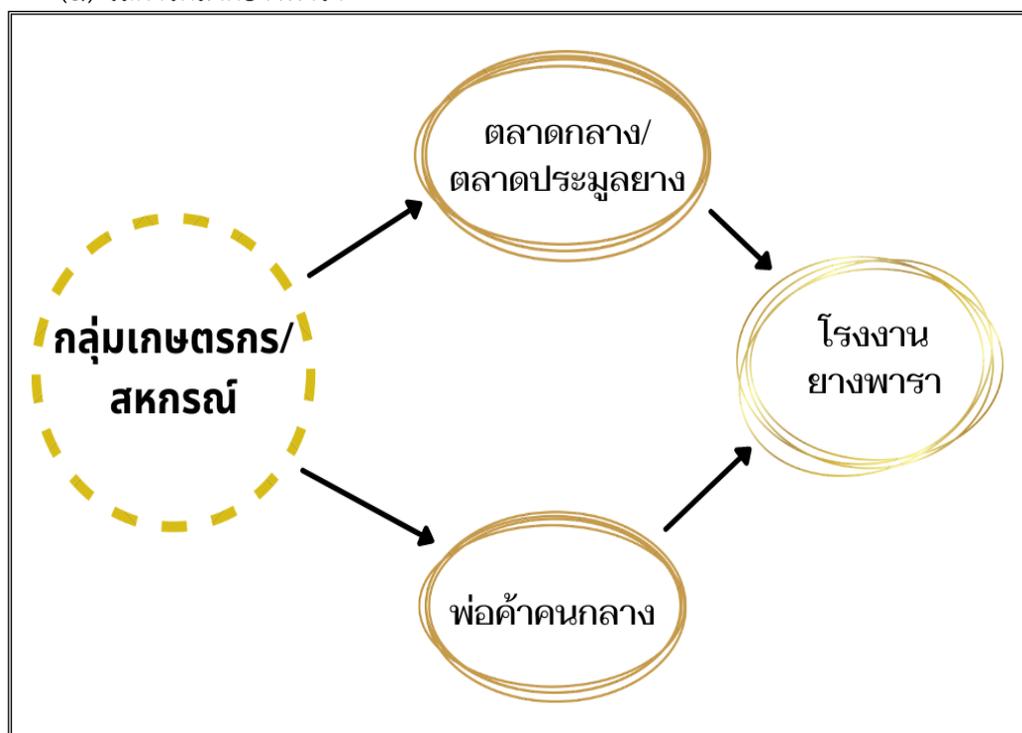
๖) สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด

เกษตรกรในอำเภอเมืองยโสธร จำหน่ายยางพารา ในรูปแบบของยางก้อนถ้วยมากที่สุด ๔,๑๗๑,๒๘๔ กิโลกรัมต่อปี รองลงมาคือยางแผ่นดิบ ๓๖,๕๗๕ กิโลกรัมต่อปี และน้ำยางสด ๘,๕๐๐ กิโลกรัมต่อปี ตามลำดับ

ภาพที่ ๔๙ แสดงปริมาณการผลิตยางพาราแต่ละประเภท (ที่มา : การยางแห่งประเทศไทยจังหวัดยโสธร, พ.ศ. ๒๕๖๗)

(๑) วิธีการตลาดยางพารา

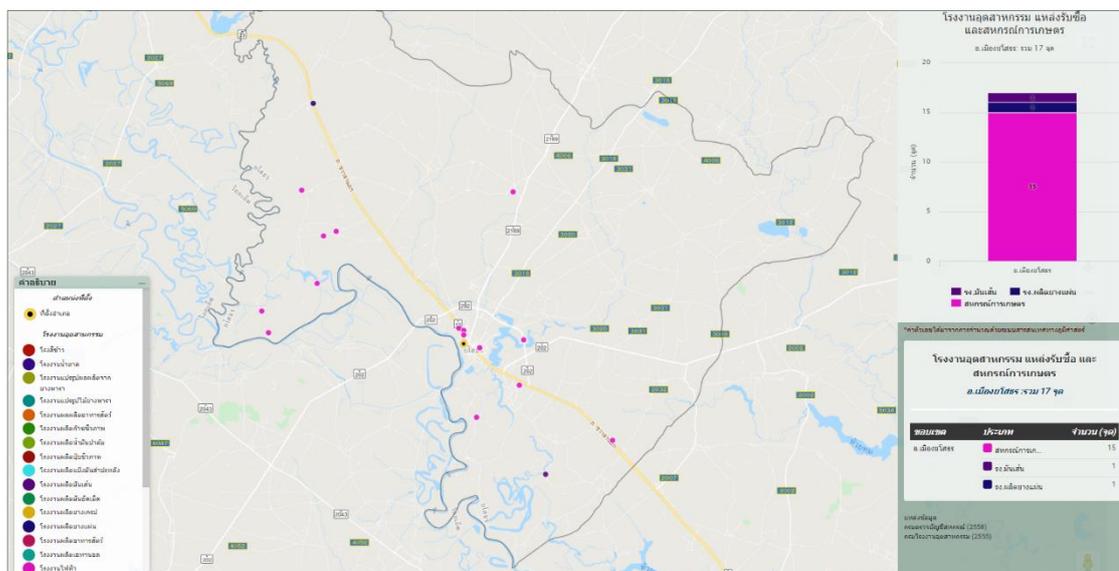

ภาพที่ ๕๐ แสดงวิธีการตลาดยางพาราของอำเภอเมืองยโสธร

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองยโสธร, พ.ศ. ๒๕๖๗)

(๒) แหล่งรับซื้อผลผลิต/ โรงงานแปรรูป

อำเภอเมืองยโสธร จังหวัด ยโสธรมีจุดรับซื้ออย่างแผน จำนวน ๑ แห่ง โดยตั้งอยู่ในตำบลเด็ด

ภาพที่ ๕๑ แสดงที่ตั้งแหล่งรับซื้ออย่างแผน อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร (ที่มา : ระบบแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก, พ.ศ. ๒๕๖๖)

๗) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่

อำเภอเมืองยโสธร มีเกษตรกรที่เป็นต้นแบบในพื้นที่ โดยเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer ต้นแบบด้านการผลิตยางพารา จำนวน ๒ ราย

ตารางที่ ๓๙ แสดงเกษตรกรต้นแบบด้านการผลิตยางพารา อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร

ที่	ชื่อ - สกุล	หมู่	ตำบล	อำเภอ	ปีที่เริ่ม	สาขา
๑	นายวิจิต แก่นพุดม	๘	ชั้นไต้ใหญ่	เมืองยโสธร	๒๕๖๓	การผลิตยางพารา
๒	นางประสาธ สุทธิบุตร	๙	ชั้นไต้ใหญ่	เมืองยโสธร	๒๕๖๓	การผลิตยางพารา
๓	นายสวาท บุญคำ	๘	เด็ด	เมืองยโสธร	๒๕๕๗	การผลิตยางพารา

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองยโสธร, พ.ศ. ๒๕๖๗

๒. ประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข

ตารางที่ ๔๐ แสดงประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข

ปัญหาและกลุ่มของปัญหา	สภาพของปัญหา	แนวทางการแก้ไข	หมู่บ้านและตำบลเป้าหมาย (พื้นที่/ชุมชนที่ประสบ ปัญหา)	ความสำคัญ เร่งด่วน
ด้านการผลิตสินค้าและ การตลาด ๑. ข้าว อ้อย ๒. ยางพารา มันสำปะหลัง ๓. มันสำปะหลัง ๔. อ้อยโรงงาน ข้าวโพดเต๋ว	๑. ราคาผลผลิตตกต่ำปัติ (แล้ง) ๒. อยู่ห่างไกลแหล่งรับซื้อ การ ๓. ปัจจัยการผลิตมีราคาสูง สูง ราคาผลผลิตตกขาดแคลนแหล่ง เงินทุน	- ประกอบอาชีพเสริม - สร้างตลาดแบบขายตรง (ขายสินค้าจากผู้ผลิตไปยังผู้บริโภคโดยตรง) - เลือกขายสินค้าให้กับจุดรับซื้อที่อยู่ใกล้ที่สุด - ใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน - ลดการใช้สารเคมี - กำจัดศัตรูพืชโดยวิธีผสมผสาน	ทุกตำบล	มาก
ด้านเกษตรกรและองค์กร เกษตรกร ๑. การรวมกลุ่ม	๑. เกษตรกรขาดการรวมกลุ่ม ๒. กลุ่มเกษตรกรไม่มีความ เข้มแข็ง (ขาดการทำกิจกรรมที่ ต่อเนื่อง)	- ส่งเสริมการรวมกลุ่มของเกษตรกร - ส่งเสริมให้สมาชิกกลุ่มมีการทำกิจกรรมที่ต่อเนื่อง	ทุกตำบล	
ด้านการแปรรูปผลผลิต และผลิตภัณฑ์ ๑. การแปรรูปผลผลิตทาง การเกษตร . ขาดเครื่องมือวัสดุอุปกรณ์ ๒. ขาดมาตรฐานการรับรอง คุณภาพ ๓. ผลผลิตไม่ต่อเนื่อง	๑. ไม่มีความรู้เกี่ยวกับการแปรรูป ๒. ไม่มีความรู้เกี่ยวกับด้านบรรจุ ภัณฑ์	- ส่งเสริมการรวมกลุ่มจัดอบรมให้ความรู้เกษตรกร ในด้านของการแปร รูปผลผลิตทางการเกษตร การสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้า	ทุกตำบล	

๓. การจัดทำ TOWS Matrix

๓.๑ การวิเคราะห์ TOWS METRIX ของอำเภอเมืองยโสธรและการกำหนดกลยุทธ์ที่ได้จาก TOWS METRIX ตารางที่ ๔๑ แสดงการวิเคราะห์ TOWS Matrix ข้าว อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร

<p style="text-align: center;">ปัจจัยภายใน</p> <p style="text-align: center;">ปัจจัยภายนอก</p>	<p style="text-align: center;">จุดแข็ง (Strengths : S)</p> <p>๑. มีพื้นที่ปลูกข้าวเยอะ ทุกหมู่บ้าน/ตำบล</p>	<p style="text-align: center;">จุดอ่อน (Weaknesses : W)</p> <p>๑. ขาดการรวมกลุ่มของ เกษตรกร ๒. เกษตรกรไม่มีความรู้เรื่องการ แปรรูป ๓. การทำกิจกรรมไม่ต่อเนื่อง</p>
<p>โอกาส (Opportunities : O)</p> <p>๑. มีแหล่งรับซื้อผลผลิต ค่อนข้างมาก</p> <p>๒. มีหน่วยงานราชการให้ความรู้ เช่น กรมพัฒนาที่ดินให้ความรู้ เรื่องการปรับปรุงบำรุงดิน สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อ เกษตรกรกรมให้ความรู้เรื่องการ จัดรูปที่ดินให้เหมาะสม</p> <p>๓. มีสถาบันการศึกษาในพื้นที่ให้ ความรู้เรื่องการแปรรูปผลผลิต ข้าว</p> <p>๔. พื้นที่ราบลุ่ม เหมาะแก่การ เพาะปลูก</p>	<p>กลยุทธ์เชิงรุก (SO)</p> <p>๑. การเพิ่มปริมาณผลผลิตข้าว (S๑+O๒)</p> <p>๒. แปรรูปผลผลิตจากข้าวเพื่อเพิ่ม มูลค่าสินค้า (S๑+O๓)</p> <p>๓. การจัดรูปที่ดินในพื้นที่ไม่ เหมาะสม (S๑+O๒)</p>	<p>กลยุทธ์เชิงแก้ไข (WO)</p> <p>๑. การรวมกลุ่มเกษตรกรเพื่อ ผลิตข้าวพันธุ์ดี W๑+O๒)</p> <p>๒. การรวมกลุ่มเกษตรกรเพื่อแปรรูป ผลผลิตจากข้าว (W๑+O ๓)</p>
<p>ภาวะคุกคาม (Threats : T)</p> <p>๑. ราคาผลผลิตแปรปรวน</p> <p>๒. บางพื้นที่มีน้ำท่วมขัง</p>	<p>กลยุทธ์เชิงป้องกัน (ST)</p> <p>๑. สร้างตลาดแบบขายตรง (ผู้ผลิตขายสินค้าให้ผู้บริโภค โดยตรง) (S๑+T๑)</p> <p>๒. สร้างแหล่งเก็บน้ำในชุมชน (S๑+T๒)</p>	<p>กลยุทธ์เชิงรับ (WT)</p> <p>๑. รวมกลุ่มเกษตรกรเพื่อสร้าง อาชีพเสริม เช่น การปลูกพืช อายุสั้น (W๑+T๒)</p>

กำหนดกลยุทธ์ที่ได้จาก TOWS METRIX ได้ดังนี้

๑. กลยุทธ์เชิงรุก
 - ๑.๑ การเพิ่มปริมาณผลผลิตข้าว
 - ๑.๒ แปรรูปผลผลิตจากข้าวเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้า
 - ๑.๓ การจัดรูปที่ดินในพื้นที่ไม่เหมาะสม
๒. กลยุทธ์เชิงแก้ไข
 - ๒.๑ การรวมกลุ่มเกษตรกรเพื่อผลิตข้าวพันธุ์ดี
 - ๒.๒ การรวมกลุ่มเกษตรกรเพื่อแปรรูปผลผลิตจากข้าว
๓. กลยุทธ์เชิงป้องกัน
 - ๓.๑ สร้างตลาดแบบขายตรง (ผู้ผลิตขายสินค้าให้ผู้บริโภคโดยตรง)
 - ๓.๒ สร้างแหล่งเก็บน้ำในชุมชน
๔. กลยุทธ์เชิงรับ
 - ๔.๑ รวมกลุ่มเกษตรกรเพื่อสร้างอาชีพเสริม เช่น การปลูกพืชอายุสั้น

ตารางที่ ๔๒ แสดงการวิเคราะห์ TOWS Matrix ยางพารา อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร

<p style="text-align: center;">ปัจจัยภายใน</p> <p style="text-align: center;">ปัจจัยภายนอก</p>	<p style="text-align: center;">จุดแข็ง (Strengths : S)</p> <p>๑. มีพื้นที่ปลูกยางพาราทุกตำบล</p>	<p style="text-align: center;">จุดอ่อน (Weaknesses : W)</p> <p>๑. ขาดการรวมกลุ่มของเกษตรกร ๒. เกษตรกรไม่มีความรู้เรื่องการแปรรูป</p>
<p>โอกาส (Opportunities : O)</p> <p>๑. มีหน่วยงานราชการให้ความรู้ เช่น กรมพัฒนาที่ดินให้ความรู้เรื่องการปรับปรุงบำรุงดิน สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมให้ความรู้เรื่องการจัดรูปที่ดินให้เหมาะสม</p> <p>๒. มีสถาบันการศึกษาในพื้นที่ให้ความรู้เรื่องการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร</p>	<p>กลยุทธ์เชิงรุก (SO)</p> <p>๑. การเพิ่มปริมาณผลผลิตน้ำยางพารา(S๑+O๒)</p> <p>๒. แปรรูปผลผลิตจากยางพาราเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้า (S๑+O๓)</p> <p>๓. การจัดรูปที่ดินในพื้นที่ไม่เหมาะสม (S๑+O๒)</p>	<p>กลยุทธ์เชิงแก้ไข (WO)</p> <p>๑. การรวมกลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่เพื่อรองรับด้านการตลาด (W๑+O๒)</p> <p>๒. การรวมกลุ่มเกษตรกรเพื่อแปรรูปผลผลิตจากยางพารา(W๑+O๓)</p>

ภาวะคุกคาม (Threats : T) ๑. ราคาผลผลิตแปรปรวน ๒. ราคาปัจจัยการผลิตมีราคาสูงขึ้น	กลยุทธ์เชิงป้องกัน (ST) ๑. สร้างตลาดแบบขายตรง (ผู้ผลิตขายสินค้าให้ผู้บริโภคโดยตรง) (S๑+T๑) ๒. ใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน (S๑+T๒)	กลยุทธ์เชิงรับ (WT) ๑. รวมกลุ่มเกษตรกรเพื่อสร้างอาชีพเสริม เช่น การปลูกพืชอายุสั้น (W๑+T๒)
--	--	--

กำหนดกลยุทธ์ที่ได้จาก TOWS METRIX ได้ดังนี้

๑. กลยุทธ์เชิงรุก

๑.๑ การเพิ่มปริมาณผลผลิตน้ำยางพารา

๑.๒ การจัดรูปที่ดินในพื้นที่ไม่เหมาะสม

๒. กลยุทธ์เชิงแก้ไข

๒.๑ การรวมกลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่เพื่อรองรับด้านการตลาด

๒.๒ การรวมกลุ่มเกษตรกรเพื่อแปรรูปผลผลิตจากยางพารา

๓. กลยุทธ์เชิงป้องกัน

๓.๑ สร้างตลาดแบบขายตรง (ผู้ผลิตขายสินค้าให้ผู้บริโภคโดยตรง)

๓.๒ ใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน

๔. กลยุทธ์เชิงรับ

๔.๑รวมกลุ่มเกษตรกรเพื่อสร้างอาชีพเสริม เช่น การปลูกพืชอายุสั้น

ตารางที่ ๔๓ การวิเคราะห์ TOWS Matrix มั่นสำปะหลัง อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร

ปัจจัยภายใน ปัจจัยภายนอก	จุดแข็ง (Strengths : S) ๑. มีพื้นที่ปลูกมันสำปะหลังมาก	จุดอ่อน (Weaknesses : W) ๑. ขาดการรวมกลุ่มของเกษตรกร ๒. เกษตรกรไม่มีความรู้เรื่องการแปรรูป
โอกาส (Opportunities : O) ๑. มีแหล่งรับซื้อผลผลิตใกล้พื้นที่ ๒. มีหน่วยงานราชการให้ความรู้และช่องทางการตลาด ๓. มีสถาบันการศึกษาในพื้นที่ให้ความรู้เรื่องการแปรรูป	กลยุทธ์เชิงรุก (SO) ๑. การเพิ่มปริมาณผลผลิตมันสำปะหลัง (S๑+O๒) ๒. แปรรูปผลผลิตจากมันสำปะหลังเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้า (S๑+O๓) ๓. การพัฒนาความรู้ให้เกษตรกร (S๑+O๒)	กลยุทธ์เชิงแก้ไข (WO) ๑. การรวมกลุ่มเกษตรกรปลูกมันสำปะหลัง เพื่อผลิตมันเส้น (W๑+O๒) ๒. จัดตั้งกลุ่มแปลงใหญ่มันสำปะหลัง (W๑+O๓)

ภาวะคุกคาม (Threats : T)	กลยุทธ์เชิงป้องกัน (ST)	กลยุทธ์เชิงรับ (WT)
๑. ราคาผลผลิตแปรปรวน ๒. ภัยแล้ง	๑. สร้างตลาดแบบขายตรง (ผู้ผลิตขายสินค้าให้ผู้บริโภค โดยตรง) (S๑+T๑) ๒. สร้างแหล่งเก็บน้ำในชุมชน (S๑+T๒)	๑. รวมกลุ่มเกษตรกรเพื่อสร้าง อาชีพเสริม เช่น การปลูกพืชอายุสั้น ก่อนปลูกมันสำปะหลัง (W๑+T๓)

กำหนดกลยุทธ์ที่ได้จาก TOWS METRIX ได้ดังนี้

๑. กลยุทธ์เชิงรุก

- ๑.๑ การเพิ่มปริมาณผลผลิตมันสำปะหลัง
- ๑.๒ การพัฒนาความรู้ให้เกษตรกร

๒. กลยุทธ์เชิงแก้ไข

- ๒.๑ การรวมกลุ่มเกษตรกรปลูกมันสำปะหลัง
- ๒.๒ จัดตั้งกลุ่มแปลงใหญ่มันสำปะหลัง

๓. กลยุทธ์เชิงป้องกัน

- ๓.๑ สร้างตลาดแบบขายตรง (ผู้ผลิตขายสินค้าให้ผู้บริโภคโดยตรง)
- ๓.๒ ใช้จ่ายตามค่าวิเคราะห์ดิน

๔. กลยุทธ์เชิงรับ

- ๔.๑ รวมกลุ่มเกษตรกรเพื่อสร้างอาชีพเสริม เช่น การปลูกพืชอายุสั้น

บทที่ ๓

ทิศทาง/แนวทางการพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอ

๑. แนวทางการพัฒนา

๑.๑ พัฒนาการผลิตรายสินค้า(พืช/ปศุสัตว์/ประมง)

๑.๑.๑ ข้าว

เป้าหมาย : เพื่อเพิ่มปริมาณผลผลิตข้าวที่มีคุณภาพ

กลยุทธ์ : การเพิ่มปริมาณผลผลิตข้าว

โครงการที่ ๑ การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดินและความต้องการของข้าว

โครงการที่ ๒ การผลิตสารชีวภัณฑ์เพื่อใช้ป้องกันและกำจัดโรค แมลงศัตรูข้าว

๑.๑.๒ มันสำปะหลัง

เป้าหมาย : เพื่อเพิ่มปริมาณผลผลิตมันสำปะหลัง

กลยุทธ์ : การเพิ่มปริมาณผลผลิตมันสำปะหลัง

โครงการที่ ๑ โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตมันสำปะหลัง

๑.๑.๓ ยางพารา

เป้าหมาย : เพื่อเพิ่มปริมาณผลผลิตยางพารา

กลยุทธ์ : การเพิ่มปริมาณผลผลิตยางพารา

โครงการที่ ๑ โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตยางพารา

๑.๒ พัฒนาเกษตรกร/กลุ่ม/องค์กร

๑.๒.๑ YSF

-

๑.๒.๒ กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร/กลุ่มยุวเกษตรกร/กลุ่มส่งเสริมอาชีพ

เป้าหมาย : เพื่อส่งเสริมการผลิตแบบปลอดภัยได้มาตรฐาน

กลยุทธ์ : พัฒนาความรู้ความสามารถของกลุ่ม และขอรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์

โครงการที่ ๑ โครงการส่งเสริมการผลิต และการตลาดสินค้าปลอดภัย

โครงการที่ ๒ โครงการพัฒนากลุ่มยุวเกษตรกรในโรงเรียน

๑.๒.๓ วิสาหกิจชุมชน

เป้าหมาย : เพิ่มช่องทางการจำหน่ายสินค้าวิสาหกิจชุมชน

กลยุทธ์ : พัฒนาความรู้ความสามารถของสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

โครงการที่ ๑ โครงการพัฒนากลุ่มวิสาหกิจชุมชน

๑.๒.๔ แหล่งเรียนรู้ เกษตรกรต้นแบบ

เป้าหมาย : จัดตั้งแหล่งเรียนรู้ และสร้างเกษตรกรต้นแบบ

ยุทธ : พัฒนาศักยภาพพื้นที่/ศักยภาพเกษตรกร

โครงการที่ ๑ โครงการกองทุนเมล็ดพันธุ์ข้าวพันธุ์ดี

โครงการที่ ๒ โครงการนาแปลงใหญ่

โครงการที่ ๓ โครงการส่งเสริมและพัฒนากลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่

๓.๓ พัฒนาพื้นที่และทรัพยากรการเกษตร

๓.๓.๑ ที่ดิน

เป้าหมาย : เพื่อปรับปรุงบำรุงดินให้มีความอุดมสมบูรณ์

กลยุทธ์ : ปรับปรุง ฟื้นฟู และอนุรักษ์ทรัพยากรดิน

โครงการที่ ๑ โครงการส่งเสริมการไถกลบตอซังข้าว

โครงการที่ ๒ โครงการส่งเสริมการปลูกพืชปุ๋ยสด

โครงการที่ ๓ โครงการส่งเสริมการปลูกพืชหลังนา

โครงการที่ ๔ โครงการรณรงค์การหยุดเผาในพื้นที่ทางการเกษตร

โครงการที่ ๕ โครงการขับเคลื่อนการส่งเสริมการเกษตรด้วย BCG Model แบบบูรณาการเชิงพื้นที่

โครงการที่ ๖ โครงการขับเคลื่อนการเกษตรระดับหมู่บ้านสู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง

๓.๓.๒ แหล่งน้ำ

-

๒. สรุปโครงการและงบประมาณตามแผนพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอ

ตารางที่ ๔๔ ตารางสรุปโครงการและงบประมาณตามแผนพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอ

ประเภท/ ด้าน	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พื้นที่ ดำเนินการ	วิธี ดำเนินงาน	ปริมาณงาน/งบประมาณ										ผู้ รับผิดชอบ
						ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		
						งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	
พัฒนา การผลิต สินค้า	๑.โครงการ ส่งเสริมการใช้ ปุ๋ยตามค่า วิเคราะห์ดิน และความ ต้องการของข้าว	เพื่อส่งเสริม ให้เกษตรกร ใช้ปุ๋ยตามค่า วิเคราะห์ดิน	เพื่อเพิ่ม ผลผลิต ข้าวที่มี คุณภาพ	๑๗ ตำบล	จัดกิจกรรม สร้างการ รับรู้	๑๗	๓๔๐,๐๐๐	๑๗	๓๔๐,๐๐๐	๑๗	๓๔๐,๐๐๐	๑๗	๓๔๐,๐๐๐	๑๗	๓๔๐,๐๐๐	สนง.กษอ. เมือง ยโสธร
	๒.โครงการ ผลิตสารชีว ภัณฑ์เพื่อใช้ ป้องกันและ กำจัดโรค แมลง ศัตรูข้าว	เพื่อผลิตสาร ชีวภัณฑ์เพื่อ ใช้ป้องกัน และกำจัด โรค แมลง ศัตรูข้าว	เพื่อเพิ่ม ผลผลิต ข้าวที่มี คุณภาพ	๑๗ ตำบล	อบรมสร้าง การรับรู้ และ สนับสนุน งบประมาณ และปัจจัย การผลิต	๑๗	๓๔๐,๐๐๐	๑๗	๓๔๐,๐๐๐	๓๔	๓๔๐,๐๐๐	๑๗	๓๔๐,๐๐๐	๑๗	๓๔๐,๐๐๐	สนง.กษอ. เมือง ยโสธร
	๓.โครงการเพิ่ม ประสิทธิภาพ การผลิตมัน สำปะหลัง	เพื่อเพิ่ม ประสิทธิภาพ การผลิตมัน สำปะหลัง	เพื่อเพิ่ม ปริมาณ ผลผลิตมัน สำปะหลัง	๑๗ ตำบล	จัดอบรมให้ ความรู้	๑๗	๓๔๐,๐๐๐	๑๗	๓๔๐,๐๐๐	๑๗	๓๔๐,๐๐๐	๑๗	๓๔๐,๐๐๐	๑๗	๓๔๐,๐๐๐	สนง.กษอ. เมือง ยโสธร
	๔.โครงการ เพิ่ม ประสิทธิภาพ การผลิต ยางพารา	เพื่อเพิ่ม ประสิทธิภาพ การผลิต ยางพารา	เพื่อเพิ่ม ปริมาณ ผลผลิต ยางพารา	๑๗ ตำบล	จัดอบรมให้ ความรู้	๗	๒๑๐,๐๐๐	๗	๒๑๐,๐๐๐	๗	๒๑๐,๐๐๐	๗	๒๑๐,๐๐๐	๗	๒๑๐,๐๐๐	สนง.กษอ. เมือง ยโสธร

ประเภท/ ด้าน	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พื้นที่ ดำเนินการ	วิธี ดำเนินงาน	ปริมาณงาน/งบประมาณ										ผู้ รับผิดชอบ
						ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		
						งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	
	๕.โครงการ ส่งเสริมการ ผลิตและ การตลาด สินค้า ปลอดภัย	เพื่อพัฒนา สินค้าเกษตร ให้มีคุณภาพ มาตรฐาน และสร้าง รายได้ให้แก่ เกษตรกร	พัฒนา เกษตรกร กลุ่มหรือ รายเดี่ยว ให้สินค้า ได้รับรอง มาตรฐาน มาตรฐาน	๑๗ ตำบล	ส่งเสริม ให้ ได้รับ มาตรฐาน ต่างๆ	๑๗	๓๔๐,๐๐๐	๑๗	๓๔๐,๐๐๐	๑๗	๓๔๐,๐๐๐	๑๗	๖๘๐,๐๐๐	๑๗	๖๘๐,๐๐๐	สนง.กษอ. เมือง ยโสธร
พัฒนา เกษตรกร/ กลุ่ม/ องค์กร	๑.โครงการ กองทุนเมล็ด พันธุ์ข้าวพันธุ์ ข้าวพันธุ์ดี	เพื่อจัดตั้ง กองทุนผลิต เมล็ดพันธุ์ ข้าวพันธุ์ดี	จัดตั้งกลุ่ม เกษตรกร เพื่อผลิต เมล็ดพันธุ์ ข้าวพันธุ์ดี	๑๗ ตำบล	จัดตั้งกลุ่ม เกษตรกร	๑๗	๓๔๐,๐๐๐	๑๗	๓๔๐,๐๐๐	๑๗	๓๔๐,๐๐๐	๑๗	๓๔๐,๐๐๐	๑๗	๓๔๐,๐๐๐	สนง.กษอ. เมือง ยโสธร
	๒.โครงการนา แปลงใหญ่	เพื่อเพิ่ม ผลผลิตข้าวที่ มีคุณภาพ	เพื่อจัดตั้ง นาแปลง ใหญ่	๑๗ ตำบล	ส่งเสริมการ รวมกลุ่ม เกษตรกรผู้ ปลูกข้าว	๑๗	๓๖๔,๐๐๐	๑๗	๓๖๔,๐๐๐	๑๗	๓๖๔,๐๐๐	๑๗	๓๖๔,๐๐๐	๑๗	๓๖๔,๐๐๐	สนง.กษอ. เมือง ยโสธร
	๓.โครงการ พัฒนากลุ่ม เกษตรกรใน โรงเรียน	เพื่อส่งเสริม และพัฒนา กิจกรรมของ กลุ่ม เกษตรกรใน โรงเรียน	ส่งเสริม / สนับสนุน	๑๗ โรงเรียน	มอบปัจจัย การผลิต/ จัดกิจกรรม พัฒนา ทักษะด้าน การเกษตร	๑๗	๓๔๐,๐๐๐	๑๗	๓๔๐,๐๐๐	๑๗	๓๔๐,๐๐๐	๑๗	๓๔๐,๐๐๐	๑๗	๓๔๐,๐๐๐	สนง.กษอ. เมือง ยโสธร

ประเภท/ ด้าน	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พื้นที่ ดำเนินการ	วิธี ดำเนินงาน	ปริมาณงาน/งบประมาณ										ผู้ รับผิดชอบ
						ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		
						งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	
	๔.โครงการ พัฒนากลุ่ม วิสาหกิจชุมชน	พัฒนาให้กลุ่ม วิสาหกิจ ชุมชนให้มีความ เข้มแข็ง และสามารถ พึ่งพาตนเองได้	พัฒนา ด้านการ ผลิต	๑๗ ตำบล	จัดกิจกรรม สร้างการ รับรู้	๑๗	๓๔๐,๐๐๐	๑๗	๓๔๐,๐๐๐	๑๗	๓๔๐,๐๐๐	๑๗	๓๔๐,๐๐๐	๑๗	๓๔๐,๐๐๐	สนง.กษอ. เมือง ยโสธร
	๕.โครงการ ฝึกอบรมหมอ พืชชุมชน	เกษตรกรมี ความรู้ด้าน อารักขาพืช	พัฒนา เกษตรกร	๑๘ ตำบล	สร้างการ รับรู้	-	-	-	-	-	-	๑๗	๑๗๐๐๐๐	๑๗	๑๗๐๐๐๐	สนง.กษอ. เมือง ยโสธร
พัฒนา พื้นที่ ทรัพยากร การเกษตร	๑.โครงการ ส่งเสริมการไถ กลบตอซังข้าว	เพื่อลด ต้นทุนการ ผลิตและ รักษาความ สมดุลของ สิ่งแวดล้อม	ลดการเผา ตอซังข้าว ในพื้นที่ได้	๑๗ ตำบล	จัดกิจกรรม สร้างการ รับรู้	๑๗	๕๑๐,๐๐๐	๑๗	๕๑๐,๐๐๐	๑๗	๕๑๐,๐๐๐	๑๗	๕๑๐,๐๐๐	๑๗	๕๑๐,๐๐๐	สนง.กษอ. เมือง ยโสธร
	๒.โครงการ ส่งเสริมการ ปลูกพืชปุ๋ยสด	เพื่อปรับปรุง บำรุงดินให้มี ความอุดม สมบูรณ์	ลดการใช้ ปุ๋ยเคมี	๑๗ ตำบล	จัดกิจกรรม สร้างการ รับรู้	๑๗	๓๔๐,๐๐๐	๑๗	๓๔๐,๐๐๐	๑๗	๓๔๐,๐๐๐	๑๗	๓๔๐,๐๐๐	๑๗	๓๔๐,๐๐๐	สนง.กษอ. เมือง ยโสธร
	๓.โครงการ ส่งเสริมการ ปลูกพืชหลัง นา	เพื่อปรับปรุง บำรุงดินให้มี ความอุดม สมบูรณ์	ลดการใช้ ปุ๋ยเคมี	๑๗ ตำบล	จัดกิจกรรม สร้างการ รับรู้	๑๗	๕๑๐,๐๐๐	๑๗	๕๑๐,๐๐๐	๑๗	๕๑๐,๐๐๐	๑๗	๕๑๐,๐๐๐	๑๗	๕๑๐,๐๐๐	สนง.กษอ. เมือง ยโสธร

ประเภท/ ด้าน	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พื้นที่ ดำเนินการ	วิธี ดำเนินงาน	ปริมาณงาน/งบประมาณ										ผู้ รับผิดชอบ
						ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		
						งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	
พัฒนา พื้นที่ ทรัพยากร การเกษตร	๔.โครงการ ณรงค์การหยุด เผาทาง การเกษตร ใน พื้นที่	แก้ปัญหา เผาพื้นที่ การเกษตร	ลดการเผา พื้นที่ เกษตร	๑๗ ตำบล	จัดกิจกรรม สร้างการ รับรู้	๑๗	๕๑๐,๐๐๐	๑๗	๕๑๐,๐๐๐	๑๗	๕๑๐,๐๐๐	๑๗	๕๑๐,๐๐๐	๑๗	๕๑๐,๐๐๐	สนง.กษอ. เมือง ยโสธร
	๕.โครงการ ขับเคลื่อนการ ส่งเสริม การเกษตรด้วย BCG Model แบบบูรณาการ เชิงพื้นที่	เพื่อใช้ ทรัพยากร อย่างคุ้มค่า	เพิ่มมูลค่า จาก ทรัพยากร ที่มีให้ คุ้มค่าที่สุด	๑๗ ตำบล	จัดกิจกรรม สร้างการ รับรู้	๑๗	๑๗๐,๐๐๐	๑๗	๑๗๐,๐๐๐	๑๗	๑๗๐,๐๐๐	๑๗	๑๗๐,๐๐๐	๑๗	๑๗๐,๐๐๐	สนง.กษอ. เมือง ยโสธร
	๖.โครงการ ขับเคลื่อน การเกษตร ระดับหมู่บ้านสู่ การผลิตสินค้า เกษตรมูลค่าสูง	เพื่อ ขับเคลื่อน การเกษตร ระดับ หมู่บ้าน	สร้าง รายได้จาก ผลผลิต การเกษตร ให้ได้มาก ที่สุด	๑๗ ตำบล	จัดกิจกรรม สร้างการ รับรู้	๑๗	๑๗๐,๐๐๐	๑๗	๑๗๐,๐๐๐	๑๗	๑๗๐,๐๐๐	๑๗	๑๗๐,๐๐๐	๑๗	๑๗๐,๐๐๐	สนง.กษอ. เมือง ยโสธร
	๗. โครงการ ส่งเสริมและ พัฒนา กลุ่ม เกษตรกร ทฤษฎี ใหม่	เพื่อขับเคลื่อน กิจกรรมกลุ่ม เกษตรกร ตามโครงการ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรกร ทฤษฎีใหม่	เกษตรกร มีรายได้ เพิ่มขึ้นและ เป็น ต้นแบบกับ เกษตรกร ในพื้นที่ได้	๑๐ ราย	จัดกิจกรรม สร้างการ รับรู้ / ศึกษาดูงาน	๑๐	๒๓๔,๐๐๐	๑๐	๒๓๔,๐๐๐	๑๐	๒๓๔,๐๐๐	๑๐	๒๓๔,๐๐๐	๑๐	๒๓๔,๐๐๐	สนง.กษอ. เมือง ยโสธร

ภาคผนวก

โครงการ ส่งเสริมการใช้ปุ๋ยให้ตรงตามค่าวิเคราะห์ดินและความต้องการของข้าว

๑. หลักการและเหตุผล

การใช้ปุ๋ยเคมีของเกษตรกร นับว่าเป็นปัจจัยที่สำคัญในการทำการเกษตรเพื่อเพิ่มปริมาณผลผลิตในการปลูกพืชทุกชนิด ถึงแม้ว่าในทุกปีเกษตรกรจะเพิ่มปริมาณการใช้ปุ๋ยเคมีขึ้น ก็ยังไม่สามารถเพิ่มผลผลิตให้สูงขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น เพื่อให้เกษตรกรมีการใช้ปุ๋ยที่ถูกต้องตามความต้องการของพืช ซึ่งต้องมีการตรวจวิเคราะห์ธาตุอาหารในดินในพื้นที่นั้นๆ วิธีการนี้ช่วยลดต้นทุนการผลิตแก่เกษตรกร ดังนั้น อำเภอเมืองยโสธร จึงจัดทำโครงการ “การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดินและความต้องการของพืช” โดยบรรยายให้ความรู้เรื่องปุ๋ยเคมีและฝึกปฏิบัติการเก็บตัวอย่างดิน การตากดิน การนำดินตัวอย่างมาทดสอบเพื่อหาค่าธาตุอาหารในดิน แล้วนำผลที่ได้วิเคราะห์การใช้สูตรปุ๋ยเฉพาะพื้นที่ ซึ่งจะตรงกับความต้องการของพืชในพื้นที่นั้นจริงๆ สามารถเพิ่มผลผลิตและลดต้นทุนการผลิตต่อหน่วย ใช้ปุ๋ยอย่างคุ้มค่า มีประสิทธิภาพ

๒. วัตถุประสงค์

- ๒.๑ เพื่อสร้างเสริมทักษะพื้นฐานการตรวจเก็บตัวอย่างดินและวิเคราะห์ดินอย่างง่ายให้แก่เกษตรกร
- ๒.๒ เพื่อลดต้นทุนการผลิต ใช้ปุ๋ยเคมีอย่างรู้คุณค่าและมีประสิทธิภาพ
- ๒.๓ เพื่อเพิ่มปริมาณผลผลิตข้าว

๓. เป้าหมาย

๓.๑ เกษตรกร ๑๗ ตำบล ในอำเภอเมืองยโสธร มีส่วนร่วมในการตรวจเก็บตัวอย่างดินและวิเคราะห์ดินอย่างง่าย อย่างน้อยตำบลละ ๑๐ คน

๓.๒ อำเภอเมืองยโสธร มีการจัดตั้งศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชนขึ้นอย่างน้อย ตำบลละ ๑ ศูนย์

๔. ระยะเวลาดำเนินงาน

เดือนตุลาคม ๒๕๖๗ - พฤศจิกายน ๒๕๖๘

๕. พื้นที่ดำเนินการ

พื้นที่ ๑๗ ตำบลของอำเภอเมืองยโสธร

๖. กิจกรรม

ตารางที่ ๔๕ แผนการดำเนินกิจกรรมโครงการการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดินและความต้องการของข้าว

ที่	กิจกรรม	๒๕๖๗			๒๕๖๘			
		ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.-พ.ย.
๑	จัดทำโครงการเพื่อเสนออนุมัติ							
๒	ประชุมชี้แจง เจ้าหน้าที่ ที่เกี่ยวข้องเพื่อชี้แจงการดำเนินงานโครงการ							
๓	ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง							
๔	ดำเนินการตามโครงการฯ							
๕	ติดตามและประเมินผล							

๗. วิธีการดำเนินงาน

- ๗.๑ จัดทำโครงการเพื่อเสนออนุมัติ (จากแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล)
- ๗.๒ ประชุมชี้แจงคณะกรรมการบริหารศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล อาสาสมัครเกษตรตำบล ผู้นำชุมชนและสมาชิกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- ๗.๓ ประสานงานกับกลุ่มอารักขาพืช สำนักงานเกษตรจังหวัดยโสธร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- ๗.๔ ฝึกอบรมเกษตรกรผู้ร่วมโครงการฯ
- ๗.๕ มอบปัจจัยการผลิต
- ๗.๖ ติดตามและประเมินผล

๘. งบประมาณ

- จัดกิจกรรมสร้างการรับรู้และเตรียมการ จำนวน ๑๗ จุดเป้าหมาย จุดละ ๑๐,๐๐๐ บาท เป็นเงิน ๑๗๐,๐๐๐ บาท
- จัดซื้อปัจจัยการผลิต จำนวน ๑๗ จุดเป้าหมาย จุดละ ๑๐,๐๐๐ บาท เป็นเงิน ๑๗๐,๐๐๐ บาท

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับและตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน

- ๙.๑ เกษตรกรมีทักษะพื้นฐานการตรวจเก็บตัวอย่างดินและวิเคราะห์ดินอย่างง่าย
- ๙.๒ เกษตรกรสามารถลดต้นทุนการผลิตต่อไร่ได้
- ๙.๓ ผลผลิตข้าวต่อไร่เพิ่มขึ้น

๑๐. ผู้รับผิดชอบโครงการ

สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองยโสธร

โครงการ การผลิตสารชีวภัณฑ์เพื่อใช้ป้องกันและกำจัดโรค แมลงศัตรูข้าว

๑. หลักการและเหตุผล

การเพาะปลูกพืช ทั้งไม้ผล พืชไร่ และพืชสวน ทุกชนิดล้วนมีการใช้สารเคมีในการป้องกันการเกิดโรคและกำจัดแมลง เพื่อให้ผลผลิตที่ได้มีคุณภาพดี ซึ่งการเกิดโรคเป็นปัญหาหนึ่งสร้างความเสียหายแก่ผลผลิตพืชทำให้ผลผลิตลดลงและราคาตก จึงจำเป็นต้องมีการป้องกันกำจัด การใช้สารเคมีเป็นวิธีหนึ่งที่เกษตรกรนำมาใช้ในการควบคุมโรคพืช ซึ่งในปัจจุบันมีการนำเข้าสารเคมีจากต่างประเทศเป็นจำนวนมากทำให้ต้นทุนการผลิตเพิ่มขึ้น และมีสารพิษตกค้างเป็นอันตรายกับสิ่งแวดล้อมและมนุษย์ นักวิจัยได้มีการศึกษากลุ่มจุลินทรีย์ที่มีคุณสมบัติเป็นปฏิปักษ์ต่อเชื้อสาเหตุ ที่มีความสามารถป้องกัน หรือยับยั้งการเจริญเติบโตของเชื้อสาเหตุโรคพืชได้ซึ่งเป็นแนวทางหนึ่งที่น่าสนใจในการเกษตรซึ่งจะทำให้การผลิตพืชผลทางการเกษตรที่ปลอดภัยจากสารเคมี และรักษาสิ่งแวดล้อมอีกทางด้วย

ปัจจุบันผู้บริโภคมีความต้องการเลือกบริโภคอาหารที่ปลอดภัยและมีคุณภาพตามมาตรฐานความปลอดภัยด้านอาหาร ซึ่งเป็นไปตามความต้องการของผู้บริโภคในแต่ละประเทศและเป็นที่มาของกฎระเบียบที่กำหนดขึ้นเพื่อปกป้องชีวิตและสุขภาพของผู้บริโภคโดยอ้างอิงมาตรการสุขอนามัย และสุขอนามัยพืชที่ใช้ในการควบคุมสินค้าเกษตรและอาหารที่ผลิตและนำเข้าด้านพืชยังไม่ปลอดภัยต่อผู้บริโภค มีสารเคมีตกค้าง มีศัตรูพืชและจุลินทรีย์ปนเปื้อน คุณภาพความปลอดภัยของผลผลิตยังไม่เป็นตามมาตรฐานสากล และประเทศผู้นำสินค้าทางการเกษตรเกษตรกรในฐานะผู้ผลิตสินค้าเกษตรยังขาดความรู้ในเรื่องระบบนิเวศโรค-แมลงศัตรูพืช และยังมีการใช้สารเคมีในการควบคุมโรค-แมลงศัตรูพืชเป็นสำคัญ ขาดทักษะและความชำนาญในการผลิตที่มีการควบคุม และต้องปฏิบัติ

ตามมาตรฐานระบบการผลิต จึงมีความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาเกษตรกรให้สามารถผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย โดยส่งเสริมให้เกษตรกรลด ละ เลิกการใช้สารเคมี และเพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล การส่งเสริมให้เกษตรกรใช้สารชีวภัณฑ์ เช่น เชื้อราบิวเวอเรีย (*Beauveria bassiana*) และเชื้อราไตรโคเดอร์มา (*Trichoderma*) ซึ่งเป็นจุลินทรีย์ประเภทเชื้อราที่มีคุณสมบัติเป็นเชื้อปฏิปักษ์ สามารถป้องกันโรคที่เกิดจากเชื้อรา และแมลงหลายชนิดจึงเป็นสิ่งที่จำเป็น ในการเกษตรในปัจจุบัน นอกจากจะเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและปลอดภัยต่อเกษตรกรผู้ใช้อย่างสามารถช่วยลดต้นทุนการผลิตได้อีกด้วย

๒. วัตถุประสงค์

- ๒.๑ เพื่อให้เกษตรกรมีความรู้ในการผลิตสารชีวภัณฑ์ในการป้องกันและกำจัดศัตรูข้าว
- ๒.๒ เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรลดการใช้สารเคมีในการป้องกันกำจัดศัตรูพืช
- ๒.๓ เพื่อลดต้นทุนในการผลิต

๓. กลุ่มเป้าหมาย

ดำเนินการในพื้นที่ ๑๗ ตำบล ของอำเภอเมืองยโสธร เกษตรกรจำนวน ๑๗๐ คน

๔. ระยะเวลาดำเนินการ

เดือนพฤษภาคม – กรกฎาคม ๒๕๖๘

๕. พื้นที่ดำเนินการ

พื้นที่ ๑๗ ตำบลของอำเภอเมืองยโสธร

๖. กิจกรรม

ตารางที่ ๔๖ แผนการดำเนินกิจกรรมโครงการการผลิตสารชีวภัณฑ์เพื่อใช้ป้องกันและกำจัดโรค แมลงศัตรูข้าว

ที่	กิจกรรม	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.
๑	ประชุมประสานการดำเนินงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง			
๒	เสนอโครงการเพื่ออนุมัติ			
๓	คัดเลือกกลุ่มเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ			
๔	ดำเนินการตามโครงการฯ			
๕	ติดตามและประเมินผล			

๗. วิธีการดำเนินงาน

- ๗.๑ ประชุมประสานการดำเนินงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- ๗.๒ เสนอโครงการเพื่ออนุมัติ
- ๗.๓ คัดเลือกกลุ่มเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ
- ๗.๔ ดำเนินการตามโครงการฯ
- ๗.๕ ติดตามการดำเนินงานและประเมินผล

๘. งบประมาณ

- จัดกิจกรรมอบรมสร้างการรับ จำนวน ๑๗ จุดเป้าหมาย จุดละ ๑๐,๐๐๐ บาท เป็นเงิน ๑๗๐,๐๐๐ บาท
- จัดซื้อปัจจัยการผลิต จำนวน ๑๗ จุดเป้าหมาย จุดละ ๑๐,๐๐๐ บาท เป็นเงิน ๑๗๐,๐๐๐ บาท

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- ๙.๑ เกษตรกรมีความรู้ในการผลิตสารชีวภัณฑ์ในการป้องกันและกำจัดศัตรูข้าว
- ๙.๒ เกษตรกรสามารถลดการใช้สารเคมีในการป้องกันกำจัดศัตรูพืชได้
- ๙.๓ เกษตรกรสามารถลดต้นทุนในการผลิตได้

๑๐. ผู้รับผิดชอบโครงการ

สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองยโสธร

โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตยางพารา

๑. หลักการและเหตุผล

ยางพาราเป็นพืชเศรษฐกิจที่สามารถส่งออก ทำรายได้ให้แก่ประเทศปีละไม่ต่ำกว่าแสนล้านบาท แต่การผลิตยางพาราของจังหวัดยโสธรที่ผ่านมาที่ผ่านมา พบว่าผลผลิตเฉลี่ยของอำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร ต่อไร่ค่อนข้างต่ำ โดยผลผลิตเนื้อยางแห้ง เฉลี่ยอยู่ที่ ๒๐๐.๔๐ กก./ไร่/ปี (การยางแห่งประเทศไทยจังหวัดยโสธร, ๒๕๖๗) โดยอาจมีสาเหตุที่เกี่ยวข้องหลายหลายประการ เริ่มตั้งแต่พันธุ์ยาง ศัตรูพืช การดูแลบำรุงรักษาสวนยาง หลังเปิดกรีดการใช้ปุ๋ยในสวนยางพารา การเพิ่มประสิทธิภาพน้ำยางพารา และการกรีดยาง ล้วนยังไม่มีประสิทธิภาพมากนัก จึงมีความจำเป็นที่ต้องดำเนินการในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตยางพารา อย่างเป็นระบบตามหลักทางวิชาการและสอดคล้องกับวิถีชีวิตของเกษตรกรในพื้นที่ โดยการส่งเสริมกิจกรรมในพื้นที่ ประกอบด้วย การสร้างแปลงผลิตเมล็ดพันธุ์ต้นตอ การแนะนำปุ๋ยยางพาราตามค่าวิเคราะห์ดิน การปรับปรุงคุณภาพดินในพื้นที่ปลูกยาง การเพิ่มผลิตภาพน้ำยางพาราโดยใช้น้ำหมักชีวภาพ การฝึกอบรมการกรีดยาง และการปลูกพืชแซมยาง เพื่อเพิ่มรายได้เกษตรกรทั้งนี้ เพื่อสร้างให้เกษตรกรมีความรู้ ความเข้าใจ และเพิ่มทักษะในการผลิตยางพาราที่ถูกต้องตามหลักวิชาการซึ่งสามารถเพิ่มผลผลิตยางพาราให้มากขึ้น เป็นการช่วยให้เกษตรกร ลดต้นทุนการผลิตลง และการส่งเสริมการปลูกพืชแซม/พืชร่วมยางพาราก็เป็นอีกแนวทางในการแก้ไขปัญหา โดยสามารถทำให้เกษตรกรในพื้นที่มีรายได้เพิ่มขึ้นอีกทางหนึ่ง

๒. วัตถุประสงค์

- ๒.๑ เพื่อลดต้นทุนการผลิตให้กับเกษตรกร
- ๒.๒ เพื่อให้เกษตรกรมีแปลงเรียนรู้ต้นแบบในการเพิ่มผลผลิตยางพาราในพื้นที่
- ๒.๓ เพื่อให้เกษตรกรใช้ปุ๋ยเคมีอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด และเพิ่มศักยภาพการให้ผลผลิตของยางพารา โดยการใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำ
- ๒.๔ เพื่อให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการปลูกพืชแซม/พืชร่วมยางพารา

๓. เป้าหมาย

- เกษตรกรผู้ทำสวนยางพาราในเขตพื้นที่ ๗ ตำบลๆ ละ ๑๐ ราย รวม ๗๐ ราย

๔. ระยะเวลาดำเนินงาน

เดือนมกราคม – ธันวาคม ๒๕๖๘

๕. พื้นที่ดำเนินการ

ดำเนินการในเขตพื้นที่ ๗ ตำบลของอำเภอเมืองยโสธร

๖. การดำเนินกิจกรรม

- ๖.๑ กิจกรรม อบรมการสร้างการรับรู้ เกี่ยวกับเทคโนโลยีการเพิ่ม ปริมาณและผลผลิตยาง
- ๖.๒ กิจกรรม อบรมการกรีดยาง ที่ถูกต้อง เหมาะสม
- ๖.๓ กิจกรรม การปลูกพืชแซมยางเพื่อเพิ่มรายได้เกษตรกร
- ๖.๔ กิจกรรม การแนะนำใช้ปุ๋ยอย่างพาราตามค่าวิเคราะห์ดิน

๗. วิธีการดำเนินงาน

- ๗.๑ ประชุมประสานการดำเนินงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- ๗.๒ เสนอโครงการเพื่ออนุมัติ
- ๗.๓ คัดเลือกกลุ่มเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ
- ๗.๔ ดำเนินการตามโครงการฯ
- ๗.๕ ติดตามการดำเนินงานและประเมินผล

๘. งบประมาณ

- จัดกิจกรรมอบรมสร้างการรับ จำนวน ๗ จุดเป้าหมาย จุดละ ๑๐,๐๐๐ บาท เป็นเงิน ๗๐,๐๐๐ บาท
- จัดซื้อปัจจัยการผลิต จำนวน ๗ จุดเป้าหมาย จุดละ ๓๐,๐๐๐ บาท เป็นเงิน ๒๑๐,๐๐๐ บาท

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับและตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน

- ๙.๑ เกษตรกรสามารถลดต้นทุนการผลิตต่อไร่ได้
- ๙.๒ มีแปลงเรียนรู้ต้นแบบในการเพิ่มผลผลิตยางพาราในพื้นที่
- ๙.๓ เพื่อให้เกษตรกรใช้ปุ๋ยเคมีอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด และเพิ่มศักยภาพการให้ผลผลิตของยางพารา

๑๐. ผู้รับผิดชอบโครงการ

สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองยโสธร

โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตมันสำปะหลัง

๑. หลักการและเหตุผล

ปัจจุบันอำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร มีพื้นที่ในการปลูกมันสำปะหลังเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากเกษตรกรมีการปรับเปลี่ยนพื้นที่ปลูกข้าว และพืชอื่นๆ มาปลูกมันสำปะหลัง รวมทั้งใช้พื้นที่ทำนา หันมาปลูกมันสำปะหลัง หลังฤดูทำนาเพื่อสร้างรายได้เสริมอีกด้วย ปีที่ผ่านมา อาจจะเป็นด้วยมันสำปะหลังมีราคาที่ดีขึ้น ดูแลรักษาง่าย และคาดว่า จะมีพื้นที่ปลูกมันสำปะหลังเพิ่มมากขึ้นอีก เนื่องจากขณะนี้ มีโรงงานมันสำปะหลังเข้ามาตั้งในพื้นที่ ซึ่งการที่มีแหล่งรับซื้อในพื้นที่ ถือว่าเป็นโอกาสที่ดี ที่เกษตรกรจะผลิตมันสำปะหลังที่มีคุณภาพ เพื่อสามารถจำหน่ายให้โรงงานได้โดยตรง สำปะหลังในปัจจุบันหลายพื้นที่มีปริมาณอินทรีย์วัตถุน้อยกว่าร้อยละ ๑.๐๐ ในขณะที่ปริมาณอินทรีย์วัตถุที่เหมาะสมในการปลูกมันสำปะหลัง ควรมีมากกว่าร้อยละ ๔ ของน้ำหนักดิน ฉะนั้นการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตมันสำปะหลังให้สูงขึ้น จึงควรผลักดันให้เกษตรกรมีการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ เช่น ปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก หรือปุ๋ยพืชสด เพื่อเพิ่มอินทรีย์วัตถุในดินควบคู่กับการใช้ปุ๋ยเคมีในอัตราที่เหมาะสม และหากมีการบริหารจัดการน้ำให้มีปริมาณเพียงพอกับความต้องการในช่วงระยะการเจริญเติบโตการสะสมอาหารสร้างหัวมัน จะทำให้เกษตรกร

เพิ่มผลผลิตมันสำปะหลังต่อไร่ ไม่น้อยกว่า ๕.๐๐ ตันต่อไร่ และปัญหาในการยกระดับผลผลิตอีกประการหนึ่ง คือ การแพร่ระบาดของโรคใบด่างมันสำปะหลัง ซึ่งก่อให้เกิดความเสียหายต่อผลผลิตเป็นอย่างมาก การระบาดของโรคใบด่างมันสำปะหลังมีการกระจายอย่างรวดเร็ว สาเหตุที่สำคัญ คือท่อนพันธุ์ที่นำมาปลูกไม่ปลอดโรค トラเกษตรกรไม่มีความรู้ในการบริหารจัดการท่อนพันธุ์ที่ดี ก็จะทำให้เกิดความเสียหายต่อการผลิตมันสำปะหลังต่อไป

๒. วัตถุประสงค์

- ๒.๑ เพื่อให้เกษตรกรใช้ปุ๋ยเคมีอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด
- ๒.๒ เพื่อลดต้นทุนการผลิตให้กับเกษตรกร
- ๒.๓ เพื่อให้เกษตรกรมีทักษะความรู้ ในการจัดการกับโรค แมลง ที่เกิดขึ้นในแปลงมันสำปะหลัง
- ๒.๔ เพื่อให้เกษตรกรมีแปลงเรียนรู้ต้นแบบในการเพิ่มผลผลิตมันสำปะหลังในพื้นที่

๓. เป้าหมาย

- ๑) เกษตรกรผู้ปลูกมันสำปะหลังในเขตพื้นที่ อำเภอเมืองยโสธร จำนวน ๑๗๐ ราย
- ๒) ดำเนินการจัดทำแปลงส่งเสริมนาร่องในพื้นที่ ๑๗ ตำบลๆ ละ ๕ ราย ๆ ละ ๕ ไร่

๔. ระยะเวลาดำเนินงาน

เดือนกุมภาพันธ์ – กันยายน ๒๕๖๘

๕. พื้นที่ดำเนินการ

ดำเนินการในเขตพื้นที่ ๑๗ ตำบลของอำเภอเมืองยโสธร

๖. การดำเนินกิจกรรม

ตารางที่ ๔๗ แผนการดำเนินกิจกรรมโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตมันสำปะหลัง

ที่	กิจกรรม	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
๑	จัดทำโครงการเพื่อเสนออนุมัติ								
๒	ประชุมชี้แจงคณะกรรมการ อาสาสมัครเกษตรกรตำบล ผู้นำชุมชน								
๓	ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง								
๔	ฝึกอบรมเกษตรกรผู้ร่วมโครงการฯ								
๕	มอบปัจจัยการผลิต								
๖	ดำเนินการตามโครงการฯ								
๗	ติดตามและประเมินผล								

๗. วิธีการดำเนินงาน

- ๗.๑ จัดทำโครงการเพื่อเสนออนุมัติ (จากแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล)
- ๗.๒ ประชุมชี้แจงคณะกรรมการ/เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบ
- ๗.๓ ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- ๗.๔ ฝึกอบรมเกษตรกรผู้ร่วมโครงการฯ
- ๗.๕ มอบปัจจัยการผลิต
- ๗.๖ ดำเนินการตามโครงการฯ
- ๗.๗ ติดตามและประเมินผล

๘. งบประมาณ

- สร้างการรับรู้และเตรียมการ จำนวน ๑๗ จุดเป้าหมาย จุดละ ๑๐,๐๐๐ บาท เป็นเงิน ๑๗๐,๐๐๐ บาท
- จัดซื้อปัจจัยการผลิต จำนวน ๑๗ จุดเป้าหมาย จุดละ ๑๐,๐๐๐ บาท เป็นเงิน ๑๗๐,๐๐๐ บาท

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับและตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน

- ๙.๑ เกษตรกรได้ใช้ปุ๋ยเคมีอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด และผลผลิตของมันสำปะหลังเพิ่มขึ้น
- ๙.๒ ลดต้นทุนการผลิตให้กับเกษตรกร
- ๙.๓ เกษตรกรมีทักษะในการปลูกมันสำปะหลังที่ถูกต้อง แก้ไขปัญหา โรค แมลง ได้อย่างถูกวิธี
- ๙.๔ เกษตรกรมีแปลงเรียนรู้ต้นแบบในการเพิ่มผลผลิตมันสำปะหลังในพื้นที่

๑๐. ผู้รับผิดชอบโครงการ

สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองยโสธร

โครงการกองทุนเมล็ดพันธุ์ข้าวพันธุ์ดี

๑. หลักการและเหตุผล

ข้าวเป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญอันดับหนึ่งของอำเภอเมืองยโสธร จากผลการสำรวจข้อมูลพื้นฐานของอำเภอเมืองยโสธร เกษตรกรทำนาเป็นอาชีพหลัก โดยมีพื้นที่ปลูกข้าว จำนวน ๒๑๓๓๖๙.๘๒ ไร่ มีจำนวนเกษตรกร ๒๘,๙๑๒ ครัวเรือน (ทบก. ๒๕๖๖/๖๗) ซึ่งโดยปกติสภาพทั่วไปในการทำนามักจะประสบปัญหาต่างๆ เช่น ไม่มีเมล็ดพันธุ์ข้าวพันธุ์ดี มีการปนเปื้อนของโรคแมลง และเกษตรกรมักจะนำมาใช้ทำพันธุ์จึงทำให้ผลผลิตต่ำไม่มีคุณภาพ และเกษตรกรมักจะนำมาใช้ทำพันธุ์ในปีต่อไป

ในปีที่ผ่านมาสภาพการทำนาของอำเภอเมืองยโสธร ประสบสภาพปัญหาสภาวะน้ำท่วม เนื่องจากอุทกภัยทำให้คุณภาพของเมล็ดพันธุ์ลดลง ไม่เพียงพอ และไม่มีความเหมาะสมที่จะนำมาใช้เป็นเมล็ดพันธุ์ข้าวดีในปีต่อไป ทั้งนี้ยังขาดปัจจัยสนับสนุนในการผลิตอย่างต่อเนื่อง เช่น การปรับปรุงบำรุงดิน โดยใช้สารอินทรีย์วัตถุ ปุ๋ยพืชสด ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยน้ำชีวภาพ เป็นต้น ดังนั้นจึงจำเป็นต้องสนับสนุนให้ชุมชนมีการจัดตั้งกองทุนเมล็ดพันธุ์ข้าวพันธุ์ดี เพื่อให้เกษตรกรมีเมล็ดพันธุ์ข้าวพันธุ์ดีอย่างเพียงพอในการผลิตข้าวให้มีประสิทธิภาพได้ทั้งปริมาณและคุณภาพ และเพื่อให้เกษตรกรได้ทดลองจัดทำแปลงสาธิตข้าวพันธุ์ดี เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ในชุมชน

๒. วัตถุประสงค์

- ๒.๑ เพื่อให้เกษตรกรมีเมล็ดพันธุ์ข้าวพันธุ์ดี สำหรับใช้ปลูกในฤดูการผลิตถัดไป
- ๒.๒ เพื่อให้เกษตรกรผู้ร่วมโครงการ มีความรู้เรื่องการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวพันธุ์ดี โดยผ่านกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร
- ๒.๓ เพื่อจัดทำแปลงสาธิตในการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวพันธุ์ดี ตำบลละ ๑ จุด

๓. เป้าหมาย

- ๓.๑ เกษตรกร ๑๗ ตำบล ในอำเภอเมืองยโสธร
- ๓.๒ อำเภอเมืองยโสธร มีแปลงสาธิตการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวพันธุ์ดีตำบลละ ๑ จุด

๔. ระยะเวลาดำเนินงาน

เดือนตุลาคม ๒๕๖๘ – เมษายน ๒๕๖๙

๕. พื้นที่ดำเนินการ

พื้นที่ ๑๗ ตำบลของอำเภอเมืองยโสธร

๖. กิจกรรม

ตารางที่ ๔๘ แผนการดำเนินกิจกรรมโครงการกองทุนเมล็ดพันธุ์ข้าวพันธุ์ดี

ที่	กิจกรรม	๒๕๖๘			๒๕๖๙			
		ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.
๑	จัดทำโครงการเพื่อเสนออนุมัติ							
๒	ประชุมชี้แจงโครงการ							
๓	ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง							
๔	ฝึกอบรมเกษตรกรผู้ร่วมโครงการฯ							
๕	มอบปัจจัยการผลิต							
๖	ดำเนินการตามโครงการฯ							
๗	ติดตามและประเมินผล							

๗. วิธีการดำเนินงาน

๗.๑ จัดทำโครงการเพื่อเสนออนุมัติ (จากแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล)

๗.๒ ประชุมชี้แจงโครงการ

๗.๓ ประสานงานกับ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าว ศูนย์วิจัยข้าว

๗.๔ ฝึกอบรมเกษตรกรผู้ร่วมโครงการฯ

๗.๕ มอบปัจจัยการผลิต

๗.๖ ดำเนินการตามโครงการฯ

๗.๗ ติดตามและประเมินผล

๘. งบประมาณ

- สร้างการรับรู้และเตรียมการ จำนวน ๑๗ จุดเป้าหมาย จุดละ ๑๐,๐๐๐ บาท เป็นเงิน ๑๗๐,๐๐๐ บาท

- จัดซื้อปัจจัยการผลิต เตรียม/แปลงสาธิต จำนวน ๑๗ จุด จุดละ ๑๐,๐๐๐ บาท เป็นเงิน ๑๗๐,๐๐๐ บาท

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับและตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน

๙.๑ เกษตรกรมีเมล็ดพันธุ์ข้าวพันธุ์ดี สำหรับใช้ปลูกในฤดูการผลิตถัดไป

๙.๒ เกษตรกรผู้ร่วมโครงการ มีความรู้เรื่องการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวพันธุ์ดี โดยผ่านกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร

๙.๓ มีแปลงสาธิตในการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวพันธุ์ดี ตำบลละ ๑ จุด

๑๐. ผู้รับผิดชอบโครงการ

สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองยโสธร

	ประจำตำบล อาสาสมัครเกษตรตำบล ผู้นำชุมชนและสมาชิก อบต.							
๓	ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง							
๔	ฝึกอบรมเกษตรกรผู้ร่วมโครงการฯ							
๕	ดำเนินการตามโครงการฯ							
๖	ติดตามและประเมินผล							

๗. วิธีการดำเนินงาน/ประเด็นส่งเสริม

๗.๑. จัดทำข้อมูลและคำแนะนำในการผลิต จัดทำทะเบียนสมาชิกและบันทึกข้อมูล ทีมผู้จัดการแปลง และเกษตรกรสมาชิกจัดทำข้อมูลพื้นฐานของสมาชิกให้สอดคล้องกับข้อมูลทะเบียนเกษตรกร (ทบก.) ข้อมูลการผลิต-การตลาดของเกษตรกร และข้อมูลอื่นๆที่เกี่ยวข้องตามแบบเก็บ ข้อมูลของระบบเกษตรแปลงใหญ่ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อเป็นข้อมูลในการวางแผนการผลิต รายบุคคล (Individual Farm Production Plan: IFPP) ทั้งนี้ ให้บันทึกข้อมูลในระบบออนไลน์ co-farm.doae.go.th

๗.๒. จัดเวทีชุมชน เพื่อสร้างความเข้าใจของสมาชิกในชุมชน และร่วมกันกำหนด ภาวะเป็ยบของกลุ่ม เลือกตั้งคณะกรรมการ และร่วมพิจารณาแผนการผลิต และกำหนดเทคโนโลยีที่เหมาะสมในการผลิตเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าว และเพิ่มคุณภาพผลผลิตข้าว ตั้งแต่การเตรียมดิน การปรับปรุงบำรุงดิน การเลือกเมล็ดพันธุ์คุณภาพดี การปลูก การดูแลรักษา จนถึงเก็บเกี่ยว รวมทั้งเชื่อมโยงและบริหารจัดการเรื่องการตลาด กำหนดจัดแปลงละ ๑ ครั้ง เพื่อสร้างความเข้าใจในชุมชน โดยผู้เข้าร่วมเวทีชุมชนประกอบด้วย ผู้นำชุมชน ผู้นำกลุ่ม ผู้แทนสมาชิก และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๗.๓. จัดทัศนศึกษา/ดูงานนาแปลงใหญ่ภายในพื้นที่ใกล้เคียง

๘. งบประมาณ

๘.๑ จัดเวทีจัดทำแผนและปรับปรุงข้อมูลสมาชิกแปลงใหญ่ จำนวน ๑๗ จุดเป้าหมาย จุดละ ๑๐,๐๐๐ บาท เป็นเงิน ๑๗๐,๐๐๐ บาท

๘.๒ ค่าจัดทำเอกสาร จำนวน ๑๗ จุดเป้าหมาย จุดละ ๒,๐๐๐ บาท เป็นเงิน ๓๔,๐๐๐ บาท

๘.๓ ทัศนศึกษา/ดูงานนาแปลงใหญ่ภายในพื้นที่ใกล้เคียง งบประมาณ ๑๗๐,๐๐๐ บาท

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับและตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน

๙.๑ เพื่อสนับสนุนให้เกษตรกรมีการรวมกลุ่มทำการผลิต มีการบริหารจัดการร่วมกัน เพื่อให้เกิดการรวมกันผลิตและรวมกันจำหน่ายโดยมีตลาดรองรับที่แน่นอน

๙.๒ เพื่อให้เกษตรกรสามารถลดต้นทุนการผลิตและมีผลผลิตต่อหน่วยเพิ่มขึ้น

๙.๒ เพื่อให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น สามารถพึ่งพาตนเองได้

๑๐. ผู้รับผิดชอบโครงการ

สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองยโสธร

โครงการส่งเสริมกลุ่มยุวเกษตรกร

๑. หลักการและเหตุผล

ยุวเกษตรกร เป็นกลุ่มเด็กและเยาวชน อายุ ๑๐ - ๒๕ ปีที่สนใจการเกษตร รวมตัวกันและขอจัดตั้งเป็นกลุ่มยุวเกษตรกรต่อสำนักงานเกษตรอำเภอและจังหวัด เพื่อรับบริการความรู้วิชาการเกษตรและเคหกิจเกษตรจากโครงการส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่ ส่วนใหญ่เป็นโครงการอบรมความรู้ที่เหมาะสมกับอาชีพการเกษตรในท้องถิ่น มีเป้าหมายในการให้สมาชิกกลุ่ม ได้ทำกิจกรรมร่วมกัน โดยกิจกรรมจะเน้นการพัฒนาทักษะด้านต่างๆ ทั้งการดำเนินงานในรูปแบบกลุ่ม กระบวนการคิดวิเคราะห์แบบกลุ่ม การวางแผนงาน การดำเนินการตามแผน และที่สำคัญคือทักษะด้านการเกษตรต่างๆ เช่น การปลูกพืช เลี้ยงสัตว์ ประมง เป็นต้น ซึ่ง แต่ละพื้นที่ ก็จะมุ่งเน้นในเรื่องของการใช้ทรัพยากรในชุมชน ในพื้นที่เป็นหลัก เพื่อให้การทำกิจกรรมสอดคล้องกับบริบทของพื้นที่นั้นๆ

อำเภอเมืองยโสธร ได้มีการจัดตั้งกลุ่มยุวเกษตรกรในโรงเรียนขึ้นโดย ครอบคลุมทั้ง ๑๗ ตำบล และมีการดำเนินกิจกรรม ตามแผน ตามโครงการต่างๆ เพื่อพัฒนากลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียน ในด้านต่างๆ ทั้งในด้านการเกษตร เคหกิจเกษตร การดำเนินงานในรูปแบบกลุ่ม การวางแผน การดำเนินการตามแผนที่วางไว้ และการคิดวิเคราะห์ เพื่อร่วมกันแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น สร้างความสามัคคี การมีวินัย ซึ่งทุกด้านที่กล่าวมานี้จะ สามารถนำไปปรับใช้ในการเรียน การงานในอนาคตได้ แต่อย่างไรก็ตาม ก็ยังไม่สามารถดำเนินการให้กิจกรรมของกลุ่ม เป็นไปได้อย่างต่อเนื่อง เพราะยังขาดการสนับสนุน ทั้งด้านความรู้ วิชาการ ทักษะทางด้านการเกษตรรวมถึงปัจจัยการผลิต ที่ต้องใช้ในการดำเนินงานอีกด้วย

๒. วัตถุประสงค์

- ๒.๑ เพื่อเพิ่มทักษะ ทางด้านการเกษตร และเคหกิจเกษตร ให้กลุ่มยุวเกษตรกร
- ๒.๒ เพื่อส่งเสริมและพัฒนาการทำงานเป็นกลุ่ม
- ๒.๖ เพื่อพัฒนากลุ่มยุวเกษตรกรให้สามารถเป็นกลุ่มยุวเกษตรกรต้นแบบได้

๓. เป้าหมาย

กลุ่มยุวเกษตรกร ในพื้นที่ ๑๗ ตำบลของอำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร

๔. ระยะเวลาดำเนินงาน

ระยะเวลาโครงการ เดือนตุลาคม ๒๕๖๘ - เมษายน ๒๕๖๙

๕. พื้นที่ดำเนินการ

กลุ่มยุวเกษตรกร ๑๗ กลุ่ม จาก ๑๗ ตำบล ของอำเภอเมืองยโสธร

๖. วิธีการดำเนินงาน

- ๖.๑ ประชุมประสานการดำเนินงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- ๖.๒ เสนอโครงการเพื่ออนุมัติ
- ๖.๓ ประสานงานกับโรงเรียน/กลุ่มยุวเกษตรกร
- ๖.๔ ดำเนินการตามโครงการฯ
- ๖.๕ ติดตามการดำเนินงานและประเมินผล

๗. กิจกรรม

ตารางที่ ๕๐ แผนการดำเนินกิจกรรมโครงการกลุ่มยูวเกษตรกร

ที่	กิจกรรม	๒๕๖๘			๒๕๖๙			
		ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.
๑	ประชุมและจัดทำโครงการเพื่อเสนออนุมัติ							
๒	ประชุมชี้แจงทำโครงการ							
๓	ประสานงานกับโรงเรียน/กลุ่มยวเกษตรกร							
๔	ดำเนินการฝึกอบรม/ให้ความรู้							
๕	มอบปัจจัยการผลิต							
๖	ติดตามโครงการฯ							
๗	ประเมินผล							

๘. งบประมาณ

- สร้างการรับรู้และเตรียมการ จำนวน ๑๗ จุดเป้าหมาย จุดละ ๑๐,๐๐๐ บาท เป็นเงิน ๑๗๐,๐๐๐ บาท
- จัดซื้อปัจจัยการผลิต จำนวน ๑๗ จุดเป้าหมาย จุดละ ๑๐,๐๐๐ บาท เป็นเงิน ๑๗๐,๐๐๐ บาท

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- ๙.๑ สมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกรมีทักษะด้านการเกษตร และเคหกิจเกษตร เพิ่มมากขึ้น
- ๙.๒ สมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกรมีทักษะในด้านการทำงานเป็นกลุ่ม
- ๙.๓ กลุ่มยูวเกษตรกรสามารถพัฒนากลุ่มให้เป็นกลุ่มยูวเกษตรกรต้นแบบได้ แก่ กลุ่มยูวเกษตรกรกลุ่มอื่นๆได้

๑๐. ผู้รับผิดชอบโครงการ

สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองยโสธร

โครงการส่งเสริมและพัฒนากลุ่มวิสาหกิจชุมชน

๑. หลักการและเหตุผล

วิสาหกิจชุมชน คือ กิจกรรมของชุมชนเกี่ยวกับการผลิตสินค้า การให้บริการ หรือการดำเนินการ โดยคณะบุคคลที่มีความผูกพันกัน มีวิถีชีวิตร่วมกันและรวมตัวกันประกอบกิจการอย่างเดียวกัน เพื่อสร้างรายได้ และเพื่อการพึ่งพาตนเองของครอบครัว ชุมชนและระหว่างชุมชน

ปัจจุบันอำเภอเมืองยโสธร มีการจัดตั้งกลุ่มวิสาหกิจชุมชน จำนวน ๑๑๒ กลุ่ม (๒๕๖๗) ในกิจกรรมที่ แตกต่างกันไป โดยร่วมกันทำกิจกรรม เพื่อสร้างรายได้ให้กับสมาชิก โดยมุ่งหวังเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของสมาชิกให้ดีขึ้น สามารถพึ่งพาตนเองได้ เพื่อพัฒนาให้กลุ่มวิสาหกิจชุมชน อำเภอเมืองยโสธร จึงดำเนินกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนากลุ่มวิสาหกิจชุมชน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและสร้างมูลค่าเพิ่มตลอดห่วงโซ่โดยประยุกต์ใช้เทคโนโลยีภูมิปัญญา นวัตกรรมและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการเกษตร ยกระดับคุณภาพ/มาตรฐานสินค้า พัฒนาระบบการผลิตแปรรูปผลผลิตเกษตรให้เป็นผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพ ได้มาตรฐาน ตอบสนองความต้องการของผู้บริโภค และมีมูลค่าการจำหน่ายสูงขึ้น สร้างความเข้มแข็งให้เศรษฐกิจท้องถิ่นและชุมชนให้ยั่งยืนต่อไป

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์ /สินค้า/บริการของกลุ่ม

๒.๒ เพื่อให้สมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชน เข้าใจหลักการ วิธีการ ในการผลิตสินค้า/บริการ ให้ได้มาตรฐาน เป็นที่น่าเชื่อถือ

๒.๓ เพื่อให้กลุ่มมีรายได้เพิ่มขึ้น

๓. เป้าหมาย

กลุ่มวิสาหกิจชุมชน ในพื้นที่ ๑๗ ตำบลของอำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร

๔. ระยะเวลาดำเนินงาน

ระยะเวลาโครงการ เดือนตุลาคม ๒๕๖๘ – เมษายน ๒๕๖๙

๕. พื้นที่ดำเนินการ

๑๗ ตำบลของอำเภอเมืองยโสธร

๖. วิธีการดำเนินงาน

๖.๑ ประชุมประสานการดำเนินงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๖.๒ เสนอโครงการเพื่ออนุมัติ

๖.๓ คัดเลือกกลุ่มเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ

๖.๔ ดำเนินการตามโครงการฯ

๖.๕ ติดตามการดำเนินงานและประเมินผล

๗. กิจกรรม**ตารางที่ ๕๑ แผนการดำเนินกิจกรรมโครงการส่งเสริมและพัฒนากลุ่มวิสาหกิจชุมชน**

ที่	กิจกรรม	๒๕๖๘			๒๕๖๙			
		ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.
๑	จัดทำโครงการเพื่อเสนออนุมัติ							
๒	ประชุมชี้แจงโครงการ กับหน่วยงาน /เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ							
๓	ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง							
๔	ฝึกอบรมเกษตรกรผู้ร่วมโครงการฯ							
๕	มอบปัจจัยการผลิต							
๖	ติดตามและประเมินผล							

๘. งบประมาณ

- สร้างการรับรู้และเตรียมการ จำนวน ๑๗ จุดเป้าหมาย จุดละ ๑๐,๐๐๐ บาท เป็นเงิน ๑๗๐,๐๐๐ บาท

- จัดซื้อปัจจัยการผลิต จำนวน ๑๗ จุดเป้าหมาย จุดละ ๑๐,๐๐๐ บาท เป็นเงิน ๑๗๐,๐๐๐ บาท

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๙.๑ ผลิตภัณฑ์ /สินค้า/บริการของกลุ่ม มีการพัฒนาให้มีความน่าสนใจมากขึ้น

๙.๒ สมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชน มีความเข้าใจหลักการผลิตสินค้า/บริการ ให้ได้มาตรฐาน เป็นที่น่าเชื่อถือ

๘.๓ กลุ่มผู้มีรายได้เพิ่มขึ้น

๑๐. ผู้รับผิดชอบโครงการ

สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองยโสธร

โครงการส่งเสริมการไถกลบตอซังข้าว

๑. หลักการและเหตุผล

ในปัจจุบันประเทศไทยได้ประสบปัญหาหมอกควัน ปกคลุมและเกิดมลพิษทางอากาศเป็นประจำทุกปีโดยมีสาเหตุหลักมาจากการเผาในที่โล่ง ทั้งในพื้นที่ป่าและพื้นที่การเกษตร ซึ่งภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีการเผาตอซังทั้งในฤดูนาปรังและฤดูนาปีเพื่อเป็นการเตรียมพื้นที่การเพาะปลูกข้าวให้มาสามารถบริหารจัดการได้ง่าย ซึ่งการเผาดังกล่าวส่งผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน สิ่งแวดล้อม และเศรษฐกิจของประเทศเป็นอย่างมาก รวมทั้งยังส่งผลเสียต่อการทำอาชีพการเกษตรโดยตรง กล่าวคือ ทำให้ดินเสื่อมโทรมขาดความอุดมสมบูรณ์ ส่งผลให้ต้นทุนการผลิตสูงขึ้น ผลผลิตที่ได้รับต่ำกว่าที่ควรจะเป็น รัฐบาลจึงได้ให้ความสำคัญในการป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยมอบหมายให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์รับผิดชอบดำเนินการควบคุมการเผาในพื้นที่การเกษตร และมอบหมายให้กรมส่งเสริมการเกษตรดำเนินการส่งเสริมเกษตรกรในพื้นที่หันมาไถกลบตอซังข้าวเพิ่มขึ้น เพื่อเพิ่มอินทรีย์วัตถุให้แก่ดิน โดยมีเป้าหมายในการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจให้เกษตรกรทราบถึงประโยชน์ของการไถกลบตอซังข้าว และนำเสนอทางเลือกในการใช้เทคโนโลยีต่างๆ เข้ามาช่วยให้การไถกลบทำได้ง่ายขึ้น

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อรณรงค์ให้เกษตรกรไถกลบตอซังข้าวเพิ่มขึ้น

๒.๔ เพื่อลดต้นทุนการผลิตให้แก่เกษตรกร

๒.๕ เพื่อปลูกฝังจิตสำนึกที่ดีในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้กับประชาชนและเยาวชนของชาติ

๒.๖ เพื่อช่วยลดปัญหาฝุ่น PM ๒.๕ และลดภาวะโลกร้อน

๓. เป้าหมาย

เกษตรกรในพื้นที่ ๑๗ ตำบลของอำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร

๔. ระยะเวลาดำเนินงาน

ระยะเวลาโครงการ เดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๘ – เมษายน ๒๕๖๙

๕. พื้นที่ดำเนินการ

๑๗ ตำบลของอำเภอเมืองยโสธร

๖. วิธีการดำเนินงาน

๖.๑ ประชุมประสานการดำเนินงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๖.๒ เสนอโครงการเพื่ออนุมัติ

๖.๓ คัดเลือกกลุ่มเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ

๖.๔ ดำเนินการตามโครงการฯ

๖.๕ ติดตามการดำเนินงานและประเมินผล

๗. กิจกรรม

ตารางที่ ๕๒ แผนการดำเนินกิจกรรมโครงการส่งเสริมการไถกลบตอซังข้าว

ที่	กิจกรรม	๒๕๖๘			๒๕๖๙			
		ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.
๑	จัดทำโครงการเพื่อเสนออนุมัติ							
๒	ประชุมชี้แจงคณะกรรมการบริหารศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล อาสาสมัครเกษตรตำบล ผู้นำชุมชนและสมาชิก อบต.							
๓	ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง							
๔	ฝึกอบรมเกษตรกรผู้ร่วมโครงการฯ							
๕	มอบปัจจัยการผลิต							
๖	ดำเนินการตามโครงการฯ							
๗	ติดตามและประเมินผล							

๘. งบประมาณ

- งานสร้างการรับรู้และเตรียมการ จำนวน ๑๗ จุดเป้าหมาย จุดละ ๓๐,๐๐๐ บาท เป็นเงิน ๕๑๐,๐๐๐ บาท

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๘.๑ พื้นที่ไถกลบตอซังข้าวเพิ่มขึ้น

๘.๒ เกษตรกรสามารถลดต้นทุนการผลิต เนื่องจากการซื้อปุ๋ยได้

๘.๓ เพื่อปลูกฝังจิตสำนึกที่ดีในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้กับประชาชนและเยาวชนของชาติ

๘.๔ เพื่อช่วยลดปัญหาฝุ่น PM ๒.๕ และลดภาวะโลกร้อน

๑๐. ผู้รับผิดชอบโครงการ

สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองยโสธร

โครงการส่งเสริมการปลูกพืชปุ๋ยสด

๑. หลักการและเหตุผล

ปัจจุบันเกษตรกรผู้ปลูกข้าว หรือพืชอื่นๆ หันมาใช้ปุ๋ยเคมีเพิ่มมากขึ้น เพราะพืชนำไปใช้ และเห็นผลเร็ว แต่เนื่องจากดินมีการสูญเสียธาตุอาหารทุกปี และเกษตรกรไม่มีการฟื้นฟูปรับสภาพดินให้เหมาะสมกับการปลูกพืชอย่างถูกต้อง การเติมธาตุอาหารในรูปแบบของปุ๋ยเคมี จึงเป็นทางเลือกแรกของเกษตรกร เนื่องจากพืชสามารถนำธาตุอาหารไปใช้ได้อย่างรวดเร็ว แต่พอเวลาผ่านไป หลายรอบการผลิต ทำให้สภาพดินแข็งตัวเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ ปุ๋ยหรือธาตุอาหารที่เติมลงไป พืชไม่สามารถนำไปใช้ได้ เนื่องจาก โครงสร้างดินไม่เหมาะสมต่อการที่พืชจะดึงน้ำและธาตุอาหารไปใช้ ถึงแม้จะใส่ปุ๋ยลงไปปริมาณที่มากพอ

ดังนั้นหากเกษตรกร มีการปรับปรุงบำรุงดินร่วมด้วย โดยการเพิ่มอินทรีย์วัตถุลงไปดิน เช่น ปุ๋ยคอก ปุ๋ยพืชสด ก็จะช่วยทำให้โครงสร้างดินดีขึ้น โดยการใส่พืชตระกูลถั่วในการปรับปรุงบำรุงดิน ก็เป็นอีกทางเลือก ที่น่าสนใจ เนื่องจากพืชตระกูลถั่ว มีคุณสมบัติในการช่วยตรึงไนโตรเจนจากอากาศลงไปในดิน ช่วยให้เกษตรกรสามารถลด

ต้นทุนในการซื้อปุ๋ยไนโตรเจนได้ นอกจากนี้การไหลกลับ ยังช่วยให้โครงสร้างของดินดีขึ้น และพืชก็จะสามารถนำธาตุอาหารไปใช้ในการเจริญเติบโตได้อย่างเต็มที่

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อรณรงค์ให้เกษตรกรปลูกพืชปุ๋ยสดเพื่อปรับปรุงบำรุงดิน

๒.๒ เพื่อเพิ่มอินทรีย์วัตถุให้แกดินในการไหลกลับพืชปุ๋ยสดและเป็นการชดเชยอินทรีย์วัตถุในดินที่สูญเสียไป

๒.๖ เพื่อลดต้นทุนการผลิต ทดแทนการซื้อปุ๋ยไนโตรเจน และปุ๋ยอินทรีย์

๓. เป้าหมาย

เกษตรกรในพื้นที่ ๑๗ ตำบลของอำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร

๔. ระยะเวลาดำเนินงาน

ระยะเวลาโครงการ เดือนตุลาคม ๒๕๖๘ – เมษายน ๒๕๖๙

๕. พื้นที่ดำเนินการ

๑๗ ตำบลของอำเภอเมืองยโสธร

๖. วิธีการดำเนินงาน

๖.๑ ประชุมประสานการดำเนินงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๖.๒ เสนอโครงการเพื่ออนุมัติ

๖.๓ คัดเลือกกลุ่มเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ

๖.๔ ดำเนินการตามโครงการฯ

๖.๕ ติดตามการดำเนินงานและประเมินผล

๗. กิจกรรม

ตารางที่ ๕๓ แผนการดำเนินกิจกรรมโครงการส่งเสริมการปลูกปุ๋ยพืชสด

ที่	กิจกรรม	๒๕๖๘			๒๕๖๙			
		ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.
๑	จัดทำโครงการเพื่อเสนออนุมัติ							
๒	ประชุมชี้แจงคณะกรรมการบริหารศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล อาสาสมัครเกษตรตำบล ผู้นำชุมชนและสมาชิก อบต.							
๓	ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง							
๔	ฝึกอบรมเกษตรกรผู้ร่วมโครงการฯ							
๕	มอบปัจจัยการผลิต							
๖	ดำเนินการตามโครงการฯ							
๗	ติดตามและประเมินผล							

๘. งบประมาณ

- สร้างการรับรู้และเตรียมการ จำนวน ๑๗ จุดเป้าหมาย จุดละ ๑๐,๐๐๐ บาท เป็นเงิน ๑๗๐,๐๐๐ บาท
- จัดซื้อปัจจัยการผลิต จำนวน ๑๗ จุดเป้าหมาย จุดละ ๑๐,๐๐๐ บาท เป็นเงิน ๑๗๐,๐๐๐ บาท

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- ๒.๑ เกษตรกรสามารถดำเนินการปลูกพืชปุ๋ยสดเพื่อใช้สำหรับปรับปรุงบำรุงดินได้
- ๒.๒ ดินมีอินทรีย์วัตถุเพิ่มมากขึ้น เป็นการชดเชยอินทรีย์วัตถุในดินที่สูญเสียไป
- ๒.๖ สามารถลดต้นทุนการผลิตให้กับเกษตรกรในการปลูกพืชหลักได้

๑๐. ผู้รับผิดชอบโครงการ

สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองยโสธร

โครงการส่งเสริมการปลูกพืชหลังนา

๑. หลักการและเหตุผล

ข้าวเป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญอันดับหนึ่งของอำเภอเมืองยโสธร จากผลการสำรวจข้อมูลพื้นฐานของอำเภอเมืองยโสธร เกษตรกรทำนาเป็นอาชีพหลัก โดยมีพื้นที่ปลูกข้าว จำนวน ๒๑๓๓๖๙.๘๒ ไร่ มีจำนวนเกษตรกร ๒๘,๙๑๒ ครัวเรือน (ทบก. ๒๕๖๖/๖๗) นอกจากนี้ ข้าวยังเป็นแหล่งรายได้ที่สำคัญของภาคการเกษตรและอุตสาหกรรมต่อเนื่องเป็นจำนวนมาก ก่อให้เกิดการจ้างงานในอุตสาหกรรมข้าวหลายล้านครัวเรือน ซึ่งพื้นที่ส่วนใหญ่ที่เป็นนาข้าว ไม่ได้ถูกนำไปใช้ประโยชน์ในด้านอื่นๆ โดยเกษตรกรส่วนมากในอำเภอเมืองยโสธร จะใช้ปลูกข้าวนาปี เพียงอย่างเดียว พอหลังฤดูการทำนาก็ปล่อยพื้นที่ว่างเปล่า รอการผลิตข้าวในฤดูถัดไป

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้มอบหมายให้กรมส่งเสริมการเกษตร มีภารกิจในการส่งเสริมและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร เพื่อเพิ่มรายได้ของเกษตรกร ตลอดจนดูแลคุณภาพชีวิตของเกษตรกร โดยการรณรงค์ให้เกษตรกรผู้ปลูกข้าว หันมาปลูกพืชหลังฤดูทำนา เพื่อเป็นการเพิ่มรายได้ให้เกษตรกรอีกช่องทางหนึ่ง อีกทั้งยังเป็นการปลูกพืชหมุนเวียน เพื่อป้องกัน โรค แมลงที่เกิดขึ้นได้ง่ายหากมีการปลูกพืชเดิมซ้ำ ในพื้นที่เดียวกัน กล่าวได้ว่าเป็นการตัดวงจรของโรค และแมลง เพื่อช่วยให้การปลูกข้าวในฤดูถัดไป ปราศจาก โรค แมลง และช่วยให้ผลผลิตต่อไร่เพิ่มขึ้นได้

๒. วัตถุประสงค์

- ๒.๑ เพื่อรณรงค์ให้เกษตรกรปลูกพืชอายุสั้นหลังฤดูทำนาปี
- ๒.๔ เพื่อเพิ่มอินทรีย์วัตถุ และปรับโครงสร้างดินให้ดีขึ้น
- ๒.๕ เพื่อเพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกรหลังฤดูทำนา

๓. เป้าหมาย

เกษตรกรในพื้นที่ ๑๗ ตำบลของอำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร

๔. ระยะเวลาดำเนินงาน

ระยะเวลาโครงการ เดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๘ – เมษายน ๒๕๖๙

๕. พื้นที่ดำเนินการ

๑๗ ตำบลของอำเภอเมืองยโสธร

๖. วิธีการดำเนินงาน

- ๖.๑ ประชุมประสานการดำเนินงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- ๖.๒ เสนอโครงการเพื่ออนุมัติ
- ๖.๓ คัดเลือกกลุ่มเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ

๖.๔ ดำเนินการตามโครงการฯ

๖.๕ ติดตามการดำเนินงานและประเมินผล

๗. กิจกรรม

ตารางที่ ๕๔ แผนการดำเนินกิจกรรมโครงการส่งเสริมการปลูกพืชหลังนา

ที่	กิจกรรม	๒๕๖๘			๒๕๖๙		
		พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.
๑	จัดทำโครงการเพื่อเสนออนุมัติ						
๒	ประชุมชี้แจงคณะกรรมการบริหารศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล อาสาสมัครเกษตรตำบล ผู้นำชุมชนและสมาชิก อบต.						
๓	ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง						
๔	ฝึกอบรมเกษตรกรผู้ร่วมโครงการฯ						
๕	มอบปัจจัยการผลิต						
๗	ติดตามและประเมินผล						

๘. งบประมาณ

- สร้างการรับรู้และเตรียมการ จำนวน ๑๗ จุดเป้าหมาย จุดละ ๑๐,๐๐๐ บาท เป็นเงิน ๑๗๐,๐๐๐ บาท
- จัดซื้อปัจจัยการผลิต จำนวน ๑๗ จุดเป้าหมาย จุดละ ๒๐,๐๐๐ บาท เป็นเงิน ๓๔๐,๐๐๐ บาท

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- ๙.๑ เกษตรกรได้รับองค์ความรู้และสามารถดำเนินการปลูกพืช หลังฤดูทำนาปีได้
- ๙.๒ อินทรีย์วัตถุในดินเพิ่มมากขึ้น โครงสร้างดินดีขึ้น
- ๙.๓ เกษตรกรมีรายได้เสริมหลังฤดูทำนา

๑๐. ผู้รับผิดชอบโครงการ

สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองยโสธร

โครงการ โครงการณรงค์การหยุดเผาทางการเกษตรในพื้นที่

๑. หลักการและเหตุผล

ในปัจจุบันประเทศไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในพื้นที่ภาคเหนือตอนบนได้ประสบปัญหาหมอกควันปกคลุมและเกิดมลพิษทางอากาศเป็นประจำทุกปีโดยมีสาเหตุหลักมาจากการเผาในที่โล่ง ทั้งในพื้นที่ป่าและพื้นที่การเกษตร ภาคอีสานมีการเผาตอซังในฤดูนาปรังเพื่อการเพาะปลูกข้าวให้ทันฤดูทอ ซึ่งการเผาดังกล่าวส่งผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน สิ่งแวดล้อม และเศรษฐกิจของประเทศเป็นอย่างมาก รวมทั้งยังส่งผลเสียต่อการทำอาชีพการเกษตรโดยตรง กล่าวคือ ทำให้ดินเสื่อมโทรมขาดความอุดมสมบูรณ์ ส่งผลให้ต้นทุนการผลิตสูงขึ้น ผลผลิตที่ได้รับต่ำกว่าที่ควรจะเป็น รัฐบาลจึงได้ให้ความสำคัญในการป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยมอบหมายให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์รับผิดชอบดำเนินการควบคุมการเผาในพื้นที่การเกษตร และมอบหมาย

ให้กรมส่งเสริมการเกษตรดำเนินการส่งเสริมการหยุดเผาในพื้นที่การเกษตร ที่มีเป้าหมายในการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจให้เกษตรกรตระหนักถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้น และนำเสนอทางเลือกในการใช้เทคโนโลยีการเกษตรทดแทนการเผา สร้างการมีส่วนร่วมของเกษตรกรในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการเผา รวมทั้งสร้างต้นแบบในการทำการเกษตรปลอดการเผา เพื่อสนับสนุนการหยุดเผาในพื้นที่การเกษตรในระยะต่อไป

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนเกษตรเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาการเผาในพื้นที่การเกษตร

๒.๒ เพื่อสร้างเครือข่ายการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาการเผาในพื้นที่เกษตรกรรม ของเกษตรกร

๒.๓ เพื่อให้เกษตรกรได้เกิดกระบวนการเรียนรู้ เข้าใจแนวทางการทำการเกษตรที่ปลอดภัย และมีจิตสำนึกในการดูแลทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม

๓. เป้าหมาย

เกษตรกรในพื้นที่ ๑๗ ตำบลของอำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร

๔. ระยะเวลาดำเนินงาน

๕.๑ ระยะเวลาดำเนินการ เดือนตุลาคม ๒๕๖๘ – เมษายน ๒๕๖๙

๕. พื้นที่ดำเนินการ

พื้นที่ ๑๗ ตำบลของอำเภอเมืองยโสธร

๖. กิจกรรม

๖.๑ กิจกรรมสร้างการรับรู้ ตามจุดพื้นที่เป้าหมาย จำนวน ๑๗ แห่ง

๗. วิธีการดำเนินงาน

ตารางที่ ๕๕ แผนการดำเนินกิจกรรมโครงการณรงค์การหยุดเผาในพื้นที่ทางการเกษตร

ที่	กิจกรรม	๒๕๖๘			๒๕๖๙			
		ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.
๑	จัดทำโครงการเพื่อเสนออนุมัติ							
๒	ประชุมชี้แจงโครงการ							
๓	ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง							
๔	ฝึกอบรมเกษตรกรผู้ร่วมโครงการฯ							
๕	มอบปัจจัยการผลิต							
๖	ดำเนินการตามโครงการฯ							
๗	ติดตามและประเมินผล							

๘. งบประมาณ

- งานสร้างการรับรู้และเตรียมการ จำนวน ๑๗ จุดเป้าหมาย จุดละ ๓๐,๐๐๐ บาท เป็นเงิน ๕๑๐,๐๐๐ บาท

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- ๙.๑ ชุมชนมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการเผาในพื้นที่การเกษตร
- ๙.๒ มีการสร้างเครือข่ายการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาการเผาในพื้นที่เกษตรกรรมของเกษตรกร
- ๙.๓ เกษตรกรได้เกิดกระบวนการเรียนรู้ เข้าใจแนวทางการทำการเกษตรที่ปลอดภัยและมีจิตสำนึกในการดูแลทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม

๑๐. ผู้รับผิดชอบโครงการ

สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองยโสธร

โครงการขับเคลื่อนการส่งเสริม การเกษตรด้วย BCG Model แบบบูรณาการเชิงพื้นที่

๑. หลักการและเหตุผล

คณะรัฐมนตรีได้มีมติ เห็นชอบแผนปฏิบัติการด้านการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. ๒๕๖๔ – ๒๕๗๐ ซึ่งจะใช้โมเดลเศรษฐกิจใหม่ที่เรียกว่า “โมเดลเศรษฐกิจ BCG” เป็นการพัฒนา ๓ เศรษฐกิจ คือ เศรษฐกิจชีวภาพ (Bioeconomy) เศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) และเศรษฐกิจสีเขียว (Green Economy) เพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนประเทศไทยอย่างสมดุลและยั่งยืน โดยบูรณาการการพัฒนาตั้งแต่ต้นทาง กลางทาง และปลายทาง ใช้องค์ความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม สร้างคุณค่าเพิ่ม (Value Creation) จากฐานความหลากหลายทางชีวภาพและวัฒนธรรม ประกอบกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้จัดทำแนวทางการขับเคลื่อนภาคการเกษตรด้วย BCG Model ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ซึ่งมีเป้าหมายในการพัฒนาภาคการเกษตรสู่ ๓ สูง คือ ประสิทธิภาพสูง มาตรฐานสูง และรายได้สูง ซึ่งเป็นกระบวนการพัฒนาที่ยึดพื้นที่เป็นหลัก (Area – based) มุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของเกษตรกร ชุมชน และหน่วยงานภาคีบูรณาการงานและงบประมาณจากทุกภาคส่วน และขับเคลื่อนด้วยกลไกของชุมชน

ดังนั้นสำนักงานเกษตรอำเภอเมืองยโสธรจึงได้ ในการจัดทำแนวทางการขับเคลื่อนการส่งเสริมการเกษตรด้วย BCG Model แบบบูรณาการเชิงพื้นที่ขึ้น โดยคาดหวังเป็นอย่างยิ่งว่าการดำเนินงานตามแนวทางดังกล่าว จะทำให้เกิดการพัฒนาและยกระดับงานส่งเสริมการเกษตรให้สามารถตอบสนองความต้องการของเกษตรกรได้มากยิ่งขึ้น เกิดผลสำเร็จที่เป็นรูปธรรมในพื้นที่ และส่งผลให้เกษตรกรอยู่ดีมีสุขอย่างยั่งยืนต่อไป

๒. วัตถุประสงค์

- ๒.๑ เพื่อสร้างการรับรู้ให้แก่เกษตรกร เกี่ยวกับแนวทางการขับเคลื่อนภาคการเกษตรด้วย BCG Model
- ๒.๒ เพื่อการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และจัดการการใช้ประโยชน์ทรัพยากรที่มีอย่างมีคุณค่า เพื่อเพิ่มรายได้ของเกษตรกรและยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนให้ดียิ่งขึ้น
- ๒.๓ เพื่อสร้างความสามารถในการพึ่งตนเองทางเทคโนโลยี นวัตกรรม และเกษตรกรสามารถปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ปัจจุบันได้อย่างรวดเร็ว

๓. เป้าหมาย

เกษตรกรในพื้นที่ ๑๗ ตำบลของอำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร

๔. ระยะเวลาดำเนินงาน

๔.๑ ระยะเวลาดำเนินการ เดือนกุมภาพันธ์ – กันยายน ๒๕๖๘

๕. พื้นที่ดำเนินการ

๕.๑ พื้นที่ ๑๗ ตำบลของอำเภอเมืองยโสธร

๖. กิจกรรม

๖.๑ กิจกรรมสร้างการรับรู้ ตามจุดพื้นที่เป้าหมาย จำนวน ๑๗ แห่ง

๗. วิธีการดำเนินงาน

ตารางที่ ๕๖ แผนการดำเนินกิจกรรมโครงการขับเคลื่อนการส่งเสริม การเกษตรด้วย BCG Model แบบบูรณาการเชิงพื้นที่

ที่	กิจกรรม	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
๑	จัดทำโครงการเพื่อเสนออนุมัติ								
๒	ประชุมชี้แจงคณะทำงานเพื่อวางแผนการจัดโครงการ								
๓	ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง								
๕	ดำเนินการตามโครงการฯ								
๖	ติดตามการดำเนินโครงการฯ								
๗	ประเมินผลและสรุปผลโครงการฯ								

๘. งบประมาณ

- งานสร้างการรับรู้และเตรียมการ จำนวน ๑๗ จุดเป้าหมาย จุดละ ๑๐,๐๐๐ บาท เป็นเงิน ๑๗๐,๐๐๐ บาท

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๙.๑ เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับแนวทางการขับเคลื่อนภาคการเกษตรด้วย BCG Model

๙.๒ เกิดการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และจัดการการใช้ประโยชน์ทรัพยากรในพื้นที่ที่มีอย่างมีคุณค่า สามารถเพิ่มรายได้ของเกษตรกรและยกระดับคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้นได้

๙.๓ เกษตรกรสามารถพึ่งตนเองได้ โดยสามารถนำเทคโนโลยี นวัตกรรม มาใช้ในการปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ปัจจุบันได้

๑๐. ผู้รับผิดชอบโครงการ

สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองยโสธร

โครงการขับเคลื่อนการเกษตรระดับหมู่บ้านสู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง

๑. หลักการและเหตุผล

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้จัดทำโครงการขับเคลื่อนการเกษตรระดับหมู่บ้านสู่การผลิต สินค้าเกษตรมูลค่าสูง เพื่อปรับโครงสร้างการผลิตในภาคการเกษตรในระดับพื้นที่ (หมู่บ้าน ตำบล) อย่างแท้จริง โดยส่งเสริมให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรในพื้นที่สามารถวิเคราะห์ศักยภาพและโอกาส วางแผนการผลิต ที่เชื่อมโยงกับความต้องการของตลาด มีตลาดรองรับที่ชัดเจน เพื่อจัดทำแผนธุรกิจเกษตรรายสินค้าในการเข้าถึง แหล่งทุนจากสถาบันการเงิน ตลอดจนเข้าถึงนวัตกรรมและเทคโนโลยีที่จำเป็น การทำเกษตรที่ได้มาตรฐาน เพื่อยกระดับการผลิตของตนเอง โดยใช้กลไกการบริหารงานระหว่างระดับพื้นที่ (คณะกรรมการหมู่บ้าน อาสาสมัครเกษตรกรองค์กร

๘. งบประมาณ

- งานสร้างการรับรู้และเตรียมการ จำนวน ๑๗ จุดเป้าหมาย จุดละ ๑๐,๐๐๐ บาท เป็นเงิน ๑๗๐,๐๐๐ บาท

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๙.๑ เกษตรกรมีความเข้าใจเกี่ยวกับการเกษตรระดับหมู่บ้านสู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง

๙.๒ มีการขับเคลื่อนแผนการเกษตรระดับหมู่บ้าน รวมทั้งจัดทำแผนงาน/โครงการ ด้านการเกษตรที่มีความเชื่อมโยงกับแผนชุมชนที่มาจากปัญหาและความต้องการของประชาชน

๙.๓ อาสาสมัครเกษตรระดับหมู่บ้านสามารถเป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนภาค การเกษตรระดับหมู่บ้าน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๙.๔ มีการบูรณาการการทำงานด้านการเกษตรทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม ให้เกิดขึ้น เป็นรูปธรรมในระดับหมู่บ้าน

๑๐. ผู้รับผิดชอบโครงการ

สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองยโสธร

โครงการส่งเสริมและพัฒนากลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่

๑. หลักการและเหตุผล

ในอดีตรูปแบบการทำเกษตรในปัจจุบัน ส่วนมากจะเป็นการเกษตรเชิงเดี่ยว มีการปลูกพืชแค่ชนิดเดียว เพื่อจำหน่าย ซึ่งมีความเสี่ยงเป็นอย่างมาก ทั้งเสี่ยงต่อการระบาดของโรค แมลงศัตรูพืช เสี่ยงต่อราคาที่มีการผันผวน อยู่ตลอดเวลา รวมถึงภัยธรรมชาติต่างๆ ปัจจุบันมีเกษตรกรบางราย หันมาปรับเปลี่ยนแนวคิดในการปลูกพืช เป็นการปลูกพืช แบบผสมผสาน และอาจมีการเลี้ยงสัตว์ร่วมด้วย เพื่อลดความเสี่ยงข้างต้น แต่ถึงอย่างไรก็ตาม การปลูกพืชผสมผสาน ก็ได้ตอบโจทย์มากเท่าที่ควร เนื่องจากยังขาดแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร

ในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ จังหวัดยโสธรได้เริ่มดำเนินโครงการ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่ เพื่อรับสมัครเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ โดยอำเภอเมืองยโสธร มีเกษตรกร เข้าร่วมโครงการทั้งหมด ๑๕๘ ราย ที่ต้องการเข้าร่วมโครงการและยินดีจะปรับพื้นที่ ให้เป็นรูปแบบของเกษตรกรทฤษฎีใหม่ โดย มีการจัดสรรพื้นที่ออกเป็น ๔ ส่วน โดยมีสัดส่วน ๓๐:๓๐:๓๐:๑๐ ได้แก่ สระน้ำ นาข้าว สวนปลูกพืชชนิดต่างๆ และที่อยู่อาศัย ตามลำดับ โดยการ ทำเกษตรทฤษฎีใหม่ จะนำไปสู่การทำเกษตรที่ยั่งยืนและเกษตรธรรมชาติ ที่เน้นไปที่การลดค่าใช้จ่ายและการพึ่งพิง ธรรมชาติเป็นปัจจัยสำคัญ เช่น การปลูกพืชตระกูลถั่วเป็นพืชหมุนเวียนเพื่อให้ได้ปุ๋ยจากธรรมชาติ โดยเป็นการหัน มาใช้ปุ๋ยจากธรรมชาติแทนปุ๋ยเคมีที่มีราคาสูง หลีกเลี่ยงการใช้สารเคมีที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมในระยะยาว

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อพัฒนาให้เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ มีทักษะความรู้ด้านการผลิตและการตลาดเพิ่มมากขึ้น

๒.๒ เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกร ที่เข้าร่วมโครงการ พัฒนาพื้นที่ให้เป็นพื้นที่ต้นแบบอย่างต่อเนื่องและ สามารถใช้เป็นแหล่งเรียนรู้ได้

๒.๖ เพื่อให้เกษตรกรสามารถลดต้นทุนการผลิต และมีรายได้เพิ่มมากขึ้น

๓. เป้าหมาย

เกษตรกรในพื้นที่ ๑๗ ตำบลของอำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร

๔. ระยะเวลาดำเนินงาน

ระยะเวลาโครงการ เดือนตุลาคม ๒๕๖๘ – เมษายน ๒๕๖๙

๕. พื้นที่ดำเนินการ

๑๗ ตำบลของอำเภอเมืองยโสธร

๖. วิธีการดำเนินงาน

- ๖.๑ เสนอโครงการเพื่ออนุมัติ
- ๖.๒ ประชุมประสานการดำเนินงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- ๖.๓ คัดเลือกกลุ่มเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ
- ๖.๔ ดำเนินการตามโครงการฯ
- ๖.๕ ติดตามการดำเนินงานและประเมินผล

๗. กิจกรรม

ตารางที่ ๖๘ แผนการดำเนินกิจกรรมโครงการส่งเสริมและพัฒนา กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่

ที่	กิจกรรม	๒๕๖๘			๒๕๖๙			
		ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.
๑	จัดทำโครงการเพื่อเสนออนุมัติ							
๒	ประชุมชี้แจงโครงการ ร่วมกับหน่วยงาน /เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง							
๓	ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง							
๔	ฝึกอบรมเกษตรกรผู้ร่วมโครงการฯ/ศึกษาดูงาน							
๕	มอบปัจจัยการผลิต							
๖	ศึกษาดูงาน							
๗	ติดตามและประเมินผล							

๘. งบประมาณ

- สร้างการรับรู้และเตรียมการ จำนวน ๑๐ จุดเป้าหมาย จุดละ ๑๐,๐๐๐ บาท เป็นเงิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท
- จัดซื้อปัจจัยการผลิต จำนวน ๑๐ จุดเป้าหมาย จุดละ ๑๐,๐๐๐ บาท เป็นเงิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท
- ศึกษาดูงาน ๑ จุด เป็นเงิน ๓๔,๐๐๐ บาท

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- ๙.๑ เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ มีทักษะความรู้ด้านการผลิตและการตลาดเพิ่มมากขึ้น
- ๙.๒ เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการสามารถพัฒนาพื้นที่ ให้เป็นพื้นที่ต้นแบบ ใช้เป็นแหล่งเรียนรู้ได้
- ๙.๓ เกษตรกรสามารถลดต้นทุนการผลิต และมีรายได้เพิ่มมากขึ้น

๑๐. ผู้รับผิดชอบโครงการ

สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองยโสธร

โครงการฝึกอบรมหลักสูตรหมอฟีชชูนชน

๑. หลักการและเหตุผล

การขับเคลื่อนภาคการเกษตรของประเทศไทยมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ ประกอบกับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ประเด็นการเกษตร แผนแม่บทย่อย เกษตรปลอดภัย มุ่งเน้นให้เกิดการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานและการรับรองความปลอดภัยในระดับต่าง ๆ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันให้มากขึ้น โดยสนับสนุนการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ลด ละ เลิกการใช้สารเคมีที่เป็นอันตราย เพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม อย่างไรก็ตามปัญหาของภาคการเกษตรยังคงพบการเข้าทำลาย และการรบกวนของศัตรูพืชที่นับวันจะทวีความรุนแรงมากขึ้น ทั้งจากปัจจัยผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ สภาพสมดุลงานธรรมชาติถูกทำลาย การลดลงของศัตรูธรรมชาติ ทำให้ผลผลิตทางการเกษตรเกิดความเสียหาย พืชอ่อนแอ ผลผลิตลดลง หรือผลผลิตมักไม่ได้คุณภาพตามความต้องการของตลาด ส่งผลกระทบต่อรายได้และความเป็นอยู่ของเกษตรกร และที่สำคัญยังพบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ด้านการวินิจฉัยอาการผิดปกติของพืชและการจัดการศัตรูพืชซึ่งส่งผลกระทบต่อทางเลือกวิธีการจัดการศัตรูพืชที่ถูกต้องและเหมาะสม และยังพบอีกว่าเกษตรกร ในบางพื้นที่มีการใช้สารเคมีในการแก้ไขปัญหาศัตรูพืชที่เกินความจำเป็นซึ่งส่งผลกระทบต่ออย่างมากมาย ดังนั้น การพัฒนาองค์ความรู้และทักษะในการทำการเกษตรจึงเป็นก้าวที่สำคัญในกระบวนการยกระดับผลิตภาพการผลิตของภาคเกษตรไทย โดยเฉพาะองค์ความรู้ด้านการวินิจฉัยอาการผิดปกติของพืช

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อให้เกษตรกรมีความรู้และความสามารถเกี่ยวกับการวินิจฉัยอาการผิดปกติของพืชเศรษฐกิจหลัก และศัตรูพืชสำคัญที่พบเป็นประจำในพื้นที่ รวมถึงการจัดการศัตรูพืชโดยวิธีผสมผสานที่เหมาะสมและปฏิบัติได้จริง

๒.๒ เพื่อให้เกษตรกรเข้าใจบทบาทและสามารถทำหน้าที่หมอฟีชชูนชนให้คำแนะนำที่ถูกต้องเกี่ยวกับปัญหาศัตรูพืชเบื้องต้นได้ และเป็นเครือข่ายในการติดต่อประสานงานที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานคลินิกพืชของกรมส่งเสริมการเกษตร

๓. เป้าหมาย

๓.๑ เกษตรกรรายเดิมผู้ผ่านเกณฑ์การประเมินศักยภาพเป็นหมอฟีชชูนชนในหลักสูตรที่ ๑ เข้าอบรมต่อเนื่อง

๓.๒ เกษตรกรรายใหม่ผู้ผ่านการคัดเลือกตามแนวทางการรับสมัครและหลักเกณฑ์การคัดเลือก พิจารณาโดยเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่เป้าหมาย

๔. ระยะเวลาดำเนินงาน

ระยะเวลาโครงการ เดือนตุลาคม ๒๕๖๘- เมษายน ๒๕๖๙

๕. พื้นที่ดำเนินการ

๑๗ ตำบลของอำเภอเมืองยโสธร

๖. วิธีการดำเนินงาน

๖.๑ วางแผน/กำหนดหลักสูตร

๖.๒ ขออนุมัติโครงการจัดกระบวนการเรียนรู้

๖.๓ ดำเนินการตามโครงการ

๖.๔ สรุปและรายงานผลการดำเนินงาน

๖.๕ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน

๗. กิจกรรม

ตารางที่ ๕๙ แผนการดำเนินกิจกรรมโครงการฝึกอบรมหลักสูตรหมอพืชชุมชน

ที่	กิจกรรม	๒๕๖๘			๒๕๖๙			
		ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.
๑	จัดทำโครงการเพื่อเสนออนุมัติ							
๒	ประชุมชี้แจงโครงการ ร่วมกับหน่วยงาน /เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง							
๓	ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง							
๔	ฝึกอบรมเกษตรกรผู้ร่วมโครงการฯ/ศึกษาดูงาน							
๕	มอบปัจจัยการผลิต							
๖	ศึกษาดูงาน							
๗	ติดตามและประเมินผล							

๘. งบประมาณ

- สร้างการรับรู้และเตรียมการ จำนวน ๑๗ จุดเป้าหมาย จุดละ ๕,๐๐๐ บาท เป็นเงิน ๘๕,๐๐๐ บาท
- จัดซื้อปัจจัยการผลิต จำนวน ๑๗ จุดเป้าหมาย จุดละ ๕,๐๐๐ บาท เป็นเงิน ๘๕,๐๐๐ บาท

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๙.๑ หมอพืชชุมชน (เกษตรกร) สามารถวินิจฉัยอาการผิดปกติของพืชเบื้องต้นได้ โดยเฉพาะพืชเศรษฐกิจหลักและศัตรูพืชสำคัญในพื้นที่ และสามารถจัดการปัญหาศัตรูพืชโดยวิธีผสมผสานอย่างถูกต้องเหมาะสมได้ด้วยตนเอง ตลอดจนสามารถบริการให้คำแนะนำที่ถูกต้องแก่เกษตรกรในพื้นที่ได้เช่นเดียวกัน๙.๒ เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการสามารถพัฒนาพื้นที่ ให้เป็นพื้นที่ต้นแบบ ใช้เป็นแหล่งเรียนรู้ได้

๙.๓ เครือข่ายดำเนินงานคลินิกพืชของกรมส่งเสริมการเกษตรเกิดการพัฒนาและเชื่อมโยงให้ครอบคลุมทั่วถึงไปสู่ระดับชุมชนหรือหมู่บ้านผ่านการมีส่วนร่วมในการติดต่อประสานงานที่เกี่ยวข้องของหมอพืชชุมชนกับเจ้าหน้าที่หมอพืชหรือนักวิชาการส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่

๑๐. ผู้รับผิดชอบโครงการ

สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองยโสธร

บรรณานุกรม

- ระบบแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก. (๒๕๖๖). การบริหารจัดการเชิงรุก, สืบค้นเมื่อ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖. จาก <https://agri-map-online.moac.go.th/>
- ระบบแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก. (๒๕๖๖). แหล่งน้ำ, สืบค้นเมื่อ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖. จาก <https://agri-map-online.moac.go.th/>
- ระบบแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก. (๒๕๖๖). ป่า, สืบค้นเมื่อ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖. จาก <https://agri-map-online.moac.go.th/>
- ระบบแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก. (๒๕๖๖). ดิน, สืบค้นเมื่อ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖. จาก <https://agri-map-online.moac.go.th/>
- ระบบแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก. (๒๕๖๖). พื้นที่เพาะปลูกพืช, สืบค้นเมื่อ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖. จาก <https://agri-map-online.moac.go.th/>
- ระบบฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรกรกลาง กรมส่งเสริมการเกษตร. (๒๕๖๗). รายงานทะเบียนเกษตรกร, สืบค้นเมื่อ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗ จาก http://www.farmer.doae.go.th/farmer/report_all
- ระบบชุดดินออนไลน์ กรมพัฒนาที่ดิน (๒๕๖๖). แผนที่กลุ่มชุดดินและแผนที่การใช้ที่ดิน, สืบค้นเมื่อ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ จาก <https://dinonline.ddd.go.th/SoilMap.aspx>
- ระบบชุดดินออนไลน์ กรมพัฒนาที่ดิน (๒๕๖๖). ข้อมูลการใช้ที่ดิน, สืบค้นเมื่อ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ จาก <https://dinonline.ddd.go.th/SoilMap.aspx>
- ระบบชุดดินออนไลน์ กรมพัฒนาที่ดิน (๒๕๖๖). ข้อมูลชุดดิน, สืบค้นเมื่อ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ จาก <https://dinonline.ddd.go.th/SoilMap.aspx>
- รายงานภูมิอากาศ. Weather Spark, สืบค้นเมื่อ ๑๐ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๘ จาก <https://th.weatherspark.com>
[สิงหาคม](#)